

1

מדינת ישראל

גנזך המדינה

חטיבה לבתי"שיות

10/96-6/99

מס' מק"מ 1

משרד
בנין

מ:

עד:

זרנל - 6

מחלקת
בנין

מס' תיק מקורי

1

שם תיק: חטיבה להתיישבות
 מזהה פיוזי: **גל-1/68443**
 מזהה פריט: 001061
 כתובת: +211-2-2-7
 תאריך הדפוס: 02/06/2022

1.9/3/2000

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף התקציבים

אגף סג
להתיישבות

י"ז כסלו, תשנ"ט
06/12/98
1998-6820

תיק תנוצ"ק

תקציב יחידת האיכלוס

משתתפים : אמיר ברקן, מיכל בן דוד, ישעיהו נון, צבי חיימוביץ

1. מהכנסות שכר דירה של אשקוביות ימומנו עלות בפועל של 3.5 עובדים בתוספת 10% תקורה. היתרה תועבר לאוצר.
50% מההכנסות ממכירת בתים יועברו לאוצר המדינה, בתום כל עסקת מכירה. יתרת ה- 50% יופקדו בקרן לשיפוץ בתים וישמשו אך ורק לביצוע הפעולות כדלקמן: 40% ישמשו לאחזקת שבר ושיפוצים על פי נייר האכלוס רשאית לשנות את תמהיל האחוזים עד 10% לביצוע שיפוצים לצורך קליטה ושמאוויות למכירת בתים. מנהלת יחידת באם קיימות יתרות תקציביות בסעיף זה ניתן יהיה לנצלן להקמת מבני ציבור אשר האחריות להקמתם ולמימנם הנה של משרד השיכון.
סעיף זה מותנה בכך שחוק הדיור הציבורי חל על יישובי החטיבה.
2. קרן האכלוס תעביר לאוצר המדינה את יתרותיה עד 9/12/98. למעט סך של 1 מל"ח שימש לפעולות הבאות: 700 אש"ח לרכישת קרוונים, 300 אש"ח למימון פערי גישור בינואר 99
3. ההכנסות מהשכרת הקרוונים יועברו לתקציב יחידת האכלוס לטובת שיפוץ ואחזקת קרוונים ורכישה כנגד גריעה. יתרות בסעיף זה יתקזרו לאוצר המדינה.
4. הוצאות חד פעמיות: מחשוב היחידה וסימון הבתים יתקצב מתקציב החטיבה בהוצאה נטו על פי סדרי העדיפות של החטיבה להתיישבות.

מיכל בן דוד

אמיר ברקן

העתק:

- מר יצחק קליין - המשנה לחשב הכללי
- מר יחיאל שמשוני - מנכ"ל החטיבה להתיישבות
- מר רון אילון - סגן ממונה על התקציבים
- מר צבי חיימוביץ - מנהל החטיבה לכספים בהתיישבות
- מר יוסי שגב - מנהל אגף התקציבים, החטיבה להתיישבות

ההסתדרות הציונית העולמית - WORLD ZIONIST ORGANIZATION

FINANCE DEPARTMENT
SETTELMENT FINANCE DIVISION
4 בינואר 2000
מס' 706

המחלקה לכספים
חטיבת הכספים בהתיישבות

אגף אגף אגף

563/285

אגף אגף אגף

לכבוד
מר יצחק קליין
החשב"ל
משרד האוצר
ירושלים

א.ג.

הנדון: העברת עודפים מחיוביו משנת תקצ"ב 1999 לשנת 2000
מכתבנו מיום 14/11/99

1. כהמשך למכתבנו בסימוכין להלן עדכנו לרשימת הבקשות להעברת עודפים מחויבים משנת 99 לשנת 2000, שהועברה אליכם בנובמבר 99 לאחר התשלומים שבוצעו בפועל עד 31/12/99.
2. בקשה זו מבוססת על חודים תתומים משנת 1999, עם אומדן היתרות לשנת 2000.
3. מצ"ב פרוט על פי התכלים, כמו כן פרוט מיוחד לקרן מבני ציבור וקהילה (מצ"ק). הואיל והקרן מממנת פעולות בניה על פי הגדרות שטוכמו עמכם ברוד שלא היה ניתן לסיים את החוזים עד 31.12.99 התקציב שורדיין בכל תחה במלואו ואנו מבקשים את אישורכם לבצע תשלומים במהלך שנת 2000 כפי שנובע מאופי החוזים.
4. לאישורך נודה.

בברכה,

[Signature]
עוזי שידור
מנהל אגף תקצוב ובקרה

[Signature]
צבי חיימוביץ
מנהל חטי' הכספים בהתיישבות

מר אבי דוד
מר אמיר ברקו
מר גולן חקק
מר אושיק בן עטר

העתקים:
מר חיים צ'סלר
מר אברהם דובדבני
מר יחיאל שמשוני
מר דובי בראל
מר משה פרייזלר
גב' גאולה לוי
ד"ח קסלחן

04/01/00 9:09
f:\usr\sluzis\2000\odef99.xls

ההסתדרות הציונית העולמית - החטיבה להתיישבות
אגף תקציב ובקרה

ריכוז עודפים מחויבים משנת תקציב 1999 לשנת 2000

מס' חבל	סה"כ עלות הפרוייקטים	סכום להעברה
1 גולן	519,024	239,124
2 בקעה	2,375,643	1,053,000
3 ירושלים	0	0
4 תיכון	0	0
5 דרום	3,980,006	2,005,798
6 קרן מבני קהילה וציבור	28,129,000	16,317,000
סה"כ	35,003,673	19,614,922

שניה ז' - 83 ז"ל ←

התקציב (15,942,200) ←

FINANCE DEPARTMENT
SETTLEMENT FINANCE DIVISION
14 בנובמבר 1999
מס' 706

המחלקה לכספים
חטיבה לכספים בהתיישבות

פיקט

מס' אגף

לכבוד
מר יצחק קליין
החשב"ל
משרד האוצר
ירושלים.

א.ג.

הנדון: העברת עודפים מחיובים משנת תקציב 1999 לשנת 2000

1. על פי הסיכום עם מר אבי דור ומר אמיר ברקן מוגשת בזה בקשה להעברת עודפים מחיובים משנת תקציב 1999 לשנת תקציב 2000.
2. בקשה זו מבוססת על החיים חתומים עד היום עם אומדן היתרות לשנה הבאה.
3. הואיל ושהדור יתרת התקציב מהנתויות מתבצע בימים אלו על ידיכם עשויים לחול שינויים ברשימת המפורטת עד סוף שנת תקציב 2000.
4. עם תחילת שנת תקציב 2000 אנו נעביר עדכון לרשימת בהתייחס לשינויים שחלו בביצוע החיים הנ"ל והתשלומים בפועל עד 31.12.99.
5. מצ"ב פרוט על פי החבלים, כמו כן פרוט מיוחד לקרן מבני ציבור וקחילח (מצויק). הואיל וחקרו הממנת פעולות בניה על פי הגדרות שסוכם עמכם ברור שלא היה ניתן לסיים את החזים עד 31.12.99 וזאת הוצח במלואו ואנו מבקשים את אישורכם לבצע תשלומים במהלך שנת 2000 כפי שנובע מאופי החזים.
6. לאישורך נודח.

בברכה,

מנהל אגף תקציב ובקרה

מנהל חטי' הכספים בהתיישבות

מר אבי דור
מר אמיר ברקן
מר גולן חקק
מר אושיק בן עטר

העתקים:
מר חיים ציסלר
מר אברהם דובדבני
מר יחיאל שמשוני
מר דובי בראל
מר משה פרייזלר
גבי גאולח לוי
רו"ח קסלמן

ההסתדרות הציונית העולמית* החטיבה להתיישבות* אגף תיקצוב ובקרה

כ"ו טבת תש"ס
04 ינואר 2000

מאריך

לכבוד
מר יצחק קליין
המשנה לחשכ"ל
משרד האוצר
ירושלים

הגדון: תשלומים שלא בוצעו בשנת 1999

1. התקציב המאושר לשנת 1999 עמד על 212,483 אש"ח
הוצאות וחשבונות שאושרו לתשלום עד 31/12/99 189,140 אש"ח
מזומנים שהתקבלו 175,046 אש"ח
יתרת מזומנים לתשלום מיידית 14,094 אש"ח
מצורף פירוט לפי תקנות האוצר.

*קצת
1999
(זונו סגור)*

2. נבקשכם להעביר את הסכום בדחיסות על מנת שנוכל לעמוד בהתחייבויות מול הספקים.

בברכה

א.ד.

ענני שיריזי
מנהל אגף תיקצוב ובקרה

צבי חימוביץ

מנהל כספים בהתיישבות

העתק: מר יחיאל שמשוני
מר אבי דור
מר אושיק בן עטר
גב' מזל חשאי
מר רובן וולפמן
מר אמיר ברקן
גב' גאולה לוי

מיון איכות השירות

מדינת ישראל
משרד מבקר המדינה

אגף ד' לביקורת משרדי ממשלה
רחוב ארנונית 13, חי'ד 7024
חל אביב-יפו 61070
טל: 03-5612166
פקס: 03-5619771

א.א.א.

13.9.98
נשלח בפקסימיליה

*אגף א' כיבוי
אש*

לכבוד
מר רון שכנר
מנכ"ל החטיבה להתיישבות - ירושלים
א.נ.א.

הנדון: סיוע ממשלתי לפיתוח התיישבות חדשה
סימוכין: מכתבנו מיום 13.8.98

1. אנו ממשיכים לעקוב אחר ההסדרים החדשים הנקבעים בין החטיבה להתיישבות (להלן - החטיבה) לבין משרד האוצר. ממסמכים שבידינו עולה, כי בשלב זה מדובר בהגברת הבקרה של אגפי התקציבים והחשב הכללי, אך בה בעת לא ימנה החשב הכללי חשב מטעמו בחטיבה. בהתאם אנו מפנים את חשומת ליבכם להשגתנו בריכוז ממצאים ב' המצורף למכתבנו שבסימוכין ולתיקונים הנדרשים בעקבות זאת:
אם החשב הכללי לא ימנה חשב מטעמו בחטיבה, אלא יגביר את ביקורתו בחטיבה בכלים אחרים, בה בעת יש צורך לשמר את מנגנון הבקרה של החשב מטעם ההסתדרות הציונית, ובתנאי שאחידותו תוגדר הן כלפי הגוף הממנה אותו והן כלפי החשב הכללי ואגף התקציבים שבמשרד האוצר.
2. להערכתנו נוסף גם מימד אישי. לא היתה ראיין בכוונתנו להביע בכל צורה שהיא אי אמון במר צבי חיימוביץ - מנהל החטיבה לכספים בהתיישבות, שהוא חשב החטיבה להתיישבות. נחפוץ הוא.

בברכת שנה טובה,

א.א.א.

ס. איזקוב
ממונה בכיר על האגף

א.א.א.

העילוי; מר צבי חיימוביץ - מנהל החטיבה לכספים בהתיישבות

2001-4415

א"ת
א"ת

ד"ר וחשבון זה ניתן
לפרסום החל מיום
17-6-1999
משרד סניקר המדינה

מבקר המדינה

א"ת
א"ת

דוח על הביקורת
בעניין

הסיוע הממשלתי לפיתוח ההתיישבות
החדשה באזורי יש"ע והגולן

5/99

ירושלים, התשנ"ט – 1999

מבקר המדינה

דוח על הביקורת בעניין
הסיוע הממשלתי לפיתוח ההתיישבות
החדשה באזורי יש"ע והגולן

ד"ר חשבון זה ניתן
לפרסום החל מיום
17-6-1999
משרד מבקר המדינה

ISSN 0972-7932
מס' קטלוגי 99-002

סודר בסדר-צילום ונדפס בדפוס הממשלה, ירושלים

דין וחשבון זה של מבקר המדינה מסכם את הביקורת על פעולות החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית העולמית. נבדקו בעיקר נושאים אלה: הסיוע שנותר החטיבה, מתקציב המדינה, למתיישבים ביהודה, בשומרון, בחבל עזה ובגולן; סדרי ההתקשרות בין הממשלה לבין ההסתדרות הציונית העולמית והחטיבה, לקיום פעולות ההתיישבות; וסדרי הפיקוח והבקרה על פעולות החטיבה.

החטיבה עומדת לביקורת מבקר המדינה על פי סעיף 9(8) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], ובאוקטובר 1995, החליטה מבקרת המדינה דאז להפעיל את ביקורת המדינה על החטיבה.

תוכן העניינים

9	מבוא
	סדרי ההתקשרות בין הממשלה לבין ההסתדרות הציונית
10	והחטיבה
12	תהליך קבלת החלטות בדבר הרחבת תפקידי החטיבה
14	פעילות החטיבה מחוץ לתחומי הסיוע של הסוכנות היהודית .
	הרחבת פעולות החטיבה על פי החלטות של משרד
16	ראש הממשלה
17	"כפל סיוע" למתיישבים:
17	הקצאות לנושאי חברה וקליטת מתיישבים
18	סיוע כלכלי למתיישבים
20	חובות המתיישבים לחטיבה והחזרם
22	תקציב החטיבה והבקרה על פעולותיה
25	הוצאות לשכת ראש החטיבה להתיישבות

מבוא

הסוכנות היהודית לארץ ישראל וההסתדרות הציונית העולמית פועלות זה עשרות שנים בתחומי העלייה והקליטה, החינוך בארץ ובגולה, וההתיישבות. מאז קום המדינה נעשית פעילות זו בד בבד עם פעילותם של משרדי הממשלה. חוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, התשי"ג-1952 (להלן - החוק), קובע, כי פרטי מעמדן של הסוכנות היהודית לארץ ישראל (להלן - הסוכנות היהודית) וההסתדרות הציונית העולמית (להלן - ההסתדרות הציונית) וכן צורת שיתוף הפעולה עם הממשלה ייקבעו באמנות שייכרתו בין הממשלה לבין כל אחת מהן. עוד נקבע בחוק, כי יוקמו שתי ועדות לתיאום פעולה בין הממשלה לשני המוסדות האמורים. מכוח הוראות החוק, נכרתו במהלך השנים אמנות הקובעות, בין היתר, את תפקידיהם של מוסדות אלה ואת הצורך לפעול על יסוד תכניות מוסכמות מראש עם הממשלה; עוד נקבעה באמנות הקמתן של ועדות תיאום משותפות שתפקידן למנוע כפילויות בכל התחומים שעליהם חלות האמנות.

בשנת 1967 פנה ראש הממשלה לוי אשכול ז"ל אל יושב ראש ההנהלה הציונית וביקש ממנו ש"המחלקה להתיישבות של ההסתדרות הציונית" תסייע לממשלה בעיבוד קרקעות באזורי יהודה, שומרון, חבל עזה (להלן - יש"ע) והגולן, והוצאות העיבוד יהיו על חשבון הממשלה. מאז פועלת ההסתדרות הציונית בדרכים שונות לקידום ההתיישבות הכפרית ומטרות אחרות בי"ש"ע ובגולן, באמצעות החטיבה להתיישבות (להלן - החטיבה). החטיבה הוקמה בי"1971 ומאז ועד לסוף 1992 היא פעלה כחלק מגוף מאוחד עם המחלקה להתיישבות כפרית של הסוכנות היהודית (להלן - המחלקה להתיישבות). מראשית שנת 1993 החלה החטיבה לפעול כגוף נפרד בפיתוח ההתיישבות באזורים האמורים, במסגרת ההסתדרות הציונית.

כל תקציב החטיבה מקורו בתקציב המדינה, והוא כלול בתקציב משרד החקלאות ופיתוח הכפר. ההוצאה למעשה של התקציב בשנים 1992-1997 נעה בין 153 מיליון ל-175 מיליון ש"ח לשנה (במחירי יולי 1998). תקציב החטיבה לשנת 1998 היה כ-194 מיליון ש"ח.

בשנת 1998 טיפלה החטיבה באזורים האמורים ב-153 יישובים, היאחזויות ומתחמים מיושבים, באמצעות 5 משרדים אזוריים. בדצמבר 1997 היה מספר עובדי החטיבה 113 ב-109 משרות תקן, והוצאות השכר שלהם באותה שנה היו כ-21 מיליון ש"ח.

באוקטובר 1995 החליטה מבקרת המדינה דאו להפעיל את ביקורת המדינה על החטיבה, על פי סעיף 9(8) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]. ביקורת המדינה בחטיבה נערכה, לסירוגין, בין אוגוסט 1996 למאי 1998; פרטים מסוימים בדוח עודכנו עד סוף 1998. ביקורות השלמה נערכו במשרד האוצר - באגף התקציבים ובאגף החשב הכללי, במשרד הפנים, במשרד החקלאות ופיתוח הכפר (להלן - משרד החקלאות), במשרד העבודה והרווחה (להלן - משרד העו"ר), במשרד החינוך, התרבות והספורט (להלן - משרד החינוך), במשרד הבינוי והשיכון, במשרד לענייני דתות, במשרד לקליטת העלייה (להלן - משרד הקליטה), במועצה האזורית גולן ובמינהלה להסדרים במגזר החקלאי בע"מ. בנושא הסדרים כספיים בין הממשלה לבין המוסדות הלאומיים ראו גם דוח שנתי 47 של מבקר המדינה, עמ' 60-65.

סדרי ההתקשרות בין הממשלה לבין ההסתדרות הציונית והחטיבה

הממשלה אמורה להקצות כספים מתקציב המדינה ולפעול באמצעות משרדיה - על פי מדיניותה וסדרי העדיפויות שלה. לביצוע משימותיה רשאית הממשלה להתקשר עם קבלנים. ההתקשרות ראוי לה שתהא בהסכם מפורט וחתום; גם אז, הסמכות השלטונית, שיקול הרעת וקביעת סדרי העדיפויות, אמורים להיוותר בידיה.

משרד מבקר המדינה העלה, שהחטיבה פעלה על פי שיקול דעת, סדרי עדיפויות, כללים ונהלים שקבעו המוסדות הלאומיים. סדרי העדיפות, השיקולים והכללים לא היו בלתי תקינים מבחינת המוסדות הלאומיים שאינם חלק ממוסדות המדינה, אך לא תמיד עלו בקנה אחד עם הכללים המחייבים את המדינה: הוראות המשפט המינהלי הכלולות בחוק, בפסיקה ובהוראות המינהל הממשלתיות.

א. תחילת ההתקשרות היתה, כאמור, במכתב של ראש הממשלה לוי אשכול ז"ל מנובמבר 1967 (להלן - מכתב ראש הממשלה) ליושב ראש ההנהלה הציונית, בו נאמר: "הואיל וממשלת ישראל החליטה לטפל בעבוד קרקעות בשטחים המוחזקים, ומאחר שלמחלקת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית ניסיון של עשרות שנים בהקמת יישובים חקלאיים, אבקשך מאד לדאוג לכך, כי מחלקת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית תסייע בידי ממשלת ישראל בביצוע תכניות אלו בשטחים האמורים. כל ההוצאות בנידון יהיו על חשבון הממשלה."

ברבות השנים עוצבו דפוסי עבודה בין הממשלה ובין החטיבה תוך כדי עבודה משותפת. אך דפוסי אלה לא גובשו בהסכם בין הממשלה לבין ההסתדרות הציונית (ובאמצעותה עם החטיבה). שבו צריכים היו להיקבע: מעמדה של החטיבה, תפקידיה, סמכויותיה, הנוהל לקביעת תקציבה, הדיווח על ביצועו, וכלי הבקרה של מוסדות המדינה.

ב. החטיבה פעלה ביש"ע ובגולן בכספים מתקציב המדינה, בכך הושוו תחומי הפעולה ותנאי הסיוע ההתיישבותי ביש"ע ובגולן ליתר חלקי הארץ. אך החטיבה פעלה על פי נהלים וקריטריונים של הסוכנות היהודית, שמתפלת ביישובים שבתחומי הקו הירוק, בלא שהממשלה בחנה ואישרה את נוהלי העבודה ותנאי הסיוע האמורים.

ג. כל אותה עת פעלה החטיבה ללא בקרה נאותה של משרדי הממשלה ובראשם משרד האוצר. הדבר גם גרם לפעמים ליכפל סיוע - סיוע ישיר מטעם המדינה וסיוע באמצעות החטיבה; וכן בכפל דרישות מינהליות ממקבלי הסיוע - דרישותיה של הממשלה ודרישות החטיבה על פי נוהלי המוסדות הלאומיים. הדבר גרם לחוסר יעילות ולבזבוז משאבים.

ד. בתשובתו של היועץ המשפטי של משרד ראש הממשלה מיוני 1998 למשרד מבקר המדינה נאמר, "שיש לראות את המערכת כמערכת יחסים הסכמית: החטיבה

סדרי ההתקשרות בין הממשלה לבין ההסתדרות הציונית והחטיבה

הממשלה אמורה להקצות כספים מתקציב המדינה ולפעול באמצעות משרדיה - על פי מדיניותה וסדרי העדיפויות שלה, לביצוע משימותיה רשאית הממשלה להתקשר עם קבלנים. ההתקשרות ראוי לה שתהא בהסכם מפורט ותתום; גם אז, הסמכות השלטונית, שיקול הדעת וקביעת סדרי העדיפויות, אמורים להיוותר בידיה.

משרד מבקר המדינה העלה, שהחטיבה פעלה על פי שיקול דעת, סדרי עדיפויות, כללים ונהלים שקבעו המוסדות הלאומיים. סדרי העדיפות, השיקולים והכללים לא היו בלתי תקינים מבחינת המוסדות הלאומיים שאינם חלק ממוסדות המדינה, אך לא תמיד עלו בקנה אחד עם הכללים המחייבים את המדינה: הוראות המשפט המינהלי הכלולות בחוק, בפסיקה ובהוראות המינהל הממשלתיות.

א. תחילת ההתקשרות היתה, כאמור, במכתב של ראש הממשלה לוי אשכול ז"ל מנובמבר 1967 (להלן - מכתב ראש הממשלה) ליושב ראש ההנהלה הציונית, בו נאמר: "הואיל וממשלת ישראל החליטה לטפל בעבוד קרקעות בשטחים המוחזקים, ומאחר שלמחלקת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית ניסיון של עשרות שנים בהקמת יישובים חקלאיים, אבקשך מאד לדאוג לכך, כי מחלקת ההתיישבות של ההסתדרות הציונית תסייע בידי ממשלת ישראל בביצוע תכניות אלו בשטחים האמורים. כל ההוצאות בנידון יהיו על חשבון הממשלה".

ברבות השנים עוצבו דפוסי עבודה בין הממשלה ובין החטיבה תוך כדי עבודה משותפת. אך דפוסי אלה לא גובשו בהסכם בין הממשלה לבין ההסתדרות הציונית (ובאמצעותה עם החטיבה); שבו צריכים היו להיקבע: מעמדה של החטיבה, תפקידיה, סמכויותיה, הנוהל לקביעת תקציבה, הדיווח על ביצועו, וכלי הבקרה של מוסדות המדינה.

ב. החטיבה פעלה ביש"ע ובגולן בכספים מתקציב המדינה, בכך הושוו תחומי הפעולה ותנאי הסיוע ההתיישבותי ביש"ע ובגולן ליתר תלכי הארץ. אך החטיבה פעלה על פי נהלים וקריטריונים של הסוכנות היהודית, שמטפלת ביישובים שבתחומי הקו הירוק, בלא שהממשלה בחנה ואישרה את נוהלי העבודה ותנאי הסיוע האמורים.

ג. כל אותה עת פעלה החטיבה ללא בקרה נאותה של משרדי הממשלה ובראשם משרד האוצר. הדבר גם גרם לפעמים ליכפל סיוע - סיוע ישיר מטעם המדינה וסיוע באמצעות החטיבה; וכן בכפל דרישות מינהליות ממקבלי הסיוע - דרישותיה של הממשלה ודרישות החטיבה על פי נוהלי המוסדות הלאומיים. הדבר גרם להוסר יעילות ולבזבוז משאבים.

ד. בתשובתו של היועץ המשפטי של משרד ראש הממשלה מיוני 1998 למשרד מבקר המדינה נאמר, "שיש לראות את המערכת כמערכת יחסים הסכמית: החטיבה

- כשליה או כקבלן ... מבצעת בעבור המדינה פעולות מפעולות שונות. וכן, "אמנם, התוצאה המתבקשת מקביעה כזו היא, שיש ללוות את מערכת היחסים בהסדרים פרטניים, אשר - על אף שאינם יורדים למהות ההתקשרות - הם חיוניים להגשמתה הראויה. בין הסדרים אלה יש כמובן לציין עניינים כגון בקרה כספית, דיווח, רישום וכיוצא באלה". לדעת משרד מבקר המדינה, ראוי היה, כאמור, זה מכבר לעגן את תחומי פעולתה ומעמדה של החטיבה בישיע ובגולן בהסכם מפורט בין הממשלה לבין ההסתדרות הציונית והחטיבה, האמורים לפעול באותם אזורים מטעמה של הממשלה.

בעקבות הביקורת החליטה הממשלה, ביולי 1998, שיש לעגן את פעולות החטיבה בישיע ובגולן בהסכם בינה לבין ההסתדרות הציונית. עד סוף 1998 ההסכם טרם נחתם.

כאשר ייחתם ההסכם, ראוי יהיה לתת את הדעת גם לסוגיית הבקרה התקציבית. שכן, נוצר מצב מיוחד: מצד אחד ממומנות פעולות החטיבה במלואן מתקציב המדינה, ומצד אחר לא חלות עליה הוראות שונות מבוח הוק יסודות התקציב התשמי"ה-1985 (להלן - הוק יסודות התקציב), החלות גם על גופים שרק חלק מתקציבם מקורו בתקציב המדינה. על כך כבר העיר משרד מבקר המדינה בדוח שנתי²⁴⁷. יש לציין, כי בעקבות הביקורת הנוכחית, התקיימו דיונים בין משרד האוצר לבין החטיבה במהלך שנת 1998, ובהם נקבעו והופעלו נהלים חדשים בנושא הכנת תקציב החטיבה ודרכי הוצאתו.

2 הסדרים כספיים בין הממשלה לבין המוסדות הלאומיים - דוח שנתי 47, עמ' 61.

תהליך קבלת ההחלטות בדבר הרחבת תפקידי החטיבה

1. מכתב ראש הממשלה התייחס לסיוע ליישובים הקלאיים בלבד. ואכן, עד סוף שנות השמונים פעלה החטיבה, כמו הסוכנות היהודית, כמעט אך ורק בתחומי ההתיישבות החקלאית-כפרית. בשנים שלאחר מכן הרחיבה הסוכנות היהודית את פעולתה - בתחומי הקו הירוק - גם ליישובים עירוניים שבאזורי הפריפריה. הרחבת התחומים כללה, בין היתר, פעילות חברתית, חינוכית וקהילתית, סיוע להקמת מבני ציבור, מתן הלוואות לזמנים - מהן ללא ריבית, ומתן מענקים לעמותות שפעולתן ייחודית. מדובר בהרחבת הפעילות של הסוכנות היהודית בהיקף של כ-70 מיליון ש"ח לשנה. הסיוע מכספי הסוכנות היהודית ניתן בהתאם למבטנים שהיא קבעה ועל פי החלטות של ועדת השיפוט שלה.

לנוכח הרחבת תפקידי הסוכנות היהודית, פנה בספטמבר 1996 ראש החטיבה דאז - מר סלי מרידור, לראש הממשלה - מר בנימין נתניהו, והצביע על הצורך להרחיב את תפקידי החטיבה, כדי "להבטיח שוויון ולמנוע אפליה בין מתיישבים משני צדי הקו הירוק". במכתב מאוקטובר 1996 הודיע מנכ"ל משרד ראש הממשלה דאז, מר אביגדור ליברמן, למר אברהם בורג, יו"ר ההנהלה הציונית, כי בשנת 1997 תחל החטיבה בסיוע להקמת מבני ציבור, במתן הלוואות לזמנים, ובסיוע למוסדות חינוך, שתרומתם ליישובים שבטיפול היא ייחודית. מכתבו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה נשלח גם לראש הממשלה, לשר האוצר ולראש החטיבה.

בנובמבר 1996 סוכם בין משרד ראש הממשלה, בין אגף התקציבים שבאוצר ובין החטיבה, על תוספת תקציב של 45 מיליון ש"ח למטרות דלעיל, וכי תוספת זאת תיכלל להבא בבסיס התקציב של החטיבה, כלומר - תחזור ותישנה מדי שנה. ואכן, בתקציב החטיבה לשנת 1997 כבר נכללה התוספת וניתנה הרשאה להוציא סכום של כ-20 מיליון ש"ח למטרות החדשות - מבני ציבור ותמיכה בעמותות.

2. מן התייעוד עולה לכאורה, שתהליך קבלת ההחלטות בדבר הרחבת תחומי פעולתה של החטיבה לא היה תקין. זאת בעיקר מן הסיבות האלה:

א. לא נבדק אם אכן ישנו חוסר שוויון בין הסיוע למתיישבים בתחום הקו הירוק לבין הסיוע למתיישבים בישי"ע ובגולן. ראוי היה להביא בחשבון את הסיוע הישיר שהממשלה מושיטה ליישובי ישי"ע והגולן באמצעות משרדיה.

ב. לא נבדק האם הרחבת פעולות החטיבה היא הדרך הנאותה והיחידה לתיקון חוסר השוויון, אם אכן היה. למשל, היה אפשר לפעול למתן תקציבים נוספים למטרות אלה על ידי הגדלת התקציבים של משרדי הממשלה הייעודיים, ולא דווקא באמצעות החטיבה.

ג. גם אם נמצא שצריך לפעול באמצעות החטיבה, ראוי היה לבחון את פעולתה ולהגדיר את תפקידה כקבלן או כשליח, הפועל על פי מדיניות, כללים ונהלים

שקבעה הממשלה וקבעו משרדיה, והכול על פי הסכם מפורט וחתום. דבר זה לא נעשה.

ד. את ההחלטה בדבר הגדלת בסיס התקציב של החטיבה והרחבת תחומי הסיוע שלה, קיבל המנכ"ל דאז סל משרד ראש הממשלה, מר אביגדור ליברמן. מדובר בהחלטה מהותית, שיש בה כדי לצמצם את תפקידי המשרדים הייעודיים, ולחייבם לפעול באזורים מסוימים באמצעות החטיבה ועל פי נהליה. משרד מבקר המדינה בדק ומצא, שלהחלטה האמורה לא קדם דיון עם משרדי הממשלה, והם לא התבקשו להגיש "נייר עמדה" בנדון.

פעילות החטיבה מחוץ לתחומי הסיוע של הסוכנות היהודית

1. במשך השנים נכנסה החטיבה, ביזמתה, לתחומי פעולה חדשים בישי"ע ובגולן, לרבות תחומי פעולה שהסוכנות היהודית, בדרך כלל, לא פעלה בהם. מדובר בפעולות חברה - לכידות חברתית, תרבות תורנית³, הסעות של מתיישבים בישי"ע, קיום תערוכות וסיוע ללהקות ייצוג.

בשנת 1996 הסתכם סיוע החטיבה בתחומים אלה בכ-1.8 מיליון ש"ח. כך, למשל, בשנת 1996 העבירה החטיבה למועצה האזורית בקעת הירדן 300,000 ש"ח לפעולות של תרבות תורנית. יש לציין, שפעולות הסיוע לתרבות תורנית מוגדרות בחוק יסודות התקציב כמתן תמיכה, שלגבי נתינתה חלים הכללים והעקרונות של החוק האמור. תמיכה בתרבות תורנית, לדוגמה, אמורה להיות באחריות המשרד לענייני דתות או משרד החינוך.

2. החטיבה מסייעת ליישובים גם בתחום הכלכלי. על פי סדרי פעולתה של החטיבה - תקני הסיוע הכלכלי ליישובים בישי"ע והגולן צריכים להיות זהים לתקני הסיוע ליישובים דומים בתחום הקו הירוק שבטיפול הסוכנות היהודית. אולם, מבדיקה שערך המשרד לביקורת של ההסתדרות הציונית עולה, כי בשנה שתקן הסיוע הכלכלי של הסוכנות היהודית ליישובים קהילתיים צומצם בשנת 1994, לא נמצא שהחטיבה התאימה את תקן הסיוע ליישובים הקהילתיים שבטיפול. לתקן הסיוע המצומצם והמוקטן דלעיל. החטיבה גם לא ביקשה אישור מפורש מהמדינה להמשיך בסיוע בהיקפו המלא. לפי אומדן שעשה משרד מבקר המדינה, ההפרש בין תקן הסיוע ליישוב שבטיפול החטיבה לבין תקן הסיוע ליישוב שבטיפול הסוכנות היהודית מגיע לכ-1.7 מיליון דולר ליישוב. צמצום תקן הסיוע היה מאפשר להקטין את התחייבויות החטיבה, ולמעשה את התחייבויות הממשלה, בכ-130 מיליון דולר ל-80 היישובים הקהילתיים שבטיפול החטיבה. משרד מבקר המדינה הפנה את תשומת לב משרד האוצר לעניין זה. בנובמבר 1998 הודיעה החטיבה למשרד לביקורת של ההסתדרות הציונית, כי היא תתאים את נהליה לאלה של הסוכנות היהודית.

3. באפריל 1993 המליצה ועדה פנימית של החטיבה, שיש להגדיל את תקן הסיוע שהחטיבה מקצה ליישובי בקעת הירדן מ-78,960 דולר ל-84,600 דולר ליחידת משק; וליישובי הגולן מ-73,320 דולר ל-84,600 דולר ליחידת משק. מנכ"ל החטיבה, דאז, הודיע ביולי אותה שנה לאגף התקציבים במשרד האוצר, שהחטיבה החליטה לפעול בהתאם להמלצה.

בספטמבר אותה שנה ביקש סגן הממונה על אגף התקציבים ממנכ"ל החטיבה, שלא להגדיל את תקני הסיוע האמורים בלי הסכמה של אגף התקציבים. לא נמצאה

3. הסוכנות היהודית מסייעת בתחום זה לשכונות מצוקה ביישובים עירוניים.

אסמכתה, עד סוף מאי 1998, שאגף התקציבים אישר את הגדלת תקני הסיוע; ובפועל פועלת החטיבה בהתאם להחלטתה, בלא אישור של אגף התקציבים. על פי נתונים המובאים בדוח של המשרד לביקורת של ההסתדרות הציונית, הגדלת התחייבויותיה של החטיבה ליישובי הגולן בלבד נאמדת בכ־27.5 מיליון דולר.

משרד מבקר המדינה הסב את תשומת לב משרד האוצר לכך, שבגין הגדלת תקני הסיוע, הגדילה החטיבה את התחייבויותיה - למעשה את התחייבויות המדינה - בעשרות מיליוני דולרים.

החטיבה הגדילה את פעולותיה ואת התחייבויותיה על יסוד עיקרון השוויון בסיוע ליישובים משני עברי הקו הירוק. אך בה בעת נתנה החטיבה פירוש גמיש לעיקרון השוויון: פעמים הרחיבה את פעולותיה לתחומים שמעבר לאלה בהם פועלת הסוכנות היהודית, ופעמים היא הגדילה את הסיוע מעבר לתקני הסיוע שקבעה הסוכנות היהודית ליישובים שבטיפולה בתחום הקו הירוק. בכך יצרה החטיבה אפליה לטובה - שהממשלה לא החליטה עליה - של יישובים בישיע ובגולן לעומת יישובים אחרים. לדעת משרד מבקר המדינה, הנאי הסיוע ליישובים ולמתיישבים, הניתן מכספי המדינה, צריכים להיות על דעת הממשלה ועל דעתם של הגורמים המתאימים במשרדי הממשלה, ובעיקר במשרד האוצר, ולא על סמך החלטה של הסוכנות היהודית או של החטיבה.

הרחבת פעולות החטיבה על פי החלטות של משרד ראש הממשלה

החטיבה פעלה ופועלת כדי לסייע ליישובים חקלאיים, שהוקמו על קרקעות שהמדינה החכירה לחטיבה. במשך השנים הורחבו פעולות החטיבה ליישובים קהילתיים לא חקלאיים, שגם הם הוקמו על קרקעות כאלה. החל משנת 1997 חלה הרחבה נוספת. משרד מבקר המדינה בחן את תהליכי קבלת ההחלטות בדבר הרחבת תפקידי החטיבה והעלה, כדלקמן:

1. בפברואר 1997 פנה מנכ"ל משרד ראש הממשלה דאז, מר אביגדור ליברמן, לראש החטיבה דאז, מר סלי מרידור, וביקש להתחיל ולטפל בארבעה יישובים שהוקמו על קרקעות שאותן לא חכרה החטיבה⁴. המנכ"ל גם ביקש מהחטיבה להקצות סיוע כלכלי לשבע שכונות חדשות שהוקמו בקרבת יישובים ותיקים בי"ש"ע. הסיוע אמור להינתן בהתאם לתקנים המקובלים ביישובים הוותיקים שבטיפול החטיבה. יצוין, שהשכונות האמורות הוקמו בשנים 1990-1991 על פי החלטות הממשלה, ומסיבות מדיניות לא ניתן להן מעמד של יישובים עצמאיים. הרחבת הסיוע נעשתה בנימוק שתושבי שכונות אלה מופלים לרעה לעומת יישובים אחרים.

2. ביוני וביולי אותה שנה ביקש ראש אגף תיאום ובקרה במשרד ראש הממשלה מהחטיבה, לטפל בשבעה יישובים שלא היו בטיפול החטיבה.

לפי סיכום דיון ממאי 1997 של ראש אגף תיאום ובקרה שבמשרד ראש הממשלה וממסמכים אחרים של החטיבה עולה, שהחטיבה ביקשה להרחיב את הסיוע גם ליישובים עירוניים - יישובים שבהם לא פעלה החטיבה.

במאי 1997 הנחה ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו, את החטיבה לטפל "בכל התחומים" ביישוב מעלה אפרים, שהוא מועצה מקומית, סוג של יישוב שעד אז לא טיפלה בו החטיבה.

משרד מבקר המדינה העיר, שמדובר בהחלטות המרחיבות את תפקידי החטיבה, בין היתר, על השכון תפקידם של משרדי ממשלה ובחלקן אף החלטות מורכבות ורגישות. אשר על כן, חייב הדבר בחינה מקיפה של הנושא, לרבות בחינת חלופות ודיונים עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, ובייחוד עם משרד האוצר, דבר שלא נעשה.

4 ביישובים אלה התושבים חוכרים את הקרקע ישירות מן הממונים על הרכוש הממשלתי בי"ש"ע.

"כפל סיוע" למתיישבים

כיוון שגם משרדי הממשלה וגם החטיבה פועלים לסייע למתיישבים באותם אזורים ולפעמים לאותן מטרות, נוצר לעתים "כפל סיוע" למתיישבים. להלן נתונים על הסיוע למתיישבים שנותנים החטיבה ומשרדי הממשלה כאחד.

הקצאות לנושאי חברה וקליטת מתיישבים

בשנת 1997 הקצתה החטיבה לנושאי חברה וקליטת מתיישבים החדשים 12.8 מיליון ש"ח, שהם 7.5% מההוצאה השנתית שלה. נוסף על כך הקצתה החטיבה בשנה האמורה 15.2 מיליון ש"ח (8.8% מהתקציב השנתי שלה) לגופים וולונטריים ולמבני קהילה, כך שהיקף ההקצאה לנושאי חברה וקליטה הסתכם ב-28 מיליון ש"ח (16.3% מהתקציב השנתי שלה). את הסיוע העבירה החטיבה למתיישבים באמצעות המועצות האזוריות ביש"ע ובגולן. בה בעת, סייעו משרדי הממשלה באופן ישיר מתקציבם, באותם נושאים או תחומים, וגם הם העבירו תקציבים למועצות האזוריות האמורות. להלן דוגמאות:

א. לכידות חברתית: הן החטיבה, הן משרד הפנים והן משרד העו"ד העבירו בשנים 1993-1996 למועצה האזורית גולן 1.2 מיליון ש"ח במצטבר (במחירים שוטפים) לנושא "לכידות חברתית". נמצא, שלא היה תיאום בין החטיבה לבין משרדי הממשלה האמורים, וביניהם לבין עצמם, בעניין זה.

בשנים 1995-1996 הקצו הן החטיבה והן משרד העו"ד למועצות האזוריות מטה בנימין, גוש עציון ושומרון, כ-600,000 ש"ח (במחירים שוטפים) לנושא לכידות חברתית. נמצא, שלא היה תיאום בין החטיבה למשרד העו"ד. משרד העו"ד אף לא ידע על הקצאות של החטיבה בנושאי חברה ורווחה.

ב. פעולות רווחה שונות: בשנים 1995-1996 הקצו החטיבה, משרד העו"ד ומשרד הקליטה, 1.8 מיליון ש"ח במצטבר (במחירים שוטפים) למועצות האזוריות ביש"ע ובגולן, לנושאי רווחה, ובהם: סיוע למשפחות במצוקה, טיפול בילד בקהילה ושירותים לקשישים ולעולים החדשים. נמצא, שלא היה תיאום בין החטיבה למשרדי הממשלה האמורים בעניין הקצאות אלו.

ג. קורסים: בשנת 1994 השתתפה החטיבה במימון קורס להנהלת חשבונות, שארגנה המועצה האזורית גולן, בסכום של 18,000 ש"ח. בשנת 1996 השתתפה החטיבה במימון קורס לסופרי סת"ם, בסך 42,000 ש"ח, ביישוב מסוים שבמועצה האזורית שומרון. משרד העו"ד, האחראי לתחום ההכשרה המקצועית ואף מממן קורסים כאלה, לא היה שותף ליוזמות החטיבה למימון שני הקורסים האמורים.

ד. חינוך: הן החטיבה והן משרד החינוך הקצו בשנים 1994-1996 סכום של 304,000 ש"ח במצטבר למהשוב גני ילדים במועצה אזורית גולן ולמחשוב בתי ספר במועצות האזוריות מגילות ובקעת הירדן. עוד נתנה החטיבה, בשנים 1995-1997, הקצאות של 361,000 ש"ח במצטבר למועצה האזורית שומרון, למימון פעולות חינוך ממלכתיות, תי

424,000 ש"ח למועצה האזורית גולן לקיום פעולות בקרב הנוער, ו-16,000 ש"ח למועצה האזורית גולן לפעולות של תרבות תורנית. למשרד החינוך לא היה ידוע על ההקצאות האמורות והן לא תואמו עמו.

ה. הסעות: בהעדר תחבורה ציבורית מתאימה, השתתפה החטיבה בשנים 1995-1997 במימון הסעות תושבים במועצות האזוריות ב"ש"ע בסכום של 1.4 מיליון ש"ח. חלק מסכומים אלה הועבר לתנועה התיישבותית מסוימת, ללא מכרז ובניגוד לנהלי החטיבה. משרד התחבורה השיב בנובמבר 1997 למשרד מבקר המדינה, כי החטיבה לא תיאמה עמו את ההקצאות האמורות, וכי ראוי היה שהסיוע האמור יועבר למועצות האזוריות באמצעות המשרד הייעודי.

הקצאות החטיבה לנושאי הברה וקליטת מתיישבים מסייעות אמנם לרווחתם של התושבים ביישובים שבטיפולה, אך הן סיוע ממשלתי נוסף על ההקצאות של משרדי הממשלה בתחומים אלה למועצות האזוריות. הסיוע ניתן ללא תיאום עם משרדי הממשלה הייעודיים, וללא הגבלה בזמן ובהיקף. ראוי לשקול להקצות את הסיוע כולו, לרבות הנתח מתקציב החטיבה, באמצעות משרדי הממשלה הייעודיים (האוצר, משרד הפנים, משרד החינוך, המשרד לענייני דתות, ומשרד הער"ר). אם יוחלט, שיש להגדיל את היקף ההקצאות לנושאים האמורים, ראוי שייקבעו אמות מידה ברורות להקצאת הכספים.

האמנה שבין הממשלה להסתדרות הציונית קבעה שהאחרונה תפעל "על יסוד תכניות מוסכמות מראש עם הממשלה"; הדבר נדרש, ביתר שאת, כאשר מדובר בחטיבה, שהכספים לפעולותיה אינם מתרומות בחו"ל אלא מתקציב המדינה.

סיוע כלכלי למתיישבים

להלן דוגמאות ל"כפל בסיוע" הכלכלי לפיתוח תשתיות ואמצעי ייצור הניתן למתיישבים.

1. המדינה מסייעת למתיישבים על פי החוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, התש"ם-1980, והחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959. במסגרות אלה, על המבקש לפעול לפי הליכים ונהלים מסוימים. בה בעת, מסייעת החטיבה באופן דומה גם במסגרת תקציבה ועל פי גהלים וכללים משלה. הסיוע של החטיבה ניתן לפיתוח תשתיות ביישובים ולאמצעי ייצור. תקן הסיוע הכלכלי של החטיבה ליחידת משק (משפחתית) ביישובים לרכישת אמצעי ייצור, נע בין 54,600 דולר לבין 84,600 דולר. סכום הסיוע של החטיבה בנושאים אלה בשנת 1997 עמד על כ-87 מיליון ש"ח. כדי שמתיישב יקבל סיוע כלכלי מן החטיבה, עליו להכין תכנית

השקעות וייצור ולהגיסה לאישור ועדה אזורית של החטיבה. לאחר האישור, מפנה הוועדה את המתיישב למשרד הממשלתי הייעוץ לקבלת סיוע נוסף על פי החוקים לעידוד השקעות הון.

2. משרד מבקר המדינה בדק ומצא שמשרד החקלאות והחטיבה השתתפו במימון הקמתם של 19 פרויקטים לפיתוח חקלאי של תושבים מבקעת הירדן. בתשעה מהפרויקטים, נע סכום המימון המצטבר של משרד החקלאות והחטיבה יחדיו, בין 70% ל-90% מעלות הפרויקט, וברוב המקרים המימון היה מעל 60%.

החטיבה הסבירה למשרד מבקר המדינה, באוקטובר 1997, כי היא מתאמת את מתן הסיוע הכלכלי עם משרדי הממשלה. אולם משרד האוצר טען, בתשובתו מאוגוסט 1997, שאמנם נציג החטיבה הוא חבר מינהלת ההשקעות בחקלאות, אך נציג הממשלה אינם חברים בוועדות האזוריות של החטיבה, הקובעות את הסיוע למתיישבים. משרד החקלאות טען, בתשובתו מאוקטובר 1997, ש"מתן תקציבים על ידי משרדים שונים מבלי שתהיה יד מכוונת ומרכזת את הנושא, אכן גורמת להוצאת משאבים בצורה פחות אפקטיבית ונכונה. ניתן היה להשתמש בכספים אלה כמנוף פיננסי טוב יותר". עוד העיר משרד החקלאות, כי הבקרה על הקצאת אמצעי ייצור למתיישבים חדשים לוקה בחסר: מתיישבים חדשים העוזבים את יישוביהם אינם מהזרים את אמצעי הייצור שנרכשו מתקציב המדינה, ואינם מיידעים מיד את החטיבה על עזיבתם; כמו כן, חובות המתיישב אינן מוגדרות בהסכם בינו לבין החטיבה.

חוקי העידוד להשקעות נועדו להקצות אמצעים למטרות לאומיות, ובהן עידוד המגזר החלוצי-ביטחוני-חברתי באזורי הפריפריה. סכום המימון הכולל הניתן בחוק כסיוע למתיישב, אינו עולה על שיעור מסוים ממלוא ההשקעה של המתיישב. אם קיימים שיקולים מיוחדים המחייבים הקצאת משאבים מעל לשיעורים הנקובים בחוק, ראוי שהנושא יוסדר בנהל מתאים, בשיתוף נציגים של משרדי ממשלה.

חובות המתיישבים לחטיבה והחזרם

1. עד לשנת 1978 נתנה החטיבה סיוע כלכלי, מכספי המדינה, בהלוואות ל-50 שנה ובריבית לא צמודה של 2%. האינפלציה שהיתה בסוף שנות השבעים ובשנות השמונים, שחקה עד מאד את ערכן של ההלוואות האלה. מאז 1.4.78 ניתן הסיוע הכלכלי במענקים ובהלוואות לאמצעי ייצור הן ל-30 שנה בריבית של 3%, ובהצמדה למדד המחירים לצרכן. אם עזב המתיישב את מקום מגוריו, עליו להחזיר את מלוא ההלוואה; אם לא עזב - פירעון ההלוואה מתחיל לאחר 10 שנים. המתיישב יחזיר 25% מההלוואה, והיתרה תיהפך למענק. ההלוואות לתשתית הן ל-37 שנים, בריבית של 2% וללא הצמדה למדד. פירעון ההלוואות מתחיל לאחר שבע שנים. במשך כ-20 שנה סייעה החטיבה ליישובים ולמתיישבים גם בהלוואות לבניית בתי מגורים ומוסדות ציבור, ונוסף על ההלוואות לאמצעי ייצור ותשתיות. עד לנובמבר 1998 לא קבעו הגופים הנוגעים ברבר, ובכלל זה החטיבה ומשרד האוצר, מה יהיו תנאי ההחזר של ההלוואות למגורים ולמוסדות ציבור. כתוצאה מכך לא החלו היישובים והמתיישבים להחזיר את ההלוואות; אלה הסתכמו בכ-326 מיליון ש"ח (במחירי אוקטובר 1998). ראוי שמשרד האוצר יחליט בהקדם מה יהיו תנאי ההחזר של ההלוואות האמורות, כדי שיהיה אפשר לגבות אותן מן המתיישבים.

2. מנתונים שהציגה החטיבה למשרד מבקר המדינה עולה, שהסכום הכולל של ההלוואות שניתנו למתיישבים מאז תחילת שנת 1978 הוא כ-2.6 מיליארד ש"ח (קרן וריבית צמודים, במחירי אוקטובר 1998). יש להבחין בין הלוואות של 1.6 מיליארד ש"ח שניתנו עד לסוף שנת 1991 ליישובי קו העימות שבטיפול החטיבה, ושעליהן חל חוק ההסדרים במשק החקלאי והמשפחתי, התשנ"ב-1992, (להלן - חוק גל) והתקנות שהותקנו על פיו, לבין ההלוואות של כמיליארד ש"ח שניתנו ליישובים האחרים שבטיפול החטיבה, וכן להלוואות שניתנו מאז 1992 ליישובי קו העימות.

על פי חוק גל, על המשקמים⁵, הפועלים במסגרתו, לקבוע מה היקף החוב להסדר של המתיישבים והאגודות השיתופיות שהחוק חל עליהם (מהם 62 היישובים שבטיפול החטיבה). כמו כן, עליהם לקבוע את היקף הסכום לפירעון מתוך הסכום להסדר ואת חלוקת התמורות מן הסכום לפירעון בין הנושים. החטיבה הגישה למשקמים תביעות כספיות בקשר לדרישות החוב מן האגודות השיתופיות ומן המתיישבים.

מנתונים שהציגה המינהלה להסדרים במגזר החקלאי בע"מ (להלן - המינהלה להסדרים) למשרד מבקר המדינה עולה, שעד לסוף אוגוסט 1997 לא קבעו המשקמים את החובות והסכומים לפירעון של 19 מבין האגודות השיתופיות הנ"ל. ל-43 האגודות השיתופיות האחרות ניתנו פסקי משקמים הקובעים את חובן להסדר והסכומים לפירעון; אולם, לא נקבעה חלוקת התמורות לנושים, ובהם לחטיבה. המינהלה להסדרים לא הגישה למשרד מבקר המדינה נתונים על הסדר חובות החקלאים הפרטיים שב-62 היישובים האמורים.

5 משקם - מי שהוא כשיר להתמנות שופט של בית משפט מחוזי, שמונה על פי חוק גל, ואשר תפקידו לפסוק מה יהיה הסדר החובות של חקלאי או תאגיד חקלאי.

יצוין, שחלוקת התמורות לנושים מן הסכומים לפירעון שקבעו המשקמים מתעכבת, בין היתר, משום שהתקנות שהוגשו בשנת 1996 בידי שר האוצר דאז, אברהם שוחט, לוועדת הכספים של הכנסת, על פי סמכותו לפי סעיף 24 לחוק גל, לא אושרו עד סוף שנת 1998. רק לאחר אישור התקנות יהיה אפשר להעריך את היקף החובותיהם של 62 היישובים לחטיבה ולמדינת. לפי נתוני החטיבה, יתרת החובות הצפויה לפירעון בגין הלוואות שנתנה החטיבה למתיישבים לרכישת אמצעי ייצור והקמת תשתיות, שעליהן לא חל חוק גל, בהתחשב בתנאי ההחזר של הלוואות, היא כ-570 מיליון ש"ח. יצוין, שמסכום זה הוחזרו בשנים האחרונות כמה מאות אלפי ש"ח בלבד.

3. כבר בדוח שנתי 47, עמ' 63 צוין שאין לחשב הכללי נתונים על היקף חובות המתיישבים לחטיבה; שאין לחברת ענבל⁶ נתונים על הלוואות המדינה שנמסרו באמצעות החטיבה למתיישבים; וכי סגן החשב הכללי מינה ביוני 1996 ועדה בהשתתפות עובדי אגף החשב הכללי, החטיבה וחברת ענבל, לקבוע כללים לניהול הלוואות שהחטיבה נתנה בעבר ושיתן בעתיד. בינואר 1998 סיימה הוועדה האמורה את עבודתה והגישה את הצעותיה לרישום חובות האגודות השיתופיות והמתיישבים, אולם עד סוף נובמבר 1998 לא נדונו ואושרו הצעות אלה באגף החשב הכללי.

לדעת משרד מבקר המדינה, על החשב הכללי לדאוג לכך שהנתונים על חובות המתיישבים יועברו מנתוני החשבונות של החטיבה ישירות לחברת ענבל. מן הראוי, שהחשב הכללי יקבע מדיניות לגביית החובות, בהתחשב בנתוני עלות-תועלת שלהן, וכן בצורך לשמור על מדיניות זהה של גבייה, ממתיישבים בכל חלקי הארץ.

6 ענבל חברה לביטוח בע"מ, היא חברה ממשלתית שעוסקת, בין היתר, בניהול הלוואות המדינה.
7 עלות גביית הלוואות בסכומים קטנים (עד 500 או 1,000 ש"ח), עשויה להיות גבוהה מהסכומים שייגבו.

תקציב החטיבה והבקרה על פעולותיה

1. הצעת חוק התקציב מוגשת בידי שר האוצר לאישור הממשלה והכנסת, ומשרד האוצר מפקח על ביצועו. משרד האוצר על זרועותיו אמון על בחינה מעמיקה של סדרי העדיפות בתקציב המדינה ועל הקצאתו. מאז החלה החטיבה לפעול בישיע ובגולן, לא היתה בקרה נאותה של משרד האוצר - אגף התקציבים והחשב הכללי, על תקציב החטיבה, על יעדיו ואופן השגתם. אף כי תקציב החטיבה ממומן כולו מכספי המדינה, אין אגף התקציבים שבאוצר בוחן את גודל התקציב, את התוספות לו, ואת סדרי העדיפות שבו - טרם אישורו בחוק בידי הכנסת.

בכל שנה, ביוני, מגישה החטיבה לאגף התקציבים את הצעתה לתקציב השנה הבאה. אגף התקציבים מעביר לחטיבה את סכום המסגרת של תקציב החטיבה, כפי שיוצג אחר כך בהצעת תקציב המדינה המוגש לכנסת. את פירוט תקציב החטיבה לתחומי הפעולה והסעיפים השונים קובעת החטיבה בלבד (ולא אישור אגף התקציבים). גודלו הסופי של תקציב החטיבה נקבע בידי שר האוצר בדצמבר של כל שנה או בראשית השנה התקציבית. גם הרפרנטים של משרדי ממשלה הייעודיים (שכספי המדינה שמועברים לחטיבה מממנים פעולות שבתחום סמכותם), ובהם משרד החקלאות, אינם משתתפים בהליך התקצוב, קביעת סדרי העדיפות והבקרה על הביצוע.

החטיבה השיבה למשרד מבקר המדינה ביוני 1998, שהיא מקיימת קשר שוטף עם נציגים של אגף החשב הכללי ושל אגף התקציבים, וכן מוגש להם דוח על ביצוע התקציב. משרד האוצר השיב ביוני 1998, שהוא מסכים עם ממצאי הביקורת בכל הקשור לפעילות החטיבה ובכל הקשור במערכת היחסים הפורמלית שבין הממשלה והחטיבה.

2. בתקציב החטיבה שני חלקים: א. תקציב הפעולות באזורים; ב. תקציב לפעולות מרכזיות. התקציב לפעולות באזורים - שהוא כ-70% מהתקציב השנתי - מוקצה לפעולות פיתוח, לקליטת מתיישבים ולפעולות במישור החברתי באזורים השונים.

תקציב הפעולות באזורים מוקצה ביחס קבוע: ליישובי הגולן - 26%; ליישובים בבקעת הירדן - 26%; ליישובים במועצות אזוריות שומרון, מטה בנימין וגוש עציון - 28%; ליישובים במועצות אזוריות הר חברון וחבל עזה - 20%. למשרד מבקר המדינה נמסר, שהיחס נקבע עוד בשנות השמונים. מאז חלו שינויים כלכליים, דמוגרפיים וחברתיים מהותיים באזורי הפעולה של החטיבה. על כן, ראוי היה שסדרי העדיפויות ומתכונת החלוקה של תקציב הפעולות, ייבחנו מחדש מפעם לפעם ויהיו תואמים את אלו של הממשלה המכהנת, דבר שלא נעשה.

3. כאמור, תקציב החטיבה מוצג במסגרת תקציב משרד החקלאות, אולם עיקר ההוצאה היא דווקא בתחומים אחרים. משרדי ממשלה נוספים מקצים אף הם מתקציביהם לפעולות של פיתוח כלכלי, תשתיות, בינוי ושיכון, חינוך, רווחה וכד'. אולם בתקציבי אותם המשרדים אין הפרדה בין התקציבים המיועדים לאזורי ההתיישבות בישיע ובגולן, שבהם מטפלת החטיבה, ובין הפעילות בתחום הקו

הירוק. בכך, לא ניתן לבחון בראייה כוללת את העשייה הממשלתית בישיע ובגולן.

4. במשך כל השנים ועד 1994, לא הגישה החטיבה דין וחשבון כספי ודוח פעולות - מילולי-כמותי, על מערכת ההסדרים שלה עם המדינה, על פעולותיה, על ביצוע התקציב ועל הישגיה. רק באותה שנה החלה החטיבה לפרסם דוחות כספיים. אולם אלה אינם כוללים נתונים על הנכסים (ההלוואות למתיישבים) שנוצרו מתקציב המדינה, ואין בהם פירוט מילולי-כמותי על פעולות החטיבה.

5. במאי 1997 הגיש המשרד לביקורת של ההסתדרות הציונית (להלן - המשרד לביקורת) להנהלת ההסתדרות הציונית דוח המסכם ביקורת שנערכה בחטיבה. בדוח עלו, בין השאר, הממצאים האלה: העסקת עובדים מעל לתקנים מאושרים, באמצעות מימון העסקתם בידי המועצות האזוריות בישיע ובגולן; הקצאת כספים לתנועות ההתיישבות למימון העסקת מלווים שעברו מטעמן ביישובים כדי לדאוג לניהולם התקין, בלי שלחטיבה היו פיקוח ובקרה על עבודתם ובלא שנבחנה תרומתם ליישובים; הקצאת כספים לפדיון השקעות ביישובים ולמחקר ופיתוח חקלאי, שלא בהתאם לנהלים. כאמור, הדוח העלה גם ליקויים בנושא הכנסת שינויים בתקן הסיוע הכלכלי ליישובים, בלי לקבל אישור ממשרד האוצר.

בדוח המשרד לביקורת יש ממצאים על ליקויים מהותיים בסדרי הבקרה, וחשוב שמשרד האוצר יהיה עד להם. לכן העביר משרד מבקר המדינה למשרד האוצר את ממצאי הדוח האמור, לידיעתו ולשיקולו.

6. במהלך שנות התשעים ביקש החשב הכללי שבאוצר להדק את הבקרה על החטיבה. אולם החטיבה לא אפשרה לרואה חשבון מטעם החשבכל או לחשב מטעמו לבדוקה ולפקח על פעולתה. בתשובת משרד האוצר למבקר המדינה מאוגוסט 1997 נאמר: "העובדות המצוינות בדוח לפיהן מוציאה החטיבה כספים מתקציבה שלא על פי כללי התכ"מ, בנוהלי עבודה שאינם מקובלים על ידי החשב הכללי, ידועות". עוד נאמר בתשובה, כי "פעמים רבות בעבר פנה משרד האוצר לחטיבה בבקשה ליעל את נהלי העבודה בין החטיבה למשרד האוצר. לצערנו, בשל התנגדות החטיבה לא עלה בידינו לבצע את השינויים הנדרשים".

7. את הצורך בהגברת הבקרה מדגישים המקרים האלה:

(א) משרד מבקר המדינה בדק בעקבות תלונה את פעולות החטיבה בסיוע כלכלי למתיישבים, והעלה: ביישוב א' ניתן למתיישב, בנובמבר 1997, סכום של 45,000 ש"ח להקמת מפעל הסעדה (קייטרינג) תוך חריגה מהנהלים של החטיבה למתן סיוע כלכלי. ביישוב ב' ניתן למתיישב, בינואר 1998, סכום של 50,000 ש"ח, בלא שנבדק אם ההשקעות שלו אכן מתאימות לקריטריונים של החטיבה למתן סיוע. בשנת 1996 נהגה החטיבה לקבל כתבי הלוואה חתומים בידי נציגי היישובים, ללא ציון סכומים ואובייקטים.

(ב) המשרד לביקורת העלה, כי 5.8 מיליון ש"ח מתקציב החטיבה, שמקורו בתקציב המדינה, שימשו בשנים 1991-1993 את החטיבה ואת ההסתדרות הציונית להשקעה במבנים, אולם הזכויות על נכסים אלה נרשמו על שם ההסתדרות הציונית ולא על שם המדינה.

הדוחות הכספיים של החטיבה לשנים 1993-1997 שנשלחו גם למשרד האוצר, לא נתנו לכך ביטוי.

מלבד הסכום האמור שהועבר מכספי המדינה להקמת מבנים, סייע לחטיבה גם מרכז ההשקעות, לפי החוק לעידוד השקעות הון, והעניק כ"1.1 מיליון ש"ח לאותה מטרה. בכפל המימון יש חשש לבזבוז משאבים, והוא מצביע על ליקויים בפיקוח, בבקרה ובדיווח.

באוגוסט 1998, בעקבות מידע שהעביר משרד מבקר המדינה למשרד האוצר, הנחה אגף התקציבים את ההסתדרות הציונית ואת החטיבה, להעביר לרשות אוצר המדינה את הנכסים האמורים ואת ההכנסות מהם. כמו כן הורה אגף התקציבים לחטיבה, שבעתיד יש לקבל ממנו אישור בכתב לכל פעולה כזו, המבוצעת במימון מכספי החטיבה ומכספי מרכז ההשקעות.

8. משרד האוצר הודיע למשרד מבקר המדינה, ביוני 1998, שהוא בוחן כמה חלופות לקביעת נושאי פעילות החטיבה בעתיד ולהסדרת מערכת היחסים הפורמלית שבין הממשלה לחטיבה. ביולי 1998 החליטה הממשלה בין היתר, ש"ההסתדרות הציונית תבצע את פעילותה (בפעולות התיישבות ביש"ע והגולן) ... על פי נהליה, בהתאם לכללים החלים לעניין זה על פעולות הממשלה, במידה שאלו רלוונטיים לפעולות החטיבה, הכול כפי שייקבע בהסכם בין הממשלה לבין ההסתדרות הציונית. בהסכם כאמור יעוגנו כללי הפעולה, דרכי ההתחשבות, האישור, הבקרה והדיווח". כאמור, עד סוף שנת 1998 טרם הסתיימו הדיונים בנדון וטרם נחתם ההסכם.

הוצאות לשכת ראש החטיבה להתיישבות

כאמור, עד סוף שנת 1992 פעלה החטיבה במסגרת ארגונית אחת עם המחלקה להתיישבות. במסגרת הארגונית האמורה, נזקפה עלות שכרו של ראש החטיבה (והמחלקה) - שהוא נבחר ציבור וחבר הנהלה הציונית - וכן של עובדי לשכתו, לתקציב הסוכנות היהודית הממומן מכספי תרומות מחו"ל. עלות חלקית של שכר מנכ"ל המחלקה להתיישבות ועלות שכרם של כמה מעובדי המחלקה להתיישבות, נזקפה לתקציב החטיבה, בהתאם לחלקיות עיסוקם בנושאים של החטיבה.

1. בראשית 1993 הופרדה החטיבה מן המחלקה להתיישבות, וגם הוצאות השכר של ראש החטיבה ושל עובדי לשכתו הועמסו על תקציב המדינה. הוצאות אלה היו בשנת 1997 877,000 ש"ח, ונוספו עליהם הוצאות משרד, שכר דירה ותקורה, כהיקף של כמה עשרות אלפי ש"ח. משרד מבקר המדינה העלה, שהחטיבה לא הביאה לידיעת משרד האוצר, שההוצאות האמורות הועמסו החל משנת 1993 על תקציב המדינה.

2. נוסף על ההוצאות האמורות של לשכת ראש החטיבה, כללו הוצאות החטיבה בשנים 1995-1997 את עלות הנסיעות לחו"ל של ראש החטיבה, מר סלי מרידור, בסכום של 39,000 ש"ח (במחירים שוטפים). בעקבות הביקורת של משרד מבקר המדינה, החזירה החטיבה לאוצר המדינה, ביולי 1998, סכום של 19,500 ש"ח - עלות נסיעותיו במסגרת תפקידו כחבר הנהלת הסוכנות היהודית.

משרד מבקר המדינה הפנה את תשומת לבו של משרד האוצר לצורך לקבוע בהסכם, לכשייחתם בין המוסדות הלאומיים לבין המדינה, הסדרים וכללים בדבר העלויות שראוי לזקוף לתקציב המדינה, כגון שכר הנהלה והוצאות כלליות.

פיתוח התיישבות חדשה הכולל תחומים של תשתית, כלכלה וחברה, הוא פרויקט בין תחומי, כוללני ומתמשך, וממומן כולו מתקציב המדינה. מנגנון הביצוע שלו - ביישובים שמעבר לקו הירוק - הוא החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית.

פעולות החטיבה בפיתוח ההתיישבות בישי"ע ובגולן החלו לפני למעלה מ-30 שנה. ברבות הימים עוצבו דפוסי עבודה בין הממשלה לבין החטיבה, אך אלה טרם סוכמו בהסכם מפורט, כמתחייב מסדרי מינהל תקינים. דפוסי עבודה אלה לא אפשרו לאגף התקציבים גילוי נאות של יעדי הקצאת הכספים, לא היתה לאגף התקציבים ולאגף החשב הכללי בקרה על סדרי הכנת התקציב וקביעת העדיפויות, ולא היתה בקרה מהותית על ביצוע הפעולות של החטיבה והוצאתם של הכספים.

החטיבה פועלת, לכאורה, כשלוש או כקבלן של המדינה ובמימון תקציב המדינה. בה בעת לא חלים עליה חוקים, תקנות, נהלים וכללים החלים על משרדי הממשלה. כמו כן, פעולת החטיבה היא לעתים בכפילות לתפקידים ולתקציבים הייעודיים של משרדי הממשלה. מציאות זאת אינה תורמת להגברת היעילות והחיסכון בפעולות הממשלה.

מבקר המדינה

ירושלים, סיון התשנ"ט
מאי 1999

תיק אמקו הטוב

תיק אל 3

מדינת ישראל
משרד מבקר המדינה

אגף ד' לביקורת משרדי ממשלה
רחוב ארניה 13, ח"ד 7024
חל אביב-יפו 61070
טל: 03-5612166
פקס: 03-5619771

13.9.98
נשלח בפקסימיליה

לכבוד
מר רון שכנר
מנכ"ל החטיבה להתיישבות - ירושלים

א.נ.

הנדון: סיוע ממשלתי לפיתוח התיישבות חדשה
סימוכין: מכתבנו מיום 13.8.98

1. אנו ממשיכים לעקוב אחר ההסדרים החדשים הנקבעים בין החטיבה להתיישבות (להלן - החטיבה) לבין משרד האוצר. ממסמכים שבידינו עולה, כי בשלב זה מדובר בהגברת הבקרה של אגפי התקציבים והחשב הכללי, אך בה בעת לא ימנה החשב הכללי חשב מטעמו בחטיבה. בהתאם אנו מפנים את תשומת ליבכם להשגתנו בריכוז ממצאים ב' המצורף למכתבנו שבסימוכין ולתיקונים הנדרשים בעקבות זאת:

אם החשב הכללי לא ימנה חשב מטעמו בחטיבה, אלא יגביר את ביקורתו בחטיבה בכלים אחרים, בה בעת יש צורך לשמר את מנגנון הבקרה של החשב מטעם ההסתדרות הציונית, ובתנאי שאחריותו תוגדר הן כלפי הגוף הממנה אותו והן כלפי החשב הכללי ואגף התקציבים שבמשרד האוצר.
2. להערתנו נוסף גם מימד אישי. לא היתה ואין בכוונתנו להביע בכל צורה שהיא אי אמון במר צבי חיימוביץ - מנהל החטיבה לכספים בהתיישבות, שהוא חשב החטיבה להתיישבות. נהפוך הוא.

בברכת שנה טובה,

ס. איזקוב
ממונה בכיר על האגף

העתק: מר צבי חיימוביץ - מנהל החטיבה לכספים בהתיישבות

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המדינה. פרסומם ללא נטילת רשות מטעם המבקר אסור על פי סעיף 28(א)(3) לחוק מבקר המדינה [נוסח משולב], התשי"ח-1958.

תיק אמקו הטוב

תיק אל 3

מדינת ישראל
משרד מבקר המדינה

אגף ד' לביקורת משרדי ממשלה
רחוב ארניה 13, ח"ד 7024
חל אביב-יפו 61070
טל: 03-5612166
פקס: 03-5619771

13.9.98
נשלח בפקסימיליה

לכבוד
מר רון שכנר
מנכ"ל החטיבה להתיישבות - ירושלים

א.נ.

הנדון: סיוע ממשלתי לפיתוח התיישבות חדשה
סימוכין: מכתבנו מיום 13.8.98

1. אנו ממשיכים לעקוב אחר ההסדרים החדשים הנקבעים בין החטיבה להתיישבות (להלן - החטיבה) לבין משרד האוצר. ממסמכים שבידינו עולה, כי בשלב זה מדובר בהגברת הבקרה של אגפי התקציבים והחשב הכללי, אך בה בעת לא ימנה החשב הכללי חשב מטעמו בחטיבה. בהתאם אנו מפנים את תשומת ליבכם להשגתנו בריכוז ממצאים ב' המצורף למכתבנו שבסימוכין ולתיקונים הנדרשים בעקבות זאת:

אם החשב הכללי לא ימנה חשב מטעמו בחטיבה, אלא יגביר את ביקורתו בחטיבה בכלים אחרים, בה בעת יש צורך לשמר את מנגנון הבקרה של החשב מטעם ההסתדרות הציונית, ובתנאי שאחריותו תוגדר הן כלפי הגוף הממנה אותו והן כלפי החשב הכללי ואגף התקציבים שבמשרד האוצר.
2. להערתנו נוסף גם מימד אישי. לא היתה ואין בכוונתנו להביע בכל צורה שהיא אי אמון במר צבי חיימוביץ - מנהל החטיבה לכספים בהתיישבות, שהוא חשב החטיבה להתיישבות. נהפוך הוא.

בברכת שנה טובה,

ס. איזקוב
ממונה בכיר על האגף

העתק: מר צבי חיימוביץ - מנהל החטיבה לכספים בהתיישבות

מסמך זה מכיל ממצאי ביקורת של מבקר המדינה. פרסומם ללא נטילת רשות מטעם המבקר אסור על פי סעיף 28(א)(3) לחוק מבקר המדינה [נוסח משולב], התשי"ח-1958.

לכבוד
 מר סלי מרידור
 יו"ר החטיבה להתיישבות
 ההסתדרות הציונית העולמית
ירושלים

לכבוד
 מר אברהם בורג
 יו"ר ההנהלת הסוכנות
 וההסתדרות הציונית העולמית
ירושלים

א.ג.,

בחודש יולי 1996 נתמנינו על ידכם כוועדה לענין מתן סיוע למוסדות שתרומתם ייחודית באזורי הפעילות של החטיבה להתיישבות.

אנו מתכבדים להגיש לכם את דו"ח הוועדה בנושא.

ברצוננו להודות לכל מי שטרח לסייע לוועדה בעבודתה ומקווים שהמלצותינו תאושרנה.

אנו בטוחים כי יישום ההמלצות יסייע לפיתוח היישובים והאזורים שבתחום טיפול החטיבה להתיישבות בישראל ובגולן.

 ישעיהו נון
 החטיבה להתיישבות

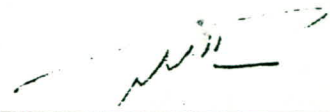
 שמואל סלבין
 מנכ"ל מפעל הפייס

 משה נתיב
 יו"ר הוועדה

 שלמה פילבר
 משרד החינוך

 יוחנן בן-יעקב
 משרד החינוך

תוכן הענינים:

1. הקדמה - עמ' 4
2. מממצאים עקריים - עמ' 5
3. עיקרי ההמלצות - עמ' 7
4. המלצות לקריטריונים להכרה ותמיכה - עמ' 8
5. הסיוע שיינתן למוסד - עמ' 9
6. נתונים והיקפים - עמ' 10

לוחות

לוח 1 - עמ' 11 - התפלגות מועסקים ותלמידים במוסדות חינוך יהודיים באזורי יש"ע והגולן (דצמבר 96).

לוח 2 - עמ' 12 - התפלגות מוסדות חינוך יהודיים באזורי יש"ע והגולן. (דצמבר 1996)

נספחים ותוספות:

1. נספח 1 - כתב מינוי הועדה.
2. נספח 2 - מכתב ראש החטיבה ליו"ר הועדה מיום 13/10/96.
3. נספח 3 - המוסדות הקיימים (לפי מועצות אזוריות).
4. נספח 4 - הסכם משרד החינוך והסוכנות היהודית בנושא מכללות אקדמאיות.
5. נספח 5 - פרויקטים של מוסדות יהודיים בשלבי תכנון.

1.הקדמה:

ועדה זאת נתמנתה ע"י מר סלי מרידור י"ר החטיבה להתיישבות (ראה נספח 1 - כתב המינוי) ונתבקשה לבדוק כדלקמן:

1. האם למוסדות מן הסוג האמור אכן יש תרומה ייחודית נוספת לפיתוח היישובים באזורים שבהם החטיבה להתיישבות פעילה.

2. קריטריונים להענקת סיוע למוסדות.

3. מה סוגי הסיוע שראוי להעניק למוסד שיעמוד בקריטריונים.

ב-5 ישיבותיה וסיריה (שני ימי סורים, בהר-חברון ובחבל עזה, וכן בשומרון ובבנימין), מצאה הועדה כי קיימים עשרות מוסדות חינוך הפזורים בכל רחבי יש"ע והגולן, מהם ביישובים גדולים ומהם ביישובים קטנים מהם ביישובים שבטיפול החטיבה להתיישבות ומהם ביישובים אחרים.

הועדה נפגשה עם אנשי המועצות האזוריות, מנהלי המוסדות ועובדיהם, וכן ביקרה במוסדות והתרשמה לחיוב מהפעילות הענפה והיסודית המתבצעת.

במוסדות אלה מתבצעת פעילות חינוכית ייחודית שמרביתה נעלמה מעין מרבית הציבור בישראל ותרומתה למערכות החינוך ניכרת.

המוסדות מהווים נדבך חשוב ביותר בקיום ובפיתוח ההתיישבות, היהודית בי"ע והגולן, הן בהגברת התעסוקה והן בחיזוק החברה באזור וביישובים.

מצאנו מודל מעניין וחדשני להתיישבות יהודית באזורים קשיי ההתיישבות, המבוססת בעיקרה על מוסדות חינוך שמגמת פניהם העם והחברה כולה, מוסדות אלה תורמים במיוחד לחינוכם וטיפוחם של בני נוער הנתון במצוקה בעיקר מהשכבות החלשות בחברה בישראל.

מסקנותינו היא כי הקמת מוסדות חינוך מסייעת לקידום מטרות החטיבה, שהן הגברת התעסוקה וגידול האוכלוסיה ברחבי יש"ע והגולן.

הועדה השתכנעה כי החלטת החטיבה לסייע למוסדות כאלה מוצדקת והיא תתרום לפיתוח היישובים ולכלל ההתיישבות היהודית באזור.

2. ממצאים עיקריים

במהלך שנות ההתיישבות ברחבי יש"ע והגולן הוקמו ביישובים עשרות מוסדות חינוך מגוונים לתושבי היישובים בישראל ובגולן ורבים מהם לכלל תושבי ישראל. דו"ח זה עוסק (עפ"י כתב המינוי שבנספח) במוסדות אלה בלבד.

המאפיין מוסדות אלה הוא, היותם מוסדות שלא למטרות רווח, ועיסוקם בקידום נוער משכבות מצוקה ובהנחלת מסרים לאומיים ציוניים התיישבותיים, רובם נמצאים במצוקה בקיום השוטף, ובעיקר בהעדר תשתיות ובינוי.

אופי המתיישבים באזורים אלה שונה משהיה מקובל בהתיישבות החקלאית המסורתית שהשתתה על: חקלאות, תעשייה, תיירות, מלאכות וכו'.

רבים מהמתיישבים החדשים הם אנשי רוח וחינוך, התורמים למדינה ולחברה מעבר לתרומתם לישוב ולאזור בו הם מתגוררים.

מודל התיישבות זה - ישוב קהילתי - שבמרכזו מוסד חינוכי הפונה לכלל ישראל, פותח לראשונה בגוש-עציון, עם הקמת היישוב אלון-שבות שראשיתו בהקמת "ישיבת הסדר" גדולה, שסביבה הוקם הישוב הקהילתי הראשון.

רוב היישובים שהוקמו הינם - יישובים קהילתיים, ללא בסיס חקלאי, תעשייתי או תיירותי, והדבר חייב חיפוש פתרונות תעסוקתיים נוספים מלבד תעסוקת חוץ. שגרמה לא אחת להתרוקנות הישוב מרוב תושביו במהלך היום וחזרתם בשעות אחה"צ המאוחרות (יוממות).

הסתבר כי מוסדות חינוך כאלה מעצבים את אופי החיים בישוב, מגדיל האוכלוסייה, מחזקת אותה ונותן הרגשת שייכות ושותפות של תושבי היישוב (המרוחק - לעתים קרובות - ממרכזי האוכלוסייה) לאזור ולמרכז הארץ.

בחלק מהיישובים המוסד החינוכי הפועל הוא הבסיס העיקרי של אוכלוסית הישוב הבוגרת והמקור העיקרי לתעסוקה, זאת בנוסף ומעבר לטעם החיים המיוחד שהוא נוסך בחיי הקהילה.

מטבע הדברים רוב המוסדות עוסקים בחינוך בלתי פורמלי, חלקם מיועדים לאוכלוסיות חלשות. הלוח שבהתפתחות הזאת היא פיתוח רעיונות מקוריים כגון: מכינות קדם צבאיות, (שמתחילות להכות שורשים גם באזורים אחרים ובארץ) ומוסדות אחרים כגון: בית-הילד בבית-חגי, ישיבת אהבת חיים בכוכב השחר ועוד.

החטיבה להתיישבות כישות מוסדית המטפלת בפיתוח ואיכלוס ישובים באזורים פריפריאליים מובהקים (רמת הגולן, בקעת-הירדן, שומרון ובנימין, גוש עציון דרום הר-חברון וחבל עזה) נסתה במשך שנים רבות לסייע בפיתוח מוסדות כאלה, אך לא עלה בידה כיוון שלא נמצאה הדרך לתקצב פעילות זו בהיקפים הדרושים.

באחרונה התקבלה - בהסתדרות הציונית והחטיבה להתיישבות החלטה לפעול בתחומים נוספים (המקבילים לפעילויות המחלקה להתחדשות ופיתוח) ובעקבות זאת סוכם לסייע גם בפיתוח מוסדות כאלה, מינוי ועדה זאת היא תוצאה של ההחלטה הזאת.

הערה על דרך פעולתה של קרן החינוך

קרן החינוך - הסוכנות היהודית תומכת במוסדות דומים באמצעות תרומות יעודיות מתושבי חר"ל, ומסייעת לפיתוחם בעיקר בישובים שבפריפריה בתחומי מדינת ישראל, במסגרת קרן החינוך, ורואה ברכה רבה בפעילות זאת.

קרן החינוך פועלת בנגב ובגליל עוסקת בהקמת מבני ציבור וחברה כגון: מתנ"סים אולמות ספורט, מעונות יום, בתי-יום לקשישים מרפאות וכו'. ועדה מיוחדת שופטת פניות מוסדות לקבלת תרומות (ועדת המנכ"לים) חברי הועדה הם: נציגי ה- UJA, UJA, ו- UJA, קנדה, נציגי קרן היסוד, מנכ"ל הגזברות, ומנכ"ל עליה, פיתוח והתיישבות ועלית הנוער.

מוסד המאושר ע"י הוועדה ונמצא לו תורם נבנה ע"י קרן החינוך.

קרן החינוך פועלת באמצעות שני חוזים: חוזה עם התורם וחוזה עם הרשות ו/או העמותה המפעילה את הפרוייקט.

חוזה זה קובע שהקרע עליו יבנה המבנה עוברת לרשות הסוכנות היהודית מצד אחד ומצד שני העמותה מתחייבת להפעיל המבנה עפ"י היעוד שנקבע לו.

3. עיקרי ההמלצות

1. הועדה ממליצה כי החטיבה להתיישבות תסייע בהקמה, פיתוח וביסוס מוסדות חינוך עפ"י הקריטריונים (פרק 4 עמ' 8,9).
2. החטיבה תקים קרן חינוך חטיבתית (כדוגמת קרן החינוך בסוכנות היהודית) ותקצב מידי שנה מתקציב החטיבה, סיוע למוסדות עפ"י המלצות שבדו"ח זה ובהסדרים דומים לפעולות בקרן החינוך.
3. הסיוע יינתן בתנאי מענק כמקובל בקרן החינוך הסוכנותית ועפ"י הקריטריונים ודרכי הביצוע המפורטים.
4. החטיבה תקים ועדת שיפוט ארצית שתדון בפניות המוסדות ותקצה הסיוע לפי הקריטריונים שנקבעו ולפי שיקול דעתה.
5. הועדה ממליצה לראות בפעילות זו פעילות מתמשכת רב שנתית ומתוך זה יוענק הסיוע.
6. הסיוע יינתן למוסדות באזורי יש"ע והגולן ונמצאים בישובים שבטיפול החטיבה ובישובים שאינם בטיפול החטיבה, עפ"י הקריטריונים שלהלן.
7. הועדה מצאה כי מן הראוי שהחטיבה תתקצב גם מבני ציבור וקהילה בישובים, אולם מבחינת סדר העדיפויות הועדה ממליצה לתקצב מוסדות חינוך יהודיים בעדיפות ראשונה אלא אם כן ועדת השיפוט תשתכנע שנסיבות מיוחדות מצדיקות שינוי בסדר קדימויות זה.
8. החטיבה תפעל לשתף גורמים ציבוריים נוספים לסייע בפיתוח מוסדות אלה (משרדי ממשלה מפעל הפיס ועוד)...
9. הועדה ממליצה כי תמצא דרך לחלוקת המשאבים מתוך ראייה ארצית כוללת מעבר לחלוקה ההיסטורית של תקציב החטיבה לפי התבלים.
10. הסיוע יינתן לתשתיות ובינוי (ולא לאחזקה שוטפת) ובלבד שאינם ניתנים ע"י הממשלה.
11. החטיבה תפעל על סמך האמנה שבין משרד החינוך, התרבות והספורט לסוכנות היהודית ביחס - למכללה.
12. מוסדות בהקמה (עד 3 שנים) יוכל לקבל סיוע ראשוני בלבד.

4. המלצות לקריטריונים להכרה ולתמיכה

א. תנאי כניסה הכרחיים למוסדות חינוך ייחודיים

1. מוסד שאינו למטרות רווח. (מלכ"ר)
2. המוסד מנוהל ע"י עמותה או ישות משפטית מקבילה.
3. המוסד יוכיח כי עומדים לרשותו תקציבים לקיום שוטף.
4. המוסד מוכר ומאושר ע"י הגופים הממשלתיים הנוגעים בדבר, וע"י הרשות המוניציפלית שנמצא בתחומה.
5. המוסד איננו עוסק בחינוך חובה שזה מענינה של הממשלה.
6. המוסד הוכיח את קיומו וחיוניותו במשך 3 שנים רצופות (למעט בנוגע לסיוע ראשוני למוסד בהקמה).

ב. תנאים נוספים

תנאים אלה יקבעו את סדר העדיפויות והיקף התקציב שיוענק לכל מוסד באופן מצטבר, משמע מוסד העונה על כולן יקבל תמיכה בהיקף גדול מזה העונה על חלקם בלבד.

סדר העדיפויות בקריטריונים אלה הוא מן הראשון אל האחרון.

1. המוסד תורם לקיומו ולביסוסו של הישוב בו הוא נמצא.
2. המוסד יוצר מקומות עבודה ומסייע לקליטת משפחות נוספות בישוב ובאזור.
3. המוסד תורם לתושבי האזור בתחומי חברה וקהילה.
4. המוסד יוצר ומגביר נוכחות ישראלית באזור.
5. המוסד עוסק בנוער במצוקה מקרב השכבות החלשות בישראל.
6. מוסד, אף אם הוא קטן, אך הוא מהווה בסיס קיומי לישוב יעדף ויזכה לקדימות עפ"י אחרים.
7. מוסדות הנותנים מענה למצוקות ולצרכים שאינם זוכים לכיסוי הולם, יזכו לעדיפות ולקדימות בסיוע.

5. דרך הסיוע שיינתן למוסד

1. תוקם וועדת שיפוט ע"י יו"ר החטיבה להתיישבות שבראשה יעמוד מנכ"ל החטיבה להתיישבות, הוועדה תמנה 5 חברים לפחות ובכללם, נציג משרד החינוך, נציג הגזברות של ההסתדרות הציונית ומנהל קרן החינוך הסוכנותית (הנציג החמישי ייקבע ע"י יו"ר החטיבה).
2. למוסדות הקיימים מעל 3 שנים הסיוע יינתן לבינוי ולציוד קבע, וכן לתכנון ולתשתיות כמו כן. יישקל מתן סיוע לשיפוצים במבנים ובציוד קיים. למוסדות בהקמה - סיוע ראשוני בלבד.
3. הועדה מוסמכת לדון ולאשר זכאות מוסד חדש לתמיכה במסגרת זו.
4. הוועדה תתכנס לדיון פעם עד פעמיים בשנה ותדון בפניות שתוגשנה על גבי טפסים מתאימים בצרוף המסמכים.
5. חוות דעת של הרשות המקומית תובא בפני הוועדה, בכל עניין עפ"י תחום הרשות הרלוונטי.

6. נתונים והיקפים

נאספו נתונים מכל רחבי יש"ע והגולן על מוסדות חינוך בלתי פורמליים, ייחודיים הפעילים כיום (סה"כ 54 מוסדות) את הממצאים ניתן לחלק:

א. לפי סוג המוסד

ב. לפי האזור הגיאוגרפי

א. התפלגות לפי מוסדות

1. ישיבות הסדר - 8 מוסדות.

2. מדרשות לחינוך יהודי ציוני וידיעת הארץ - 8 מוסדות.

3. מכינות קדם צבאיות לבנים ובנות - 8 מוסדות.

4. מכללות אקדמיות - באריאל ובמעלה אדומים

5. מוסדות חינוך לטיפול בנוער במצוקה - 3 מוסדות

6. ישיבות ואולפנות - 8 מוסדות

7. ישיבות גבוהות - 5 מוסדות

8. מוסדות אחרים - 12 מוסדות

התפלגות מועסקים ותלמידים במוסדות חינוך יהודיים בישי"ע והגולן
 (הנתונים נכונים לדצמבר 1996, סבת תשנ"ז)

מ"ס האזור	מ"ס תלמידים	מ"ס משרות	מ"ס מבקרים
1 הגולן	392	60	30,000
2 בקעת הירדן ומגילות	90	15	
3 השומרון	5,857	793	50,357
4 מסה בנייסין	1,872	330	8,400
5 מ.א. גוש עציון	700	80	15,000
6 חבל עזה	282	72	40,000
7 דרום הר חברון	465	136	
סה"כ	9,658	1,486	143,757

הערות:

1) רוב המועסקים הם מתושבי הישובים בהם נמצאים המוסדות ומהאזור הקרוב
 2) הנתונים נמסרו ע"י המוסדות, המועצות האזוריות והחבלים

כמוצית מכלל המוסדות נמצאים באזור השומרון ומטה בנימין, האזורים כמעט ללא מוסדות ייחודיים הינם בקעת-הירדן ומועצה אזורית מגילות.

לוח-2

התפלגות מוסדות חינוך ייחודיים בישי"ע והגולן

(הנתונים נכונים לדצמבר 1996) טבת תשנ"ז

מ"ס	סוג המוסד/אזור	הגולן	השומרון	מ.בנימין	כ.הירדן	גוש עצ	הר חברון	חבל עזה	סה"כ
1	ישיבות הסדר	1	1	1	1	2	2	8	
2	מדרשות לחינוך יהודי וציוני ולידיעת הארץ	1	4	1		1		8	
3	מכינות קדם צבאיות לבנים ולבנות	2	1	1		2	1	8	
4	מכללות אקדמיות	1	1	1				2	
5	מוסדות לחינוך לטיפול בנוער כמצוקה	1	1	1		1		3	
6	ישיבות ואולפנות תיכוניות	2	2	2	2	1	1	8	
7	ישיבות גבוהות	2	2	2		1		5	
8	מוסדות אחרים *	4	4	4		1		12	
	סה"כ	4	16	13	1	8	6	6	54

* מוסדות אחרים- מדרשות מדעיות, כוללים, מדרשות תורניות, אולפני קליטה, מכוני מוקד

foeu'd

כא' תמוז תשנ"ו
8 ביולי 1996
klv

ההסתדרות הציונית העולמית
לשכת ראש החטיבה
החטיבה להתיישבות
1 מסמך

כתב מינוי

החטיבה להתיישבות - מתן סיוע למוסדות שתרומתם יחודית

הועדה

על - דעת יו"ר ההנהלה מר א.בורג, מתמנים בזה הר"מ לכהן כועדה לעניין מתן סיוע למוסדות שתרומתם יחודית באזורי הפעילות של החטיבה להתיישבות:

- 1 - משה נתיב - יו"ר הועדה
- 2 - מר בנציון דל - מנכ"ל משרד החינוך - חבר
- 3 - מר שמואל סלבין - מנכ"ל מפעל הפיס - חבר
- 4 - ישעיהו נון - מנהל חטיבת חברה וכלכלה חבר

רקע

באזורי הפעילות של החטיבה להתיישבות הוקמו במהלך השנים מוסדות שתרומתם יחודית. בדגש על מוסדות חינוך לא - פורמליים, בד"כ על - תיכוניים.

מוסדות אלו קיבלו מדי פעם סיוע מן החטיבה להתיישבות בשל הערכת תרומתם לחיזוק החברה, לתוספת אוכלוסיה ולהגברת התעסוקה באזורים.

במתן הסיוע נעשה שימוש בכלי הפעולה השיגרתיים המצויים בידי המוסדות המיישבים, אף שכלים אלה נוצרו טרם הקמתם של המוסדות האמורים ולפיכך אין הם בהכרח מתאימים במידה מספקת.

הועדה מתבקשת לבדוק:

1 - האם למוסדות מן הסוג האמור אכן יש תרומה ייחודית ניכרת לפיתוח הישובים באזורים.

2 - אלה קריטריונים יש לקבוע להחלטה אם להעניק סיוע למוסד כזה.

3 - מה סוגי הסיוע שראוי להעניק למוסד שיעמוד בקריטריונים.

הועדה מתבקשת להגיש המלצותיה ליו"ר ההנהלה ולראש החטיבה עד 30.10.96

סלני מריזנג
ראש החטיבה להתיישבות

נספח: רשימה חלקית של מוסדות כנ"ל באזורי הפעילות של החטיבה להתיישבות.

העתק: יו"ר ההנהלה - מר א.בורג
מנכ"ל החטיבה להתיישבות - מר א.כהן

2100

ל' תשרי, תשנ"ז
13 אוקטובר, 1996
shua

לכבוד
מר משה נתיב
יו"ר הועדה לבחינת מתן סיוע
למוסדות על תיכונים ביש"ע
חברת עמיגור
תל-אביב

משה ידידי,

מצ"ב התכתבות עם משרד ראש הממשלה, הנוגעת גם לנושא עבודת הועדה
שבראשותך, כדלקמן:

- א. מכתבי לראש הממשלה על תחומי פעילות החטיבה מיום 18.9.96
- ב. תשובת מנכ"ל משרד רוה"מ ליו"ר ההנהלה הציונית מיום 9.10.96
- ג. הנחיותי למנכ"ל החטיבה להתיישבות מיום 10.10.96

לידיעתך.

בידידות,

סלי מרידור
ראש החטיבה להתיישבות

העתק: מר י. נון - מרכז הועדה

ח' תשרי תשנ"ז
18 בספטמבר 1996
shlky

לכבוד
מר בנימין נתניהו
ראש הממשלה
ירושלים

הנדון: החטיבה להתיישבות - תחומי פעילות

1. החטיבה להתיישבות הוקמה בהסתדרות הציונית, כדי לפעול מעבר ל"קו הירוק", במקביל לסוכנות היהודית, הפועלת רק בתוך ח"קו הירוק". בסיס פעולתה של החטיבה הוגדר במכתב מוסכם ששלח ראש הממשלה דאז, מר לוי אשכול ז"ל, ליורד ההנהלה הציונית, מ"א לאחר מלחמת ששת הימים.
לאורך השנים פועלת החטיבה להתיישבות, מתקציב המדינה, על פי הכללים הנהוגים בסוכנות היהודית, כדי להבטיח שוויון ולמנוע אפליה בין מתיישבים משני צדי ח"קו הירוק עד לסוף שנות השמונים פעלה הסוכנות היהודית כמעט רק בתחום ההתיישבות הכפרית וזו היה גם תחום פעילותה של החטיבה.
2. בשנים האחרונות הרחיבה הסוכנות היהודית פעולתה בפריפריה כך שהיא כוללת גם פעילות בישובים עירוניים וישובים כפריים שלא הוקמו על ידי המוסדות הלאומיים. כמו כן, הוספו שיטות פעולה חדשות שנמצאו נחוצות ויעילות.
3. החטיבה להתיישבות התאימה עצמה לשינוי שהתחולל בסוכנות היהודית רק באופן חלקי, בתחומי הפעילות החברתית, החינוכית והקהילתית.
4. עדיין נותרו פערים משמעותיים בפעילות המוסדות הלאומיים משני עברי ח"קו הירוק, בעיקר בתחומים הבאים:
 - א. מבני ציבור - הסוכנות היהודית משתתפת בהקמת מבני ציבור על ידי גיוס תרומות מיועדות.
 - ב. הלוואות ליזמים - הסוכנות היהודית נותנת הלוואות ליזמות עסקית, בדרך כלל בשיתוף בנקים. חלק הסוכנות בהלוואות אלה אינו נושא ריבית.
 - ג. מענקים לעמותות - הסוכנות היהודית נותנת מענקים לעמותות שפעילותן ייחודית, בהתאם לקריטריונים ועל פי החלטת ועדת סינון ושיפוט.
5. הסוכנות היהודית מקצה לתחומי הפעילות הנ"ל ולפעולות חדשות, באמצעות תוכניות כ"שותפות 2000", "קרן החינוך", קרנות הלוואות ומענקים, כ- 150 מליון שקל מדי שנה, בעיקר לפריפריה.
6. במצו הנוכחי נוצרה אפליה משמעותית בסיוע הניתן על ידי המוסדות הלאומיים למתיישבים מעבר שני עברי ח"קו הירוק. מצב זה מנוגד, לדעתי, לחלוטין לכוונה המקורית שבבסיס הקמת החטיבה ופעולתה.

- .7 היוני לאפשר לחטיבה לפעול. במקביל לסוכנות, בתחומים הנ"ל, יחד עם המשך התאמת פעילותה בישובים העירוניים וחכפריים שבאזורי פעולתה.
- .8 לאחר מגעים בדרגים שונים מול האוצר, ברור כי ההנחיה בענין ראוי שתבוא מראש הממשלה, בהמשך למכתב אשכול - פינקוס משנת 1967.
- .9 אודה על אישורך.

בכבוד רב
סלי מרידור
ראש החטיבה להתיישבות

העתקים: יו"ר ההנהלה הציונית
שר האוצר
מנכ"ל משרד ראש הממשלה
מנכ"ל החטיבה

בס"ד

ירושלים, כ"ו בתשרי התשנ"ו
9 באוקטובר 1996
1 - דש - 223

לכבוד
מר אברהם בורג
יו"ר מנהלת הסוכנות הציונית

שלום רב,

הנהון: מרחבת תחומי פעילות החטיבה לחתישבות

1. פעילותה של החטיבה להתישבות התנהלה כטא ומתמיד עפ"י הכללים הנהוגים בסוכנות היהודית מתקציב המדינה.
2. בשנים האחרונות הרחיבה הסוכנות היהודית פעילותה לתחומים נוספים, במקביל החטיבה לחתישבות הרחיבה און פעילותה רק באופן חלקי.
3. החטיבה לחתישבות תחל לפעול בשנת 97 בתחומים הבאים:
 - א. סיוע במבני ציבור
 - ב. הלוואות לזמנים
 - ג. סיוע למוסדות הינד שתורמתם יהודית.
4. משרד רח"מ יפעל מול משרד האוצר לחעמוד תקציב לפעילות זו.
5. בברכה.

אניגדה לנדמן

העתק: ראש הממשלה
שר האוצר
יו"ר החטיבה לחתישבות ✓

כ"ז תשרי ונשנ"ז
10 באוקטובר 1996
slpht

אל: מר א.כהן - מנכ"ל החטיבה להתיישבות
מאת: סלי מריזנד - ראש החטיבה להתיישבות

הנדון: הרוזבת תחומי פעולות החטיבה להתיישבות
מכתב מנכ"ל משרד ראש המחשלה מיום 9.10.96

- 1 - מצורף בזה מכתב מנכ"ל משרד רוח"מ בנושא שבנדון, שנשלח בהמשך לנוכחי לרוח"מ מיום 18.9.96.
- 2 - יש לפעול ליישם סעיף 3 למכתב הוול מינואר 1997 באופן הבא:
 - א. סיוע במבני ציבור - בדומה לכללים הנהוגים בטוכנות (ק"ן הווינוך) ועפ"י הצרכים.
 - ב. הלוואות ליוזמים - באמצעות קרנוול יזמות עפ"י הכללים הנהוגים בטוכנות ובהתאם לצורך בכל חבל.
 - ג. סיוע למוסדות חינוך שתרומתט ייוודית, על בטיס קריטריונים שתקבע הוועדה שמינית ברשות מר משה נתיב.
- 3 - בכל הנוגע להגדלת תקציב החטיבה, כאמור בטעיף 4 למכתב שבנדון, אנא עמוד בקשר עם משרד רוח"מ ומשרד האוצר.

בברכה
סלי מריזנד
ראש החטיבה להתיישבות

- העתקים:
- מר א.בורג - יו"ר ההנהלה הציונית
 - מר ח.בן-יהודה - גזבר ההסה"צ
 - מר א.ליברמן - מנכ"ל משרד ראש המחשלה
 - מר ד.ברודט - מנכ"ל משרד האוצר
 - מר א.אילש - מ"מ מנכ"ל כספיט ההסה"צ

לוט: מכתב מנכ"ל משרד רוח"מ
מכתבי לראש המחשלה מיום 18.9.96

1. מוסדות חינוך יהודיים - אזור הגולן

מס'	שם המוסד	מיקום	הגדרה	ז"ס תלמידים*	היקפי משרה	הערות
1	קשת יהודה	קטון	מכינה קדם צבאית	90	12	
2	מדרשת הגולן	מרכז חיטפין	סמינרים ליהדות וסיולים בצפון במסגרת מדרשת הגולן	30,000	15	
3	ישיבת הסדר	מרכז חיטפין	ישיבת הסדר, מכון להכשרת מורים	252	28	
4	מדרשה תורנית לכנות	מושב נוב	חינוך נרכי והכנה לקראת שרות לאומי	50	5	

			סה"כ תלמידים ומשרות	392	60	
			סה"כ מבקרים	30,000		

2. מוסדות חינוך יהודיים - אזור בקעת הירדן ומגילות

מס'	שם המוסד	מיקום	הגדרה	ז"ס תלמידים*	היקפי משרה	הערות
1	שדמות נריה	שדמות מחולה	ישיבת הסדר	90	15	

			סה"כ ותלמידים ומשרות	90	15	

3. מוסדות חינוך יהודיים - אזור השומרון

מס	שם המוסד	מיקום	הגדרה	מ"ס תלמידים*	היקפי משרה	הערות
1	המכללה האקדמית יהודה ושומרון	אריאל	מוסד אקדמי	5,000	600	
2	מדרשת תל חיים	איתמר	סמינרים, טיולים, ארוח	15,500	10	4,500 לסמינרים+11,000 מבקרים
3	קרית החינוך-איתמר	איתמר	חינוך תורני, יסודי ותיכוני	192	23	
4	פנימיה חינוכית-אלון מורה	אלון מורה	חינוך וקידום נוער	22	20	ממשפחות מצוקה
5	מכון חלקת השדה	אלון מורה	סמינרים וטיולים בנושאי חינוך	6,000	6	מבקרים ומשתלמים
6	ישיבת ברכת יוסף	אלון מורה	ישיבה גבוהה והסדר לרווקים	38	8	
7	בית המדרש לתורה והוראה	אלון מורה	כולל אברכים	40	13	
8	אל-ארצי	אלון מורה	תיכון לנוער, עולים חדשים	46	14	
9	ישיבת הסדר-הר ברכה	הר ברכה	ישיבת הסדר	137	15	
10	ארץ הצבי	פדואל	מכינה קדם צבאית	130	20	
11	מכון להתפתחות הילד	קדומים	מרכז לטיפול בבעיות התפתחותיות	60	10	מסופלים בשבוע
12	מדרשת ארץ ישראל	קדומים	מרכז הסברה וחינוך	14,000	20	מבקרים
13	חבורת נאווה	קדומים	הכשרת בנות אתיופיות	50	7	
14	מדרשת שבי שומרון	שבי שומרון	סמינרים, טיולים, ארוח	9,000	20	מבקרים
15	שילוב נערות אתיופיות בשומרון	שבי שומרון	הכשרת בנות אתיופיות	22	2	
16	אולפני קליטה בשומרון	עינב, ש.ש. שומרון	הכשרת עולים חדשים	120	5	

		סה"כ תלמידים ומשרות	5,857	793
		סה"כ מבקרים	50,357	

*מ"ס תלמידים או מ"ס מבקרים

4. מוסדות חינוך יהודיים - אזור מטה בנימין

מס	שם המוסד	מיקום	הגדרה	מ"ס תלמידים*	היקפי משרה	הערות
1	אולפנת עפרה	עפרה	אולפנה המפעילה תוכנית הוראה משולבת	453	108	
2	אולפנה לבנות דולב	דולב	אולפנה מקצועית לבנות מרקע סוציאלי קשה	49	15	
3	"אהבת חיים" - ישיבה	כוכב השחר	ישיבת תוכנית ללימודי א"י	75	18	מסגרת נוספת לנערים הזקוקים לשיקום
4	"בני דוד" מכינה ישיבתית	עלי	הכנת בני נוער לקראת גיוסם לצה"ל	220	24	שימת דגש על קרוב בין דתיים לחילוניים
5	"היכל אליהו" ישיבה	כוכב יעקב	ישיבת הסדר לישראלים ולעולים מצרפת	60	5	
6	תוכנית יעוד	עפרה	בימ"ד להוראת היהדות בחינוך הכללי	21	6	
7	מכלול	מעלה לבונה	מוסד ישיבתי ללימודים אקדמאיים	70	15	
8	מדרשה בארץ בנימין	עפרה	אכסניה ומדרשה ליהדות	8,400	8	
9	ישיבת נתיבות יוסף	מצפה יריחו	ישיבה בה מודגש שיטות התלמוד	250	50	כולל ישי' גבוהה+מוסד להסמכת רבנים
10	מדרשת "צפירת תפארה"	שכות רחל	מדרשה ללימודי יהדות	12	5	במדרשה בנות אתיופיות
11	ישי' חקלאית "שדות אמיר"	שכות רחל	כולל חקלאי	12	5	
12	שובה	עפרה	מרכז ללימודי יהדות	50	9	מקיימים גם שבתות עיון וסמינריונים
13	מכללת מעלה אדומים	מעלה אדומים	מכללה אקדמית	600	70	

			סה"כ תלמידים ומשרות	1,872	330	
			סה"כ מבקרים	8,400		

*מ"ס תלמידים או מ"ס מבקרים

5. מוסדות חינוך יהודיים - אזור גוש עציון

מס'	שם המוסד	מיקום	הגדרה	מ"ס תלמידים*	היקפי משרה	הערות
1	מכינת נוקדים	נוקדים	מכינה קדם צבאית	32	12	
2	ישיבת בת עין	בת עין	ישיבה לבעלי תשובה	20	8	
3	מדרשת תורה ועבודה	כפר עציון	מדרשה לחינוך ערכי	15,000	8	
4	הר עציון	אלון שבות	ישיבת הסדר	583	32	בנוסף קיימת מכללה להכשרת מורים
5	שבות ישראל	אפרת	ישיבת הסדר			אין נתונים לגבי מ"ס תלמידים ומשרות
6	כולל בית הבחירה	כרמי צור	כולל ללימודי נושאי ירושלים והמקדש	12	4	
7	שב"ר חל	נווה דניאל	אולפנה	23	8	
8	כולל מיצד	מיצד	ישיבה	30	8	

		700	סה"כ תלמידים ומשרות	80	
		15,000	מ"ס מבקרים ומשונלמים		

6. מוסדות חינוך יחודיים - אזור חוף עזה.

מס'	שם המוסד	מיקום	הגדרה	ז"ס תלמידים*	היקפי משרה	הערות
1	מכון התורה והארץ	כפר דרום	מחקר המצוות התלויות בארץ והסברתן לקבוצות	15,000	25	
2	עוצם	עצמונה	מכינה קדם צבאית	100	12	
3	דרך א"יה	נצרים	בית מדרש וכולל	12	4	
4	מדרשת הזרוע	גוש קטיף	הקניית ערכים יהודיים וציוניים לכל הגילאים דרך טיולים וטמינוניונים	25,000	12	
5	כולל מגל	נווה דקלים	מכון להכשרת רבנים להתיישבות	70	7	המשרד בנווה דקלים, 40 זוגות נשואים
6	ישיבת ימית	נווה דקלים	ישיבת הסדר	100	12	

			סה"כ תלמידים ומשרות	282	72	
			סה"כ מבקרים	40,000		

7. מוסדות חינוך יחודיים כאזור הר חברון

מס'	שם המוסד	מיקום	הגדרה	ז"ס תלמידים*	היקפי משרה	הערות
1	בית ועד לתורה	עותניאל	ישיבת הסדר וכולל	140	13	
2	מכון ראשית מעון	מעון	הקניית חינוך לערכים לבנות מעל גיל תיכון	35	7	
3	מכינה קדם צבאית - בית ימיר	מצדות יהודה	מכינה קדם צבאית	91	18	
4	כפר ילדים ונוער בית חגי	בית חגי	שיקום ילדים הבאים ממטפחות הרוסות	39	52	
5	ישיבה לצעירים	מעלה חבר	תוכנית לגילאי תיכון	40	6	
6	ישיבת ניר	קריית ארבע	אולפן מכינה	120	40	

			סה"כ תלמידים ומשרות	465	136	

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל

משרד החינוך התרבות והספורט

הודעה משותפת על מדיניות המכללות האקדמיות

של

משרד החינוך, התרבות והספורט - והסוכנות היהודית

ממשלת ישראל מצד אחד, באמצעות משרד החינוך, התרבות והספורט, והסוכנות היהודית מצד שני, מודיעים בזאת על מדיניות משותפת של פיתוח המכללות האזוריות והמכללות להכשרת עובדי הוראה בהתאם למדיניות שאושרה על ידי הממשלה ביום ד' כ"ג בתשרי התשנ"ה (28.9.94) ומדיניות הסוכנות היהודית במתן העדפה בפיתוח לירושלים, לנגב ולגליל.

תכנית האב למכללות הינה שעת כושר לגיוס קהילות יהודיות בעולם הן בפיתוחן של המכללות, והן ביצירת הזדמנויות לצעירים יהודים מהתפוצות ולעולים לרכוש השכלה אקדמית בישראל על מגוון מוסדות הלימוד בה. זוהי שותפות בעלת אתגר הן לממשלת ישראל והן לעולם היהודי.

הממשלה תשתתף על פי מדיניותה וחוקי התקציב בהוצאות הבאות:

1. תקציב שוטף להעסקת סגל אקדמי וסגל מינהלי של המכללה.
2. תקציב פיתוח כדי להבטיח את המינימום שתקבע כי נדרש להוראה אקדמית ובכלל זה: חדרי לימוד, חדרי מינהלה, ספרייה וחדרי עבודה לסגל ההוראה הקבוע.
3. תקציבי הצטיידות; תקציבים להכנת תכניות לימודים למסלולים חדשים; תקציב ספרייה; תקציבי מעבדות ומחשבים.

הסוכנות היהודית תשתתף על פי מדיניותה ותקציביה בהוצאות הבאות:

- הסוכנות היהודית תשתתף בתכניות פיתוח, בתקציב שוטף, ובפרוייקטים מיוחדים ותחומים שאינם מתוקצבים ע"י הממשלה והם:
1. מגורי סטודנטים; מגורי סגל; מתקני ספורט ובילוי שעות הפנאי; פיתוח ספריות בסטנדרטים גבוהים; פיתוח והרחבת תשתיות מחשוב.
 2. תוספת חדרי לימוד מעבר למינימום שיתוקצב ע"י המדינה וציודם.
 3. סיוע ע"י מתן מלגות אשר ייועדו למתן מענקים לסטודנטים ולקידום וקליטה של סגל הוראה, תוך מתן עדיפות לסטודנטים וסגל הוראה מבין העולים.

כמו כן מוסכם כי:

1. כל מכללה תקבע לעצמה את תחומי הפיתוח האקדמי והאחר עפ"י מדיניותה ומדיניות מוסדותיה. החטיבה האקדמית במכללה תפעל מכח חוקי המועצה להשכלה גבוהה וכלליה, ושום דבר מן האמור בהודעה זו לא יפגע ואין בו כדי לפגוע בשיקול דעת המועצה להשכלה גבוהה ומוסדותיה.
2. הסכם זה מתייחס למכללות האזוריות שבטיפול משרד החינוך והוא אינו נוגע לתקצוב ות"ת או לשיקול-דעת ות"ת בתקצוב המכללות שיעברו לטיפולה.
3. מעונות הסטודנטים, שיבנו מכספי תרומות של קהילות יהודיות ויחידים, יוכלו לשמש את הקהילה התורמת ו/או הסוכנות היהודית בתקופה בה אין מתקיימים לימודים אקדמיים. שימוש זה יעשה בהסכמה ובתיאום עם הנהלת המכללה.
4. יוקצה מספר מוסכם של יחידות מגורים במעונות הסטודנטים, עבור עולים חדשים.
5. דיקנט הסטודנטים במכללות השונות יפעיל, בתאום עם המחלקה לעליה וקליטה של הסוכנות היהודית ובמימונה, תוכניות לתמיכה בסטודנטים העולים בתחומי הלימודים, החברה והרווחה הכלכלית.
6. תופעל מערכת שיווק משותפת למחלקת העליה והקליטה ולכל מכללה שתהיה מעוניינת בכך. מערכת זו תפיץ את תוכניות הלימודים של המכללות בקרב צעירים יהודים בחו"ל ולעולים בישראל.

ולראיה באנו על החתום

אברהם בורג
יו"ר הסוכנות היהודית

פרופ' אמנון רובינשטיין
שר החינוך התרבות והספורט

צבי רמות
מנכ"ל הסוכנות היהודית (בפועל)

ד"ר שמשון שושני
מנכ"ל משרד החינוך התרבות והספורט

נספח 5

תוכניות להקמת מוסדות חינוך

אל הועדה הגיעו נתונים חלקיים על מגמות להקמת מוסדות חדשים בשנים הקרובות. להלן פירוט המוסדות ומיקומם:

1. מוזיאון לחידוש ההתיישבות היהודית בשומרון בסבסטיה.
2. מרכז תקשורת עופרה.
3. מרכז לפיתוח מידע בתקוע.
4. מכללה אזרית בבקעת הירדן (שלוחה של מכללת יהודה ושומרון).
5. מכללה לתיירות במגילות (שלוחה של מכללת מעלה-אדומים).
6. אולפן בית ראשון במולדת בייטב.
7. מכינה קדם צבאית בשבי שומרון.

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף החשב הכללי

א/ג
א/ח
א/ב
א/א
א/ד
א/ה
א/ו
א/ז
א/ח
א/ט
א/י
א/יב
א/יג
א/יד
א/יז
א/יח
א/יט
א/יא
א/יב
א/יג
א/יד
א/יז
א/יח
א/יט
א/יא

א/ח
א/יב
א/יג

דו"ח הוועדה

בנושא

פקדונות ההסתדרות

הציונית העולמית -

החטיבה להתישבות

פקדונות הסתדרות הציונית העולמית - החטיבה להתיישבות

מבוא

החטיבה להתיישבות עוסקת משנת 1967 בהקמת ובבסוס כלכלי וחברתי של ישובים כפריים (חקלאים וקהילתיים) שהוקמו על פי החלטת ממשלת ישראל במסגרת שמונה מועצות אזוריות: גולן, ערבות, הבקעה, מגילות, שומרון, מטה בנימין, גוש עציון, דרום הר חברון, חבל עזה.

פעולות החטיבה כוללות את הקמת הישובים, סיוע באחזקתם, ליווי חברתי קהילתי ופיתוח מקורות תעסוקה באזורים שבטיפולה.

החטיבה מסייעת בתחומי התשתית, אחזקות, חינוך, חברה, קליטה, רכיבי ביטחון, פיתוח יוזמות חקלאיות ותיירות.

החטיבה יוזמת ומשתתפת בתכנון ופיתוח תשתיות אזוריות שיהוו מנוף כלכלי וחברתי באזורים השונים בהם היא פועלת.

לביצוע פעולות החטיבה מוצעת מסגרת תקציבית ע"י משרד האוצר ומאושרת בועדת הכספים. הזרמת הכספים לחטיבה ע"י משרד האוצר באמצעות החשב הכללי מתבצעת בצורה מבוקרת לפי סיכום ובאישור החשב הכללי.

קשרי העבודה של החטיבה להתיישבות מול המתיישבים מתבססים על חוזה ההתיישבות של ההסתדרות הציונית (הסוכנות היהודית).

תקציב החטיבה בחלקו משמש להלוואות לאמצעי ייצור ונרשם בחשכ"ל כפקדון.

הפקדון אמור להיפרע ע"י החטיבה להתיישבות בהתאם להסכם ההלוואה בין החטיבה למתיישב. חלקו האחר של התקציב שמתבצע כהלוואות עומדות והלוואות מותנות (מענקים) לא נרשם בשנים קודמות וטרם הוסדרה צורת הרישום וניהול ההלוואות.

30.6.96 - החליט סגן החשב הכללי על הקמת ועדה שמטרתה קביעת כללים לניהול ההלוואות בעתיד ובהתאם לכללים האלה יטפלו בהלוואות שניתנו בשנים הקודמות.

הועדה כללה את תמי רודיק חברת ענבל אבי דור ומזל חשאי מחשכ"ל, קרלוס לוי מענבל, צבי חיימוביץ ויוסי שגב מההסתדרות הציונית העולמית.

הועדה קיימה דיונים בהשתתפות כל חברי הועדה.

הועדה זמנה לשנים מפגישותיה את נציגי חברת עידוד שמתפקדת כגובה עבור החטיבה.

בהעדר הסכם חתום ובהתאם לנוהל בין החטיבה להתיישבות ומשרד האוצר לגבי צורת ניהול הלוואות, הועדה התבססה על ביצוע הלוואות ע"י החטיבה במסגרת חוזה התיישבות בין ההסתדרות הציונית העולמית (החטיבה להתיישבות) ובין אגודה מתיישב וחוזים אחרים, והנוהג הקיים להעברת כספים מהחשכ"ל לחטיבה.

הועדה לא דנה בתנאי ההלוואות כפי שמוגדרים בחוזים השונים ובין החטיבה לאגודות המיישבות.

הועדה בחנה פתרון לניהול רישום הפקדונות בחטיבה במסגרת הכוללת של ניהול פקדונות החשכ"ל,
הועדה התייחסה לנושאים הבאים:

- סוגי ההלוואות.
- תנאי החזר ההלוואות (למעט הלוואות לדיור).
- רישום ההלוואות בפקדונות חשכ"ל.
- ניהול ההלוואות ע"י הצי"ע - החטיבה להתיישבות באמצעות הגוף המבצע.
- מערכת דיווחים על העמדת ההלוואות לרפרנט הממונה בחשכ"ל.
- מערך דיווח פירעונות ההלוואות.
- טיפול בארועים חריגים ופירעון מוקדם, מחיקה, הסדרים וכו'.
- התאמות ואישורי יתרות.

נציגי ההסתדרות הציונית העולמית/החטיבה להתיישבות מר י. חיימוביץ ומר שגב הציגו את המערכת לביצוע הלוואות, הועדות השונות וניהול הגביה. נציגי החשכ"ל מחלקת הלוואות הציגו את דרישות המערכת לבקרה ומעקב בחשכ"ל. ונציגי עידוד הציגו את המערכת הקימת בחברתם.

סקירת נתוני הנהלת החשבונות המתנהלים בחשכ"ל

מנתוני הנהלת החשבונות של החשכ"ל עולה כי עד ליום 31.12.98 קיים לחטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית חוב בסך של כ - 608.8 מליוני ש"ח. מתוך חוב זה עבור חוב בגובה של כ - 520.5 מליוני ש"ח לא הוקמו במערכת ההלוואות של החשכ"ל לוחות סילוקין. עד כה לא נקבע האופן שבו ייגבה חוב זה.

הלוואות החטיבה

סוגי ההלוואות לפי סוגי הסיוע למתיישבים ולאגודות המתיישבות בתחומי פעילות ההסתדרות הציונית העולמית נקבעים לפי חוזה ההתיישבות.

1. הלוואות תשתית - מענקים ללא תמורה.
 2. הלוואות תשתית.
 3. הלוואות לבניה.
 4. הלוואות לאמצעי ייצור.
 5. הלוואות לפי הסכמים מיוחדים.
- להלן תאור ההשקעות לגביהן ניתנות ההלוואות/מענקים.

1. השקעות תשתית - מענקים ללא תמורה (הלוואות מותנות)

- הכשרת קרקע לבינוי הישוב, למבני מגורים, לשירותים, ומשק, כולל הכשרת קרקע במקרה של תכנון, כ"כ תכנון פיתוח תשתיות, פרויקטים אזוריים.
- הכשרת קרקע לשטחי עיבוד, מטעים ושלחין.
- כביש או דרך גישה שמומנו מתקציב המיישבת.
- שטיפת קרקע ממלחים.
- נושאי הביטחון שמומנו מתקציב המיישבת.

2. נכסים שניתנים בתמורה לפי תנאי "הלוואות תשתית"

- רשת מים עד ראש השטח החקלאי/מלאכה/תעשייה/שירותים, כולל בריכות אופורטיביות.
- זכויות המים.
- רשת מים ביישוב עד שעמון הבית.
- 50% מההשקעה בנוי מתקציב המיישבת.
- גידור משקי.

3. הלוואות לבניה

כל ההשקעות הכרוכות בהבאתם לרמה סבירה למגורים ולשימוש לייעודם או במבני ציבור.

4. השקעות פיתוח לאמצעי ייצור

כל השקעה אשר בעטייה יוצרת הכנסה ליישוב או למתיישב אם בנושא מלאכה, תעשייה, תיירות וחקלאות ועוד, תיחשב כהשקעה לאמצעי ייצור

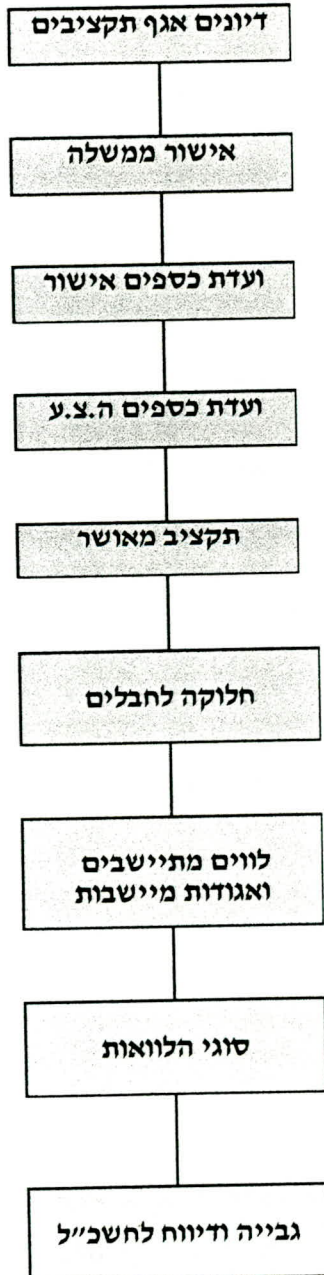
5. הלוואות לפי הסכמים מיוחדים

החטיבה מפעילה סיוע בהקמת מבני קהילה וחינוך וכן סיוע לעמותות וולנטריות למטרות חינוך וקהילה - הסיוע ניתן בתנאי מענק.

- א. קרן מבנה קהילה וציבור.
- ב. הלוואות לפי אישור מיוחד מהאוצר.

ניהול הלוואות

מסלול זרימת ההלוואות

פקדונות חשכ"ל

משנת 1978 נרשמים בחשכ"ל בפקדון שנתי רק סכומים חלקיים של ההלוואות, שהם 25% מההלוואה לאמצעי ייצור. לגבי סוג הלוואה זה קיימים תנאי החזר לפי הסכם החזר הלוואה בין החטיבה להתיישבות למתיישב.

הועדה קיימה ב-19.02.97 דיון עם מר י. קליין סגן ממונה על תחומים כלכלים וגבי מזל נמרוד החשבונאית הראשית לקביעת צורת רישום סוגי ההלוואות והמענקים במערכת הפקדונות.

הוחלט:

1. מענקי תשתית ירשמו כהוצאה מוחלטת כפי שנרשמו עד היום.
2. הלוואות תשתית ינוהלו בקבוצת פקדונות 705 וינוהלו לוחות סילוקין לפי תנאי החוזה בין המתיישב/אגודה להסתדרות הציונית.
3. הלוואות לדיור הן הלוואות להשקעות בבתי מגורים ומבני ציבור שתנאי החזר בגינן לא הוגדרו בהסכם עד כה. החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית נציגי התנועות המיישבות או נציגי המרכז החקלאי יתאמו את תנאי ההלוואות עד 31.12.98 ולאחר מכן יובאו לאישור האוצר עם מר אבי גבאי - סגן בכיר לחשב הכללי ממונה על הלוואות דיור. בהעדר הסכמה על תנאי ההלוואות עד לתאריך זה יחליט מר אבי גבאי על התנאים. עד למועד ההחלטה יישארו ההלוואות לדיור בפקדון הראשי שנפתח בתחילת שנת התקציב.
4. הלוואות לאמצעי ייצור מתחלקות: הלוואות עומדות (75% מהלוואה) הוחלט שינוהלו בקבוצת פקדונות 725 לפי התנאים שבהסכם. הלוואות רגילות (25% מהלוואה) להם תנאי החזר בהסכם ינוהלו בקבוצת פקדונות 705 עם לוחות סילוקין.
5. הלוואות בתנאים מיוחדים שבוצעו עד למועד הועדה (סוף שנת 1996) לגביהם יקבע פתרון מיוחד לצורת הרישום ע"י הרפרנט הממונה.

סיכום והמלצות

- א. החל משנת 1997 החטיבה מגישה תזרים מזומנים חודשי ברמת התוכנית.
- ב. לפי דרישת החשכ"ל החטיבה תדווח רבעונית ברמת סוגי המימון על ביצועים, שינויים ועדכונים. החטיבה תדווח עד 15 יום מתום הרבעון.
- ג. הכספים לביצוע ההלוואות מועברים ע"י החשכ"ל לחטיבה מדי חודש לפי אחוזי מימון מאושרים עפ"י החשכ"ל. בתחילת שנת תקציב יפתח בספרי החשב הכללי פקדון ראשי לרישום כל סוגי ההלוואות. פקדון זה יאפשר בקרה על ביצוע תקציב החטיבה במשך השנה. עם סיום שנת התקציב פקדון זה יהווה מסגרת למימון לפקדונות לפי סוגי ההלוואות בהתאם למאזן המבוקר. המאזן יוגש לחשב הכללי לא יאוחר מסוף חודש מרץ לכל שנה.
- ד. מערכת ההלוואות של ההסתדרות הציונית העולמית/החטיבה להתיישבות תקושר לפקדונות חשכ"ל המתאימים ע"י הכללת זיהוי הפקדון וסוג ההלוואה כחלק בלתי נפרד מפרטי ההלוואה. ההסתדרות הציונית העולמית - החטיבה לכספים תנהל מערך לוחות סילוקין לפקדונות חשכ"ל כפי שיקבע לפי סוג ההלוואות.
- הלוואות תשתית - מענקים ללא תמורה
 - הלוואות תשתית.
 - הלוואות לבנייה.
 - הלוואות לאמצעי ייצור.
 - הלוואות לפי הסכמים מיוחדים.
- תנאי ניהול הלוואות לדיור טרם נקבעו. תנאי ההלוואות ייקבעו בהתאם לסעיף 3 בפרק פקדונות חשכ"ל.
- ה. אישורי הועדות הצ"ע/חטיבה המטפלות בהסדרי פריסות מחיקות, עדכון תנאים, פרעונות מוקדמים מחיקות, ושינויים ידווחו למחלקת ההלוואות וגביה בחשכ"ל. תערך התאמה בין מערכת החשכ"ל למערכת החטיבה בסוף כל רבעון קלנדרלי.

- ו. הצ"ע/החטיבה להתיישבות תנהל מערך תשלומים ממוחשב לפרעון ההלוואות לפי נוהל דיווח ורישום הגביה שמתנהל בחשכ"ל עם כל הגורמים האחרים. דיווח הגביה יועבר לחשכ"ל מדי רבעון.
- ז. הצ"ע תפיק ממערכת ההלוואות שבניהולה את כל הדוחות שידרשו במסגרת דיווח ובקרה לחשכ"ל.
- ח. פירוט לגבי סיווג ההלוואות לשנת 1996 בהתאם לדיווח לא מבוקר של החטיבה לכספים הועבר לחשכ"ל במהלך 1997 וישמש בסיס לרישום בספרי החשכ"ל.
- ט. פירוט לגבי סיווג ההלוואות לשנת 1997 בהתאם לנתוני הדוחות הכספיים המבוקרים של החטיבה הועברו לחשכ"ל במהלך 1998 כשהם מסווגים לפי סוגי ההלוואות, וירשמו בספרי החשכ"ל בהתאם לסיווג זה.
- י. לאחר הצגת מערכת "בנק 2000" במשרדי חברת "עידוד" (חברת הגבייה של ההסתדרות הציונית) בנוכחות מזל חשאי מהחשכ"ל, קרלוס לוי ודובר רונית מ"ענבל", ויוסי שגב מההסתדרות הציונית, התברר כי המערכת הממוחשבת מסוגלת להפיק את הדיווחים הנדרשים בחשכ"ל. הצ"ע/החטיבה תדרש ע"י החשכ"ל למסור באופן שוטף את נתוני ההלוואות החדשות והשינויים בהלוואות הדיווח יכולו הלוואות חדשות שניתנו, פרעונות מוקדמים של הלוואות, פיגורים בתשלומים וכד'. החטיבה להתיישבות תמציא לחשכ"ל את כל הנתונים הנדרשים בכדי לבצע התאמות ורישום נאות של הלוואות החטיבה בשנים קודמות (לפני שנת 1996).
- יא. מומלץ למשנה לחשכ"ל למנות צוות לצורך בדיקת יישום ההמלצות במהלך 2000, במסגרת האמצעים הקיימים.

הערה

בהיעדר חוזה, הלוואות החטיבה המפורטות בפרק זה הינן על פי הנהלים ששררו בין החטיבה לממשלה.
לכשיתגבש חוזה בין הממשלה לחטיבה להתיישבות, יוגדרו מחדש מטרות פעילות החטיבה ועל פיהם תתוקצב פעילותה.

תאריך	חתימה	חבר וועדה
תאריך	חתימה	חבר וועדה
תאריך	חתימה	חבר וועדה
תאריך	חתימה	חבר וועדה
תאריך	חתימה	חבר וועדה
תאריך	חתימה	חבר וועדה

ת.ד. 84

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות
חבל הגולן

משרד מנהל החבל

סיור אוצר בגולן - 28.3.00

10.30-10.45 - הצגת תוכנית חבל הגולן לשנת 2000.

10.45-11.45 - מס"ק גולן + חממה טכנולוגית + עמותת תיירות.

11.45-12.15 - סיור בחממה הטכנולוגית.

12.20-12.40 - מכללת אוהלן.

12.50-13.30 ארוחת צהריים.

14.00-14.15 - פרויקט נטורה.

14.30-15.30 - כנף.

15.40-16.45 - מעלה גמלא.

תקציב 2000 חבל הגולן

רכז תקציב חבל הגולן לפי תקנות (ללא הפרדה בין עתודות לתקציב משוחרר)

		תקציב מבוקש ע"י החבל לפי התקנות	תקציב בתקנה לאחר השחרור	תקציב מקורי (אוצר)	שם התקנה
		2320	2320	2320	הוצאות שכר
		412	412	412	רכבים צמודים
	67	170	103	103	מומחים ויועצים
		0	1966	0	גמר התחשבות קרן מצו"ק
	-85	69	154	154	מינהל ופעולות מקצועיות
	7	110	103	103	דואר טלפונים ומשלוחים
		427	427	427	שכר דירה
	-23	240	263	263	הלואות תשתית צרכנית
תכניות מתאר	235	1266	1031	1031	מענקי תשתית צרכנית
לא כולל 5 אש"ח משנת 99	1668	3215	1547	1547	פעולות חברה
	-58	200	258	258	מרכיבי בטחון
לא כולל 8 אש"ח משנת 99 ו- 153 אש"ח עודפים מחויבים	1105	2260	1155	1059	מענקי הכשרת קרקע
	453	2300	1847	1547	הלואות לתשתית חקלאית
בדיקת פרויקטים ופילוט בקר הגולן	740	740	0	0	הלואות לתשתית תעשייה
לא כולל 44 אש"ח משנת 99 ו- 86 אש"ח עודפים מחויבים	308	980	672	1547	הלואות לתשתית תירות
	-1547	0	1547	1547	הלואות לאמצעי יצור בתירות
	-125	700	825	825	מחקר ופתוח
	-2165	0	2165	2165	עתודה לפעולות
	-626	361	987	412	התחיבות חוף גולן
		74	74	0	התחיבות למבנה תעשייה
לא כולל 386 אש"ח משנת 99 וגמר התחשבות קרן מצו"ק 1966 אש"ח תשלומים משנת 99	2183	12395	10212	12348	סה"מ
	-171	860	1031	1031	מפעלי מים
		29099	29099	29099	סה"כ

הערה: סכום נוסף של 2136 אש"ח עודפים מחויבים בקרן מצו"ק שלא בתקציב החבל.

ההסדרות הציונית העולמית - החטיבה להתיישבות

תקציב לשנת 2000 ממוין לפי תקנות

גירסה 4

חבל הגולן

מספר_תקנה 33.28.03.01 תאור_תקנה הוצאות שכר ה.צ.ע גולן

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
9010	שכר ונלוות חבל הגולן	35010901011	הוצאות שכר	תאור_פעילות_לשנה	2,320.0
סה"כ לתקנה 33.28.03.01 מספר_תקנה תאור_תקנה הוצאות שכר ה.צ.ע גולן 2,320.0					

מספר_תקנה 33.28.03.02 תאור_תקנה רכבים צמודים ה.צ.ע גולן

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
9010	שכר ונלוות חבל הגולן	35010901025	רכבים צמודים	תאור_פעילות_לשנה	412.0
סה"כ לתקנה 33.28.03.02 מספר_תקנה תאור_תקנה רכבים צמודים ה.צ.ע גולן 412.0					

מספר_תקנה 33.28.03.09 תאור_תקנה מומחים ויועצים

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
8861	פ.מ. גולן	35010886103	פ.מ. גולן - פעולות בהקמת ישוב	מומחים ויועצים	170.0
סה"כ לתקנה 33.28.03.09 מספר_תקנה תאור_תקנה מומחים ויועצים 170.0					

מספר_תקנה 33.28.03.50 תאור_תקנה מינהל ופעולות מקצועיות

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
9790	מינהל ופעולות מיקצועיות	35010979000	מינהל ופעולות מיקצועיות	מינהל ופעולות מקצועיות	69.0
סה"כ לתקנה 33.28.03.50 מספר_תקנה תאור_תקנה מינהל ופעולות מקצועיות 69.0					

מספר_תקנה 33.28.03.52 תאור_תקנה דואר טלפונים ומשלוחים

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
9610	תקורות חבל גולן	35010979010	דואר טלפונים ומשלוחים	תאור_פעילות_לשנה	90.0
9610	תקורות חבל גולן	35010979015	הוצאות דואר חבל גולן	תאור_פעילות_לשנה	20.0
סה"כ לתקנה 33.28.03.52 מספר_תקנה תאור_תקנה דואר טלפונים ומשלוחים 110.0					

מספר_תקנה 33.28.03.53 תאור_תקנה שכר דירה ואחזקה

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
9610	תקורות חבל גולן	35010979001	שכר דירה ואחזקה	שכר דירה ואחזקה	427.0
סה"כ לתקנה 33.28.03.53 מספר_תקנה תאור_תקנה שכר דירה ואחזקה 427.0					

מספר_תקנה 33.28.03.57 תאור_תקנה עתודה להלוואות תשתית

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
4011	אבני איתן	35010401113	אבני איתן - תשתיות לא יצרניות	השתתפות בגיבון ציבורי ראשוני	40.0
4304	נוב	35010430413	נוב - תשתיות לא יצרניות	השתתפות בגיבון ציבורי	40.0
4551	נאות גולן	35010455113	נאות גולן - תשתיות לא יצרניות	השתתפות בגיבון ציבורי ראשוני	40.0
4702	רמות	35010470213	רמות - תשתיות לא יצרניות	השתתפות בקו מים לישוב	40.0
7852	חד נס	35010785213	חד נס - גידור	השתתפות בגיבון ציבורי ראשוני	40.0
7972	כנף	35010797213	כנף - תשתיות לא יצרניות	השתתפות בגיבון ציבורי ראשוני	40.0
סה"כ לתקנה 33.28.03.57 מספר_תקנה תאור_תקנה עתודה להלוואות תשתית 240.0					

מספר_תקנה 33.28.03.58 תאור_תקנה

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
4004	כפר חרוב	35010400403	כפר חרוב מענקי תשתית	תכנית מתאר השלמות	60.0
4006	קשת	35010400603	קשת - פעולות בהקמת הישוב	תכנית מתאר השלמות	90.0
4007	יונתן	35010400703	יונתן - פעולות בהקמת ישוב	תכנית מתאר השלמות	15.0
4008	מעלה גמלא	35010400803	תכנית מתאר השלמות	תכנית מתאר השלמות	50.0

4009	שעל	35010400903	שעל - מענקי תשתית	תכנית מתאר- המשך	100.0
4012	אניעים	35010401203		תכנית מתאר- השלמות	25.0
4021	גבעת יואב	35010402103	גבעת יואב - מענקי תשתית	תכנית מתאר ליישוב	50.0
4101	מרום גולן	35010410103		מדידות לתכנית מתאר	25.0
4204	מבוא חמה	35010420403		תכנית מתאר ליישוב	50.0
4551	נאות גולן	35010455103	נאות גולן - מענקי תשתית	תכנית מתאר	125.0
7747	אלוני הבשן	35010774703		תכנית מתאר ליישוב - השלמה	30.0
7748	קדמת צבי	35010774803		תכנית מתאר ליישוב - השלמה	40.0
8948	נטור	35010894803	נטור - מענקי תשתית	תכנונים כולל נטורה	600.0
1,260.0	סה"כ לתקנה	מספר_תקנה 33.28.03.58	תאור_תקנה		

מספר_תקנה 33.28.03.60 תאור_תקנה עתודה לפעולות חברה

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציבי	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
4003	אלרום	35010400307	אלרום - פעולות חברה ביישוב	בית ראשון במולדת	40.0
4008	מעלה גמלא	35010400807	מעלה גמלא- פעולות חברה ביישוב	פעולות קליטה	85.0
4011	אבני איתן	35010401107	אבני איתן חברה וקליטה	גרעין התישבות	220.0
4015	בני יהודה	35010401507		פעולות קליטה	60.0
4021	גבעת יואב	35010402107		פעולות קליטה	60.0
4301	אפיק	35010430107		בית ראשון במולדת	100.0
4503	עין זיוון	35010450307	עין זיוון - פעולות חברה ביישוב	בית ראשון במולדת	40.0
4551	נאות גולן	35010455107		פעולות קליטה	60.0
4701	רמת מגשימים	35010470107		פעולות קליטה	60.0
7736	ברוכים	35010773607		פרויקטור לקליטה + פעולות קליטה	300.0
7748	קדמת צבי	35010774807		פעולות קליטה	60.0
7749	מיצר	35010774907		פעולות קליטה	200.0
7852	חד נס	35010785207		פעולות קליטה	85.0
7972	כנף	35010797207		פעולות קליטה	200.0
7988	פ.מ. שמור גולן	35010798807	פ.מ. שמור-פעו' חברה בחבלים	רזרבת מנכ"ל	500.0
8861	פ.מ. גולן	35010886107	פ.מ. גולן-פעולות חברה בחבלים	טיפול מנהיגות	50.0
8861	פ.מ. גולן	35010886107	פ.מ. גולן-פעולות חברה בחבלים	סיוע ביצירת מקומות תעסוקה	170.0
8861	פ.מ. גולן	35010886107	פ.מ. גולן-פעולות חברה בחבלים	מד"בים ליישובים	200.0
8861	פ.מ. גולן	35010886107	פ.מ. גולן-פעולות חברה בחבלים	השתתפות ברכז הרחבות	100.0
8861	פ.מ. גולן	35010886107	פ.מ. גולן-פעולות חברה בחבלים	השתתפות בקורס גישור	25.0
8861	פ.מ. גולן	35010886107	פ.מ. גולן-פעולות חברה בחבלים	פתוח קהילתי	350.0
8861	פ.מ. גולן	35010886107	פ.מ. גולן-פעולות חברה בחבלים	בנים חוזרים	50.0
8948	נטור	35010894807		פרויקטור לקליטה +נטורה	200.0
3,215.0	סה"כ לתקנה	מספר_תקנה 33.28.03.60	תאור_תקנה	עתודה לפעולות חברה	

מספר_תקנה 33.28.03.64 תאור_תקנה מרכיבי בטחון

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציבי	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
8861	פ.מ. גולן	35010886106	פ.מ. גולן-פעו' נח"ל ובטחון	מרכיבי בטחון	200.0
200.0	סה"כ לתקנה	מספר_תקנה 33.28.03.64	תאור_תקנה	מרכיבי בטחון	

מספר_תקנה 33.28.03.65 תאור_תקנה עתודה למענקי הכשרה קרקע

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציבי	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
4002	אליעד	35010400202	אליעד-הכשרת קרקע	דרכים חקלאיות	150.0
4008	מעלה גמלא	35010400802	מעלה גמלא-הכשרת קרקע	גמר הכשרה לרפת	30.0
4008	מעלה גמלא	35010400802	מעלה גמלא-הכשרת קרקע	דרכים משקיות	180.0

4009	שעל	35010400902	שעל- הכשרת קרקע	דרכים משקיות	120.0
4011	אבני איתן	35010401102	אבני איתן-הכשרות ונקוזים כללי	הכשרה חוזרת למטע	25.0
4012	אניעים	35010401202	אניעים-הכשרות ונקוזים כללי	דרכים חקלאיות	80.0
4021	גבעת יואב	35010402102	גבעת יואב-הכשרות וניקוזים כללי	גמר הכשרה לרפת	65.0
4204	מבוא חמה	35010420402	מבוא חמה - הכשרות ונקוזים	הכשרה באזור המשקי	200.0
4302	גשור	35010430202		דרכים משקיות	50.0
4304	נוב	35010430402	נוב-הכשרות וניקוזים כללי	השתתפות בדרכים חקלאיות	50.0
4551	נאות גולן	35010455102	נאות גולן-הכשרה ונקוזים שונים	גמר הכשרה לרפת	30.0
7749	מיצר	35010774902		דרכים חקלאיות	250.0
7972	כנף	35010797202	כנף-חשבונות מענק	גמר הכשרה לרפת	30.0
8948	נטור	35010894802	נטור-חשבונות מענק	הכשרה באזור המשקי +נטורה	1,000.0
סה"כ לתקנה מספר_תקנה 33.28.03.65 תאור_תקנה עתודה למענקי הכשרה קרקע 2,260.0					

מספר_תקנה 33.28.03.66 תאור_תקנה עתודה להלוואות לתשתית חקי

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציבי	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
4008	מעלה גמלא	35010400814	מעלה גמלה - פיתוח תשתיות לחקלא	תשתית לרפת	20.0
4009	שעל	35010400914	שעל-פיתוח תשתיות שונות	קו מוביל למטע	70.0
4011	אבני איתן	35010401114		תשתית לרפת	10.0
4021	גבעת יואב	35010402114	גבעת יואב- פיתוח תשתיות שונות	תשתית לרפת	40.0
4304	נוב	35010430414	נוב- פיתוח תשתיות שונות בחקלאו	תשתיות לפרויקט דגים - המשך	50.0
4551	נאות גולן	35010455114	נאות גולן- פיתוח תשתיות שונות	תשתית לרפת+ חיבור חשמל אזור	40.0
4551	נאות גולן	35010455114	נאות גולן- פיתוח תשתיות שונות	קו מוביל למפטמות	50.0
7747	אלוני הבשן	35010774714		תשתית לרפת	300.0
7748	קדמת צבי	35010774814	קדמת צבי- פיתוח תשתיות לחקלאות	גידור מטעים	70.0
7972	כנף	35010797214	כנף - פיתוח תשתיות לחקלאות	תשתית לרפת ופרויקט דגי נוי	50.0
8861	פ.מ. גולן	35010886116	פ.מ. גולן-תכנון	תכנונים חקלאים	100.0
8948	נטור	35010894814	נטור - פיתוח תשתיות שונות	תשתיות לאזור המשקי	1,500.0
סה"כ לתקנה מספר_תקנה 33.28.03.66 תאור_תקנה עתודה להלוואות לתשתית חקי 2,300.0					

מספר_תקנה 33.28.03.68 תאור_תקנה עתודה להלוואות לתשתית תעו

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציבי	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
0099	הבוקרים	35010009917	הבוקרים-תשתית לתעשיה	השלמת הפילוט	100.0
8861	פ.מ. גולן	35010886117	פ.מ. גולן רגיל - תשתיות לתעשיה	בדיקת התכנות של פרויקטים כלכל	600.0
8861	פ.מ. גולן	35010886117	פ.מ. גולן רגיל - תשתיות לתעשיה	השתלמות ליזמים ולתעסוקה	40.0
סה"כ לתקנה מספר_תקנה 33.28.03.68 תאור_תקנה עתודה להלוואות לתשתית תעו 740.0					

מספר_תקנה 33.28.03.70 תאור_תקנה עתודה להלוואות לתשתית תייו

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציבי	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
4008	מעלה גמלא	35010400818	מעלה גמלא - תשתיות לתירות	תשתית תירותית	20.0
4701	רמת מגשימים	35010470170		תשתית לתחנת דלק- המשך	100.0
8861	פ.מ. גולן	35010886118	פ.מ. גולן - תשתיות לתירות	פרסום ושיווק פעילות תירותית	500.0
8861	פ.מ. גולן	35010886118	פ.מ. גולן - תשתיות לתירות	השלמת פרויקט אתר גמלא	100.0
8861	פ.מ. גולן	35010886118	פ.מ. גולן - תשתיות לתירות	השלמות מנהלת התירות (משושים)	260.0
סה"כ לתקנה מספר_תקנה 33.28.03.70 תאור_תקנה עתודה להלוואות לתשתית תייו 980.0					

מספר_תקנה 33.28.03.72 תאור_תקנה מחקר ופתוח

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציבי	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
8861	פ.מ. גולן	35010886104	פ.מ. גולן - פעולות מו"פ	מו"פ ע"פ תכנית מפורטת	700.0
סה"כ לתקנה מספר_תקנה 33.28.03.72 תאור_תקנה מחקר ופתוח 700.0					

מספר תקנה 33.28.03.81 תאור תקנה התחייבויות חוף גולן

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
0091	חוף גולן	35010009146	ח.פ. גולן - התחייבות חוף גולן	התחייבות לח.פ.ת	361.0
סה"כ לתקנה מספר תקנה 33.28.03.81 תאור תקנה התחייבויות חוף גולן 361.0					

מספר תקנה 33.28.03.82 תאור תקנה פירעון חוב מבני תעשייה

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
4010	אודם	35010401039		פירעון הלואה מבנה תעשייה	74.0
סה"כ לתקנה מספר תקנה 33.28.03.82 תאור תקנה פירעון חוב מבני תעשייה 74.0					

מספר תקנה 33.28.03.83 תאור תקנה סיוע התישבותי מותנה

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
4002	אליעד	35010400236	אליעד - מימון הוצאות משקיות	סה"מ	75.0
4008	מעלה גמלא	35010400836	מעלה גמלא-הוצאות משקיות	סה"מ	300.0
4008	מעלה גמלא	35010400838	מעלה גמלא-תיירות	סה"מ תירות	500.0
4009	שעל	35010400936	שעל-הוצאות משקיות שונות	סה"מ	250.0
4011	אבני איתן	35010401136	אבני איתן-הוצאות משקיות שונות	סה"מ	300.0
4012	אניעם	35010401236	אניעם-הוצאות משקיות שונות	סה"מ	300.0
4012	אניעם	35010401237	אניעם-תעשייה	סה"מ תעשייה	500.0
4015	בני יהודה	35010401537	בני יהודה-תעשייה	סה"מ תעשייה	862.0
4021	גבעת יואב	35010402136	גבעת יואב -הוצאות משקיות	סה"מ	350.0
4021	גבעת יואב	35010402137	גבעת יואב-תעשייה	סה"מ תעשייה	400.0
4204	מבוא חמה	35010420436		סה"מ מ משקיות	350.0
4204	מבוא חמה	35010420437	מבוא חמה-תעשייה	סה"מ להרחבת מ.פ.ל	800.0
4304	נוב	35010430436	נוב-הוצאות משקיות שונות	סה"מ	400.0
4551	נאות גולן	35010455136	נאות גולן-הוצאות משקיות שונות	סה"מ	250.0
4701	רמת מגשימים	35010470138		תחנת דלק-הקמה	300.0
4701	רמת מגשימים	35010470136	רמת מגשימים-הוצ' משקיות שונות	סה"מ משקיות	350.0
4702	רמות	35010470236	רמות-הוצאות משקיות שונות	סה"מ	450.0
4702	רמות	35010470237	רמות-תעשייה	סה"מ תעשייה	423.0
7747	אלוני הבשן	35010774736	אלוני הבשן - פעולות משקיות	סה"מ משקיות	350.0
7748	קדמת צבי	35010774837	קדמת צבי-תעשייה	סה"מ-תעשייה	400.0
7748	קדמת צבי	35010774836	קדמת צבי-הוצאות משקיות שונות	סה"מ	600.0
7852	חד נס	35010785238	חד נס-תיירות	סה"מ תירות	485.0
7972	כנף	35010797236	כנף-הוצאות משקיות שונות	סה"מ	750.0
7972	כנף	35010797238	כנף-אמצעי ייצור שונים	סה"מ דוג"ל	650.0
8948	נטור	35010894836	נטור-הוצאות משקיות	סה"מ כולל נטורה	2,000.0
סה"כ לתקנה מספר תקנה 33.28.03.83 תאור תקנה סיוע התישבותי מותנה 12,395.0					

מספר תקנה 33.28.03.86 תאור תקנה מענקי תשתית

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
4003	אלרום	35010400303		הסכם הרשאה לפתוח	2.0
4015	בני יהודה	35010401503		הסכם הרשאה לפתוח	2.0
7736	ברוכים	35010773603	ברוכים-פעולות בהקמת ישובים	הסכם הרשאה לפתוח	2.0
סה"כ לתקנה מספר תקנה 33.28.03.86 תאור תקנה מענקי תשתית 6.0					

מספר תקנה 33.28.03.97 תאור תקנה מפעלי מים

קוד_ישוב	שם_ישוב	סעיף_תקציבי	תאור_תקציב	תאור_פעילות_לשנה	תקציב
8861	פ.מ. גולן	35010886151	פ.מ. גולן - מפעלי מים	במסגרת תכנית רב שנתית לפתוח	860.0

860.0
29,099.0

סה"כ לתקנה מספר_תקנה 33.28.03.97 תאור_תקנה מפעלי מים
סה"כ לחבל הגולן

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

חבל הגולן

פער בין מזומנים לביצוע התקציב לשנת 1999

תקנה	שם ישוב	שם הספק	מס' הוראת תשלום	סכום בש"ח שלא נפרע	הערות
33.28.03.83	מרום גולן	נ. פלדמן ובניו בע"מ	6335	386,472	חצ"א
33.28.03.83				386,472	
33.28.03.88	פ.מ. גולן	מ.א. גולן	6396	4,701	פעולותחברה וקליטה
33.28.03.88				4,701	
33.28.03.90	קשת	קק"ל	6339	8,072	הכשרה חוזרת
33.28.03.90				8,072	
33.28.03.96	כנף	א.ב. תכנון	6317	30,000	תכנון אזור תיירות
33.28.03.96	אורטל	קבוץ אורטל	6397	13,973	כפר תיירות
33.28.03.96				43,973	
				443,218	
					סה"כ

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

חבל הגולן עודפים מחיובים לשנת 1999

שם הספק	תאריך חתימת החוזה	סכום שלא נוצל עד 31.12.99	עלות הפרוייקט	שם הפרוייקט	שם הישוב	תקנה
אבו גאבל	נובמבר 99	43,446	204,330	תשתית תיירות	אורטל	33.28.03.96
טל-אד סוללים	נובמבר 99	152,837	224,425	דרכים משקיות	מעלה גמלא	33.28.03.90
אבו גאבל	נובמבר 99	42,841	90,269	תשתית לתחנת דלק	רמת מגשימים	33.28.03.96
		239,124	519,024			סה"כ

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

חבל-הגולן

קרון מצו"ק 1999 (אלפי ש"ח)

הערות	יתרה ל- 2000	חשבונות שאושרו לתשלום		השתתפות החטיבה	אומדן	שם הפרויקט
		טרם שולם	שולם			
ח-ן סופי	-	-	349.4	350	700	אניעם - מועדון
	100	400	-	500	1150	חד-נס - מעון יום
המשך מ- 98	76	-	274	350	2184	בני-יהודה - מועדון קהילתי
ח-ן סופי	-	-	349.4	350	800	קשת - מועדון
	312	-	188	500	1100	כנף - מעון יום
	1164	1565	2371	5100	17300	קצרין - מכללת אוהלו
		-	117	147	300	מיצר - מכינה קד"צ
ח-ן סופי	-	-	74.358	75	230	רמת-מגשימים - מועדון
	100	-	-	100	220	קדמת-צבי-מועדון
	51	-	149	200	400	אלוני הבשן - מועדון
	333	-	367	700	1450	חיספין - מועדון
	2136	1965	4239	8372	25834	סה"כ

סה"כ ביצוע - 74%

פרויקטים מתמשכים ל- 2000 - 26%

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

מס"ק גולן

תקציב 2000 (אלפי ש"ח)

פירוט	מקורות	שימושים
השתתפות משרד התיירות ביעוץ תיירותי (37.5%)	45	
השתתפות הרשות לעסקים קטנים (הערכה - 25%)	72	
השתתפות מועצה מקומית קצרין	88	
השתתפות מועצה אזורית גולן	88	
השתתפות החטיבה להתיישבות	350	
השתתפות עצמית של הפונים (25%)	95	
הוצאות מינהל + מזכירה		133
הוצאות כלליות + משרדים		140
הנה"ח וביקורת		20
פרסום ושיווק		30
יעוץ חיצוני חממת תיירות		165
יעוץ חיצוני אחר		220
פרויקטים מיוחדים		30
סה"כ	738	738

שנה הנינו
עמותת תיעוד

ב. סיכום וסקירת ביצוע תוכנית 1999.

1. פרסומים והפקות דפוס
השנה הסתמכנו על חומר שהופק בשנים קודמות ועדיין נמצא במלאי: ספר כיס גולן ומסלולי הטיולים (הוספנו שניים).
המפה למטייל עודכנה, הודפסה והופצה בתפוצה מלאה בשני עיתוני הערב (מיליון ורבע עותקים!).

2. עידוד תיירות נכנסת
השנה הגברנו את הפעילות בתחום זה:
- ◆ פעילות במסגרת הפורום לשיווק הגליל והכינור
GO GALILEE
 - ◆ הכנת האירוע BETHSAIDA EXPERIENCE
 - ◆ הפקת חוברת, BETHSAIDA PILGRIMS
 - ◆ "COMPANION" במימון ח.מ.ת. ובביצוע "ארץ וטבע".
 - ◆ עדכון הכרטיסיות המיועדות לירידי תיירות נכנסת
 - ◆ השתתפות בירידים בברלין, מוסקבה, לונדון, נשוויל ושטרסבורג.
 - ◆ התחלנו בהעסקת איש מכירות לתיירות נכנסת אולם ההתקשרות עמו הופסקה בגלל חוסר תקציב.
 - ◆ בוצעו מספר פרסומים בעיתונות מקצועית בארץ ובחו"ל.
 - ◆ נערכו סיורי עיתונאים זרים רבים מאוד בעיקר בבית ציידא, בתל הדר ובגמלא.

3. אירועים
האירועים ממשיכים לשמש ככלי חשוב לשמירת הגולן בתודעת המטיילים ובמיצוב כאזור עם אירועים ברמה גבוהה. מספר אירועים מתקיימים זו השנה השלישית והפכו למסורת ולעוגן שיווקי בתקופה בה הם מתקיימים. אירועים חדשים התקיימו כ "פיילוט" בקלעת נמרוד ובחרמון. בשנה הבאה הם יאוחדו במסגרת פסטיבל חדש.

האירועים שהיו ב 1999:

"חופשה מהסרטים בגולן" - פסח

חג הדובדבן - יוני

"בלוז בגולן" יוני

"ראלי סיאת הגולן" - ספטמבר

"לילה לבן בגולן" - ספטמבר

"גולן וינטג" - אוקטובר

אי אפשר שלא להתייחס לאירוע שבוטל, "אהלן בגולן".
שיתוף הפעולה שהחל בצורה נפלאה עם שכנינו הדרוזים
נקטע בגלל קומץ קיצונים. אני מקווה שבקרוב נוכל לחזור
ולפעול ביחד.

4. קמפיינים ופרסומים

במהלך השנה פרסמנו קמפיינים שהתבססו על שירותי
התיירות הקיימים בגולן ואירועים שהופקו בסיוע העמותה:
"דורות נוטעים לדורות" - ט"ו בשבט, בהפקת ועד יישובי
הגולן

פסטיבלי האופניים בפסח, שבועות וסוכות - מתנ"ס גולן
ואיקי רהט.

"סופשבוע ירוק בגולן" בשיתוף החברה להגנת הטבע.

"גמלא - מעוז הנשרים בגולן" בשיתוף ח.מ.ת.

מדרחוב קצרין, בהפקת מועצה מקומית קצרין.

"להוציא יין מהגולן" - פארק קצרין ויקבי רמת הגולן.

פרסום ג'ינגל ברדיו במסגרת קמפיין אביב (רשת ב', ג',
וקול הדרך לעסקים.

במהלך השנה פורסמו פינות רבות ברדיו צפון ובגלי צה"ל על
ידי דודו דיין.

פרסום כתבות תדמית ומודעות פרסום ב"ארץ וטבע"
במהלך כל השנה.

5. יחסי ציבור

במסגרת פעילות המשרד של רחלי גולדבלט סיירו אצלנו
עיתונאי תיירות בכירים יוסף ג'קסון - (ידיעות אחרונות לאשה
ופנאי +), אילנה מסר - (ידיעות אחרונות), נילי פרידלנדר
(מעריב), מאיר בלייך (מעריב) עיריית רוזנבלום (הארץ), חיים
שפירא (ג'רוסלם פוסט) ועוד.

תקציב עמותת התיירות לשנת 2000

תוכנית 2000	תוכנית 2000	
		הוצאות מינהל
370		שכר עבודה
30		רכב
27		הנה"ח ביקורת ואגרות
50		דואר, טלפון ומשרד
25		שכר דירה
2		ריבית ועמלות
6		פרסום והדפסות
10		ריהוט וציוד
520		סה"כ למנהל
		הכנסות למנהל
	175	מ.א. גולן
	125	מ.מ. מקומית
	30	מכירות
	70	חסויות
	120	תיירנים
	520	סה"כ
		הוצאות שיווק ופרסום
370		שיווק תיירות פנים
20		תיירות נכנסת
260		אירועים
20		חברות ופרסומים
10		יחסי ציבור
680		סה"כ שיווק ופרסום
		הכנסות לשיווק ופרסום
	500	חטיבה להתיישבות
	100	משרד התיירות
	80	קמפיין פסח - חסויות
	680	סה"כ
1200	1200	סה"כ כללי

תכנית השיווק

1. שיווק תיירות נכנסת

- פרסום בעיתונות מקצועית
- תערוכות וירידים (I.M.T.M, I.T.B.N.R.B. W.T.M. ASTA)
- השתתפות בפורום שיווק הגליל (GO GALILEE)
- תרגום חומר פרסומי לשפות נוספות

סך הכל לסעיף תיירות נכנסת - 20,000 ש"ח

2. יחסי ציבור

- שכר עבודה למשרד יחסי ציבור
- סיורי עיתונאים וסוכנים
- כינוס "מחליטנים" - אינסטייב

סך הכל לסעיף יחסי ציבור - 10,000 ש"ח

3. פרסומים וחברות

- תרגום חומר פרסומי
- מפת אתרים באנגלית
- חברות ייעודיות לאזורים
- כרזות ועלונים

סך הכל לסעיף פרסומים וחברות - 20,000 ש"ח

4. אירועים

- מוסיקה יין ומי עדן בגולן
- חג הדובדבן
- רוק בחופי הגולן
- GOLAN VIVTAGE 2000
- "טקסס ראנץ" בגולן
- לילה לבן בגולן
- ראלי הגולן

סך הכל לסעיף אירועים (הפקה בלבד) - 260,000 ש"ח

5. שיווק תיירות פנים

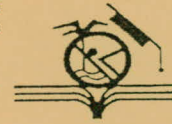
- א. שיווק למגזר החרדי. השנה, לראשונה נצא בקמפיין למגזר חשוב זה. הביצוע על ידי משרד הפרסום של רחל בולטון.
ב. קמפיין אביב.
ג. קמפיין חורף בשיתוף אתר החרמון וחמת גדר.

סך הכל לשיווק תיירות פנים - 370,000 ש"ח.

שלבים לביצוע התכנית

כללי (הסכומים באלפי ש"ח)

מס.	נושא	מדיה	עלות כולל חסויות	עלות לעמותה
1	שיווק תיירות נכנסת	הדפסות תערוכות	50	20
2	יחסי ציבור	שכר, סיורי סוכנים	10	10
3	פרסומים וחברות	הפקה	150	20
4	אירועים	הפקה	3,000	260
5	שיווק תיירות פנים	פרסום בעתון ערב	3,500	370
סה"כ			6,710	680

מכללת אוהלו בקצרין

המכללה לחינוך, לתיירות ולספורט ב"אוהלו" הוקמה על שפת הכנרת, בחופה הדרומי.

משנת הלימודים התשנ"ח הועתקה המכללה אל קצרין, בירת רמת הגולן.

המכללה הוקמה ב- 1965 כמדרשה למורי כפר על ידי משרד החינוך, אנשי עמק הירדן והמרכז לחינוך ולתרבות בהסתדרות. המטרה היתה להכשיר חיילים משוחררים להוראה בגן ובבית הספר היסודי כפתרון לביקוש הרב למורים באותה תקופה.

בשלושת העשורים שחלפו השתנה מבנה המדרשה ממסלול חד שנתי לתלת שנתי והוקמו מסלולים חדשים:

- ❖ בשנת- 1977 המסלול להכשרת מורים להוראת החינוך הגופני,
- ❖ בשנת- 1991 המסלול להכשרת מורים להוראת התיירות ומלונאות לחטיבה העליונה של ביה"ס התיכון.
- ❖ בשנת 1996 קבלה המכללה היתר לפתוח מסלול חדש – המסלול להוראה בחטיבת הביניים והיא נערכת לפתיחתו בתש"סא.
- ❖ בשנת 1998 קבלה המכללה היתר לפתיחת התמחות להוראה בחינוך המיוחד, ההתמחות תפתח בתש"ס.
- ❖ בשנה"ל האחרונה למדו מכללה בקצרין 485 סטודנטים.
- ❖ פני המכללה שונו ללא היכר, ובדרך- היתר להענקת תואר ראשון בחינוך (B.Ed)

לפני חמישה חודשים החלה בניית המכללה.
בהקמת מבנה המכללה החדש תשקיעה מדינת ישראל, בשנתיים
הקרובות כ- 7 מליון דולר.

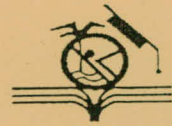

מטרות המכללה

המכללה לחינוך, לתיירות ולספורט ב"אוהלו" רואה את תפקידה בהכשרת עובדי הוראה ברמה אקדמית למערכת החינוך במדינת ישראל, עם דגש מיוחד לצרכים המיוחדים של אזור הצפון. ההכשרה להוראה מבוצעת בראייה מערכתית-קהילתית – הכשרת מורה, אקדמאי, מיומן בכל שיטות ההוראה ולצידה הדגשת היבטים ייחודיים של תרומה לחברה ולקהילה. מטרות המכללה לאור הנחות אלה, הן להכשיר:

- ✓ עובד הוראה בעל ידע אקדמי בתחום הוראתו, בעל יכולת למידה עצמאית וביקורתית, משתלם מתמיד בתחומי הדעת.
- ✓ עובד הוראה המכיר דרכי הוראה מגוונות ומשתמש בהן, מתוודע לחידושים בחינוך ומסוגל להפעיל שיקול דעת פדגוגי.
- ✓ עובד הוראה המכיר את תכניות הלימודים של הגן ושל בית הספר, יודע להעריך, משתמש בהן בהתאם לצורכי תלמידיו, ובעל יכולת להפוך מידע לידע.
- ✓ עובד הוראה בעל תפישה מערכתית – קהילתית, מעורב בקהילה ונכון לפעילות קהילתית וחברתית.
- ✓ עובד הוראה המסוגל לפתח חשיבה רפלקטיבית עצמאית וחשיבה ביקורתית על עבודתו, תוך שימוש בכלי מחקר.

מכללת אוהלו מצטיינת במיוחד באחוז הגבוה של בוגריה הנקלטים במערכת החינוך בישראל.

מסגרות הלימוד במכללה

המסלול להכשרת מורים להוראה בגיל הרך.
במסלול זה מכשירים עובדי הוראה לכיתות גן ולכיתות א'-ב' של בית הספר היסודי.

המסלול להכשרת מורים להוראה בבית הספר היסודי.
במסלול זה מכשירים מורים כוללים לחטיבה היסודית, כיתות ג'-ו'.

המסלול להוראת החינוך גופני.
במסלול זה מכשירים מורים להוראת החינוך הגופני מגן הילדים עד כיתה י"ב, כמו כן ניתן לרכוש מיומנויות להפעלת מבוגרים.

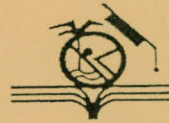
המסלול להוראת התיירות.
מסלול להכשרת מורים לחטיבה העליונה, כיתות י"ב להוראה במקצועות התיירות והמלונאות.

❖ מגמה ירוקה
כדי לנצל את מיקומה הייחודי של המכללה בלב אתר הטיולים מס' 1 בישראל. המכללה מקיימת מו"מ מתקדם עם החברה להגנת הטבע לפתיחת מסלול להוראת מקצועות הטבע לכיתות העליונות. המסלול ישלב את קורס המדריכים של החברה להגנת הטבע בתוכנית הלימודים, ויאפשר למדריכים בפועל של החברה לסיים לימודיהם בתקופה קצרה יותר ולתלמידים חדשים לרכוש מקצוע נוסף לתעודת הוראה – מדריך של החברה להגנת הטבע. פתיחת המסלול מותנת בחתימת הסכם מפורט בין המכללה לחברה.

❖ לימודי השתלמויות
השתלמויות לעובדי הוראה, והשתלמויות בתחום הספורט והחינוך הגופני.

❖ מכינות
במכינות ניתנת לסטודנטים אפשרות להשלים או לשפר תעודת בגרות וללמוד בקורסים שונים שיאפשרו את השתלבותם במכללה, בעתיד.

❖ לימודי המשך
לימודי המשך הם לימודי הכשרה לעובדי הוראה בפועל, המבקשים להשלים את השכלתם הפדגוגית לתעודת הוראה או מבקשים להרחיב את השכלתם האקדמית, בשונה מקורסי ההשתלמות שאינם לימודים לקראת תעודה.

מתקנים ושירותים

למכללת "אוהלו" שני מרכזי למידה בקצרין, המרוחקים זה מזה מספר מאות מטרים, במרכז האחד אולם ספורט, חדרי לימוד, מעבדות וספרייה ובשני חדרי לימוד, מעבדת טבע, מגרש א"ק וסדנת אמנות.

❖ משאבים פיסיים, מתקנים, שירותי עזר להוראה אקדמית.

- הלימודים במסלול להוראת החינוך הגופני מתקיימים במתקני "אוהלו" ובמתקני המועצה האזורית עמק הירדן. כל המתקנים עומדים בתקן ובדרישות התאחדות לספורט. דרכי המסלולים האחרים נמצאים כולם בקצרין.
- מגרש ספורט משולב - בקצרין נמצא מגרש ספורט משולב למשחקי כדור.
- בריכת שחיה - הבריכה בקצרין מחוממת אך אינה מקורה, השיעורים מתקיימים בבריכה מקורה ברמת הגולן.
- אולם ספורט וחדר כושר - אולם הספורט וחדר הכושר מצויים באולם הספורט של המכללה. אולם הספורט משמש לשיעורי התעמלות יסודית, להתעמלות מכשירי ולמשחקי כדור.
- חדר כושר - משוכלל מצויד בציוד חדיש ועדכני, והוא משרת את המכללה בכל שיעורי הכושר הגופני ובחוגי ההעשרה.
- מגרש אתלטיקה קלה - בחצר בית הספר נופי גולן הוכשר מגרש.
- ימיה - המרכז הימי בעמק הירדן משרת את מכללת "אוהלו".
- מגרשי ספורט נוספים - מגרש כדורגל תקין ומשופר מצוי בקצרין ועומד לרשות המכללה לפעילות הספורטיבית.
- אולמות ספורט נוספים בקצרין, עומדים לרשות המכללה לפי צרכי המערכת.
- מרפאת ספורט - המופעלת ע"י רופא, לצורך בדיקות ומתן רשות להשתתף בשיעורי החינוך הגופני.

❖ מלגות

מאז המעבר של המכללה לקצרין, קיבלו כל התלמידים הלומדים בקצרין הלוואה מותנת של משרד החינוך (הופכת למענק בתנאי שהתלמיד עובד כמורה במערכת מ. החינוך), שערכה כ- 2/3 מגובה שכר הלימוד. המועצות המקומית קצרין והאזורית רמה"ג העמידו לרשות כל תלמיד מלגת רמת הגולן המכסה כ- 1/3 משכר הלימוד. בנוסף פתוחות בפני הסטודנטים של "אוהלו" כל המלגות שמעמידים מוסדות שונים במדינה לרשות הסטודנטים (מ. הביטחון, רשויות מקומיות יו"ר הכנסת וכד').

❖ כפר הסטודנטים

לרשות הסטודנטים של מכללת "אוהלו", הוקם כפר סטודנטים האמור לאפשר חיים סטודנטליים לסטודנטים המעדיפים לגור בקצרין. הכפר החל לפעול באוקטובר 1998, והוא בתהליכי פיתוח ושיפורים. המקום מופעל על ידי יזם פרטי, המחירים נקבעים בהתאם למחירי המקובלים ברמת הגולן וביתר המכללות בארץ.

Prime Minister's Office
 Division For Policy Implementation

חטיבה להתיישבות
 31.12.1998
דואר נפנס

משרד ראש הממשלה
 אגף תאגידים ופקדונות

ירושלים, ג' טבת, תשנ"ט
 22 דצמבר, 1998
 כללי - 130

הנדון: בניית מכללת אוהל

הדיון התקיים במשרד ראש הממשלה, בתאריך 20/12/98, בהשתתפות: מר יחיאל שמשוני מנכ"ל החטיבה להתיישבות, גבי שרה זיו-יהודה בדיחי-משרד החינוך, סמי בר לב ראש מועצת קצרין, אמיר ברקן ואביקים בלר נציגי משרד האוצר.

תקציב לבניית המכללה - 26 מלש"ח.

מקורות המימון:

משרד החינוך והתרבות - 8 מלש"ח - ניתנה הרשאה 7.2 ב - 99 ינתנו 800 אלש"ח.

החטיבה להתיישבות - 8 מלש"ח - 1 מלש"ח בשנת 98, ובשנת 99 4 מלש"ח,
 ו - 3 מלש"ח בשנת 2000 (תקציב זה מקרן מצו"ק וע"פ תנאי הקרן).

משרד האוצר - בשנת 1999 יועברו 5 מלש"ח דרך משרד הפנים, לתקציב התיישבות צעירה.

מוא"ז גולן + קצרין - 5 מלש"ח מתקציב המועצות בשנים 1999-2000.

סוכם

1. החטיבה להתיישבות תאשר בקרן מצו"ק את בניית המכללה, במהלך חודש ינואר, לאחר האישור, תועבר הודעה לכל שאר השותפים והפרויקט יצא לדרך.
2. המשרדים השונים יעבירו את ההשתתפות ע"פ הכללים הנהוגים בכל משרד.
3. נקבעה ישיבת תאום נוספת עם כל המשתתפים שתתקיים במהלך חודש פברואר 99.

בברכה,

יאיר מעין
 ראש האגף

חתק: מר משה ליאון, מנכ"ל משרד רה"מ
 גבי יעל אנדרון, אגף התקציבים, משרד האוצר
 גבי רות יוסף, סמנכ"ל תקציבים, משרד הפנים

ההסתדרות הציונית העולמית
החטיבה להתיישבות
חבל הגולן

משרד מנהל החבל

נטורה

החזקת

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

כללי:

במדינת ישראל קימים אלפי אנשים, אשר סובלים מסוגים שונים של מוגבלויות, המקשים עליהם לחיות בחברה רגילה.

בדרך כלל המדינה נותנת תשובה לאוכלוסייה זו עד גיל 18, אולם לאחר הפלטות ממסגרות אלו, אין לאן להפנות אותם, ובחלק מהמקרים הם מופנים למוסדות סגורים או מהווים נטל כבד ובעיתי על משפחתם.

אוכלוסייה זו, במסגרת מתאימה, יכולה לנהל אורח חיים עצמאי (כמובן בליווי תמיכה ובקרה של אנשי מקצוע). הם יכולים ללמוד מיומנויות עבודה שונות, ולנהל חיי חברה וקהילה עצמאיים.

אלפי האנשים האלו בעלי המוגבלויות, יכולים לתרום לחברה, במקום שיפלו כנטל על החברה וישהו במוסדות סגורים (שזו לא המסגרת המתאימה להם), או יהרסו את משפחותיהם לו רק תמצא המסגרת המתאימה לטיפול בהם.

מסגרת כזאת נבנתה לראשונה בישראל בכישורית שבגליל (שהיא למעשה פיתוח משוכלל של המסגרת בכפר תקוה ומסגרות דומות בח"ל). מסגרת זו פועלת כבר 3 שנים בהצלחה גדולה מאד.

המודל מציג 4 רצפים של עשייה / פעילות:

א. מגורים	-	התושב מקבל דירת מגורים.
ב. עבודה	-	התושב מקבל מיומנויות עבודה החל מהרגלי עבודה וכלה בעבודה הנמדדת בתפוקות ושכר בצידה.
ג. טיפולי	-	רצף טיפולי נדרש, כולל טיפול רפואי קונבנציונלי ורפואה אלטרנטיבית.
ד. חברה וקהילה	-	התושב פעיל במסגרת הקהילה (החיה כקהילה שיתופית), פעילות תרבותית בתוך הכפר ומחוצה לו, חוגים שונים וכד'.

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

כאמור כישורית נותנת מענה לאחוזים בודדים מהאוכלוסיה הזקוקה לה. מתישבי הגולן יחד עם ההסת"צ העולמית קיבלו על עצמם ליזום הקמה של מסגרת אחות לכישורית בנטור שבגולן, שתקרא נטורה, לצורך זאת הוקמה עמותה (מלכרי"ת) שהינה הגוף המייסד.

הקמת מסגרת שכזאת משתלבת ביעדים הלאומיים והמקומיים:

1. פתרונות לתושבים בעלי צרכים מיוחדים.
2. יצירת מנופי פיתוח לאזור נטור כתוצאה מהקמת הפרויקט.
3. פיתוח מקורות תעסוקה לתושבים קימים ונקלטים חדשים.

הפעילות הנדרשת נעשית בתאום ובליוי של כישורית, כולל קבלת הכוון מקצועי וקשירת הקשרים הנדרשים מול המוסדות השונים.

ההכשרה המקצועית הנדרשת לצוות העובדים תתבצע בכישורית ותתבסס כאמור על קונספציה ומסגרות הטיפול שלהם.

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

תכנית הפעולה

א. פרוגרמה

צוות מקצועי משותף לנטורה וכישורית הכין פרוגרמה, שהעיקרון הבסיסי שלה הוא שרמת השירות והטיפול, בסוג כזה של אוכלוסיה חייבת להיות גבוהה, איכותית ומקצועית כי העיסוק הוא בתחום הרגיש ביותר של הטיפול באדם.

אי לכך הפרויקט יבנה בשלבים ובהדרגה תוך מבחן צמוד, כל הזמן, על עמידה ביעדים הטיפוליים והשיקומיים של האוכלוסיה.

בשלב א' של הפרויקט - יקלטו 25 תושבים ובהדרגה תוך שנתיים וחצי עד שלוש הקהילה אמורה להגיע ל - 100 תושבים. זהו שלב בו הכפר מגיע לאיזון תפעולי שוטף.

הפרוגרמה המפורטת מתוארת בנספח מס' 1.

ב. השקעות

ההשקעות הנדרשות על מנת ליצור לקהילה את כל האמצעים לצורך קיום 4 רצפי הפעילות, מסתכמות:

שלב א' בכ - 4.7 מליון \$

שלב ב' בכ - 5.1 מליון \$

סה"כ - 9.8 מליון \$

פירוט ההשקעות מצורף בנספח מס' 2.

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

מקורות המימון: גורמים שונים – הן משרדי הממשלה והן גופים אחרים. כבר נרתמו לקחת חלק במימון והשקעות לשלב א' של הפרויקט. אומדן מקורות המימון עפ"י הערכות הידועה עכשיו. מצורף בנספח מס' 3, ונראה שלמרבית ההשקעה המשוערת כבר מסומנים מקורות.

ג. פעילות שוטפת:

המרכיב הקשה ביותר בשלב הראשון של הפרויקט הינו מימון הפעילות השוטפת. אומדן העלויות השנתיות נבנה בצורה מאד מפורטת, על סמך הניסיון המצטבר בכישורית. גם בנושא זה בא לידי ביטוי העקרון הבסיסי של החשיבות והקריטיות של רמת הטיפול בתושבי הקהילה בכל 4 הרצפים.

מקורות המימון לפעילות השוטפת מצומצמים מאד. המוסד לביטוח לאומי מתקצב סך של 1400 דולר למטופל לחודש, והוא הגורם הממשלתי היחיד המשתתף.

מקור נוסף הנו המשפחות וזה כמובן מקור מוגבל בהתאם ליכולות של המשפחות שמדובר בהן, אשר מטבע הדברים יש להן הוצאות נוספות גבוהות בגין בן משפחתם שהינו בעל צרכים מיוחדים.

היכולת לאזן את התקציב השוטף הינה קריטית לקיומו של הפרויקט. (יתרה מזאת, משרדי הממשלה המשתתפים בהשקעות בהקמת הפרויקט מתנים את הפעלת התקציבים שלהם בהוכחת יכולת לעמוד בתקציב התפעול השוטף).

פירוט הוצאות תפעול (מקורות ושימושים) בנספח מס' 4.

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

נספח 1 - פרוגרמת הכפר

הפרוגרמה מגדירה יעד של 110 תושבים, כאשר שלב א' יתחיל עם 25 תושבים ויגדל בהדרגה במשך שנתיים וחצי עד שלוש ליעד הסופי.

הנגזרות מכמות תושבים זו הינה:

מקטע צרכי

- בתי מגורים - דירות בנות 2 חדרים (חדר לתושב), מטבח, סלון, חדר רחצה ושרותים משותפים. קיימת אופציה לדירות לבודדים.
- מבני ציבור וקהילה - חדר אוכל ומטבח
חדרי חוגים ומועדון
מרפאה
חדרי טיפולים
משרדים
מחסנים
מכבסה
מבני ספורט

מקטע יצרני

יצירת תשתית למקומות תעסוקה ברצפי העבודה בהתאם. החל ממקומות שמיועדים רק לרכישת מיומנויות עבודה ללא תפוקה, וכלה בענפים יצרניים.

- מטע וגן - כרם יין
גן ירק
פרחים (חממה ושטח פתוח)
מטע פירות מעורב (בוסתן)
- משק חי - צאן
רפת חלב (בשילוב עם הרפת הקימת בקבוץ)
חוה לגידול סוסים (כולל ענף רכיבה טיפולית)
פינת חי
- מלאכה, מסחר ותעשייה - בית בד
יקב משפחתי
מחלבה
נגריה
מפעל (שלוחת אחד המפעלים באזור)

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

נספח 2 - פירוט עלויות בינוי ותשתיות

(אלפי דולר נכון ל- 12/99)

נושא	עלות כוללת	עלות שלב א'	הערות
<u>מבנים</u>			
מגורים	1125	525	
מבני ציבור וקהילה	1500	950	כולל מקלטים
הצטידות	480	150	הצטידות למבני הציבור בלבד
סה"כ מבנים	3105	1625	
<u>תשתיות</u>			
כבישים וניקוז	750	200	
חשמל ותקשורת	500	350	
פיתוח	1000	500	כולל גינון, שבילים, מסלעות
מים וביוב	650	250	כולל הסדרת מערכת הביוב של הישוב
אזור משקי	200	90	כולל משטחים
סה"כ תשתיות	3100	1390	
<u>פרויקטים יצרניים</u>			
מטע וגן	750	200	כרם, גן ירק, פרחים, בוסתן
משק חי	300	130	כבשים / עיזים, פינת חי, דגי נוי וכד'
מלאכה ותעשייה	1300	400	נגריה, בית בד, יקב, מחלבה, שלוחת תעשייה
סה"כ	2350	730	
<u>מינהלת הקמה</u>			
פרויקטור	200	200	עד 2003 כולל
תכנון ופיקוח	550	330	
שונות	150	150	
הכשרת כ"א	200	200	
סה"כ שונות	1100	880	
סה"כ	9655	4625	

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

נספח 3 - הערכת מקורות לפרויקט שלב א' (אלפי דולר)

הערות	מינהלה ותכנון	פרויקטים יצרניים	בינוי צרכני	תשתיות	
תשתיות לבניה למגורים, מבני ציבור ומשכנתאות	80		250	250	משה"ש
מותנה בהשתתפות קק"ל 70% (פרויקט מיוחד)				400	קק"ל
			500		קרן פיתוח (ביטוח לאומי)
		250	375	140	קרנות שונות ותרומות
מותנה באישורם לפרויקט לשנה זו			250		עידוד 99
להכשרה מקצועית	130				משרד העבודה והרווחה
כמקובל בפרויקטים חקלאיים		90			מינהלת השקעות (משה"ח)
			250		קרן מצר"ק (חט"ל)
	520	390		600	חבל-הגולן
	150				מ.א. גולן
	880	730	1625	1390	סה"כ

הערה: במידה והשתתפות קק"ל ו/או עידוד 99 תקטן, יש להגדיל בהתאם את השתתפות קרנות ותרומות.

ההסתדרות הציונית העולמית

החטיבה להתיישבות

חבל הגולן

משרד מנהל החבל

נספח 4 - הוצאות תפעול

ניתוח הוצאות התפעול נעשה על בסיס הנתונים שנאספו מהנהלת החשבונות של כישורית. הניתוח מבוסס על חלוקה ל - 2 סוגי הוצאות (עפ"י קצב גידול התושבים):

א. הוצאות קבועות
(ניהול, גיוס משאבים וכלליות, מלווים מקצועיים, עובדי מטבח, הוצאות תפעול ואחזקה)
- 85,000 דולר/חודש

ב. הוצאות משתנות (עפ"י מספר התושבים)
(מזון, מטבח, נקיון, פעילות גופנית, תאטרון, יצירה, פעולות חברה וכד').

הכנסות:

א. משרד העבודה והרווחה כ - 1400 דולר לתושב לחודש
(לאחר אישור ועדת השמה).

ב. השתתפות המשפחות - דמי כניסה (10,000 - 20,000 דולר לתושב).

עפ"י הנ"ל נבנתה טבלת מקורות ושימושים חודשית ובהתאם נקודת האיזון
(באלפי דולרים):

תושבים	הוצאות קבועות	הוצאות משתנות	סה"כ הוצאות	הכנסות	הפרש
20	85	27	112	31	(81)
40	85	30	115	61	(54)
60	85	38	123	90	(33)
80	85	50	135	122	(13)
100	85	63	148	148	-

הוצאות תפעול (אלפי דולרים):

שנה	הוצאות	הכנסות	הפרש
2001	850	275	(575)
2002	1350	900	(450)
2003	1500	1300	(200)
2004	1800	1875	75

סה"כ הפרש לטווח 3 השנים הראשונות 1.225 מליון דולר
החל מ- 2004 תשאר יתרה של כ - 75,000 דולר.

ההסתדרות הציונית העולמית
החטיבה להתיישבות
חבל הגולן

משרד מנהל החבל

נספח 5 - לוחות זמנים

פריסת הל"ז עד לשלב פיתוח מלא הינו פונקציה של יכולת קליטה והסתגלות התושבים, ויכולת מימונית לביצוע.

4/2000	-	תחילת בינוי שלב א'
4/2001	-	אכלוס שלב א' (25 תושבים)
סוף 2003	-	השלמת שלב פיתוח מלא (110 תושבים)

הערה: בשנים 2002 ו- 2003, גידול הדרגתי של האוכלוסיה עפ"י קצב השלמת הבינוי הנדרש.

כנסת הישיבה
 8/2/00
 צבי אוגרטן
 חטיב. 2000.

ישיבת החטיבה

ההסתדרות הציונית העולמית
 החטיבה להתישבות
 חוזים וביטחונות

תחשיב להחזר לשנה ופיגורים

אלטרנטיבה א'

8/2/00
 צבי אוגרטן
 חטיב. 2000.

לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	פיגורים	פיגורים		פיגורים		סיכוי		
בחד	סה"כ	מתישב	אגודה	סה"כ	מתישב	מס'	אגודה	ישוב	מספר	החזר	סד'
י"ב	י"א	י'	ט'	ח'	ז'	ו'	ה'	ד'	ג'	ב'	א'
	29,581		29,581	354,973			354,973	כנף	7972	25%	1
	77,290		77,290	927,477			927,477	קדמת צבי	7748	25%	2
	44,076		44,076	132,228			132,228	כפר חרוב	4004	100%	3
	0			105,506			105,506	חיספין	4005	50%	4
2,545	104,335	104,335		313,006	313,006	41		מעלה גמלה	4008		5
	0			79,539			79,539	אורטל	4013		6
771	12,333	12,333		1,837,000	37,000	16	1,800,000	נווה אטי"ב	4303		7
	0			29,579			29,579	ברוכים	7736		8
	69,374	3,045	66,329	257,870	9,136		248,734	חד-נס	7852	80%	9
	276,583		276,583	829,748			829,748	ריחן	1164	100%	10
5,917	195,459	94,670	100,789	888,745	284,010	16	604,735	קדומים	3557	50%	11
6,916	129,018	89,911	39,107	387,055	269,733	13	117,322	סלעית	3567	100%	12
2,701	37,816	37,816		752,000	113,448	14	638,552	אלון מורה	7737		13
1,960	5,880	5,880		409,304	17,641	3	391,663	חמש	7742		14
629	2,515	2,515		325,267	7,544	4	317,723	יקיר	7746		15
3,118	28,062	28,062		491,415	84,186	9	407,229	מבוא דותן	7770		16
18,222	127,552	127,552		798,644	382,657	7	415,987	כפר תפוח	7783		17
1,595	85,548	3,190	82,358	256,643	9,570	2	247,073	ברקן	7804	100%	18
3,656	10,967	10,967		157,155	32,902	3	124,253	עינב	7806		19
1,088	48,310	9,796	38,514	173,814	29,387	9	144,427	שקד	7807	80%	20
410	11,360	410	10,951	34,081	1,229	1	32,852	קרית נטפים	7823	100%	21
	50,822		50,822	152,467			152,467	עלי זהב	7857	100%	22
	0			373,076			373,076	איתמר	7874		23
4,793	4,793	4,793		286,035	14,379	1	271,656	גנים	7875		24
139	1,248	1,248		81,143	3,745	9	77,398	ברכה	7891		25

לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	פיגורים	פיגורים		פיגורים		סיכוי		
בחד	סה"כ	מתישב	אגודה	סה"כ	מתישב	מס'	אגודה	ישוב	מספר	החזר	סד'
י"ב	י"א	י'	ט'	ח'	ז'	ו'	ה'	ד'	ג'	ב'	א'
2,978	14,889	14,889		158,045	44,668	5	113,377	חרמש	7920		26
	0			109,487			109,487	כדים	7936		27
	0			103,887			103,887	יצהר	7947		28
	0			18,255			18,255	פדואל	7962	100%	29
	25,334		25,334	760,032			760,032	מגדלים	7966	10%	30
10,002	190,958	180,040	10,917	758,466	540,121	18	218,345	שבי שומרון	8897	15%	31
1,619	32,550	4,857	27,693	346,890	14,570	3	332,320	חננית	8933	25%	32
4,358	35,672	8,717	26,956	107,017	26,150	2	80,867	מעלה שומרון	8988	100%	33
11,146	312,098	312,098		2,650,219	936,294	28	1,713,925	כפר מחולה	7907		34
5,246	36,723	36,723		110,170	110,170	7		תומר	3558		35
	19,334		19,334	58,002			58,002	קליה	3601	100%	36
	0			557,804			557,804	בית הערבה	7002		37
	19,334		19,334	58,002			58,002	אלמוג	3556	100%	38
	106,582		106,582	319,747			319,747	כפר עציון	3488	100%	39
	153,452		153,452	460,356			460,356	ראש צורים	3602	100%	40
6,618	116,220	92,651	23,568	348,659	277,954	14	70,705	תקוע	3563	100%	41
	0			1,685,416			1,685,416	אלעזר	3618		42
	102,451		102,451	439,077			439,077	בית אריה	7760	70%	43
	54,852		54,852	164,557			164,557	גבעון החדשה	7782	100%	44
	90,719		90,719	272,158			272,158	נילי	7805	100%	45
1,734	3,468	3,468		276,514	10,404	2	266,110	מעלה עמוס	7811		46
726	2,179	2,179		35,887	6,536	3	29,351	עטרת	7817		47
1,403	39,646	4,209	35,437	225,248	12,628	3	212,620	נוקדים	7860	50%	48
	0			162,113			162,113	כרמי צור	7862		49
	3,527		3,527	10,581			10,581	נווה דניאל	7869		50
	53,766		53,766	322,594			322,594	דולב	7873	50%	51
2,860	32,130	5,720	26,410	96,390	17,161	2	79,229	עלמון	7890	100%	52
	79,847		79,847	299,428			299,428	מעלה מכמש	7921	80%	53
1,460	15,286	7,299	7,987	181,640	21,896	5	159,744	בית אל	7922	15%	54
1,803	99,771	39,667	60,105	1,020,571	119,000	22	901,571	עופרה	7923	20%	55
1,893	45,288	24,603	20,684	384,076	73,810	13	310,266	שילה	7924	20%	56

לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	פיגורים	פיגורים		פיגורים		סיכוי		
בחד	סה"כ	מתישב	אגודה	סה"כ	מתישב	מס'	אגודה	ישוב	מספר	החזר	סד'
י"ב	י"א	י'	ט'	ח'	ז'	ו'	ה'	ד'	ג'	ב'	א'
3,100	47,726	21,703	26,023	143,179	65,109	7	78,070	רימונים	7925	100%	57
1,474	168,986	47,166	121,820	872,417	141,499	32	730,918	כוכב השחר	7926	50%	58
	16,066		16,066	321,326			321,326	מעלה לבונה	7946	15%	59
	0			218,707			218,707	מיצד	7951		60
	86,620		86,620	324,825			324,825	גבע בנימין	7952	80%	61
1,883	147,218	7,530	139,688	546,420	22,591	4	523,829	עלי	7959	80%	62
	0			225,821			225,821	קידר נ.אדומים	7970		63
	0			194,466			194,466	נחליאל	7971		64
	67,351		67,351	252,568			252,568	אביר יעקב	7982	80%	65
	0			1,623,651			1,623,651	מתתיהו	8852		66
8,194	90,138	90,138		581,352	270,415	11	310,937	חלמיש	8898		67
2,658	18,607	18,607		528,455	55,820	7	472,635	מצפה יריחו	8903		68
1,956	59,731	5,869	53,862	219,590	17,607	3	201,983	בית חורון	8907	80%	69
2,669	153,115	40,031	113,084	459,346	120,094	15	339,252	כפר אדומים	8950	100%	70
	16,154		16,154	60,576			60,576	טלמון	8953	80%	71
13,971	600,755	600,755		4,524,731	1,802,265	43	2,722,466	גני טל	5424		72
835	4,176	4,176		12,528	12,528	5		נווה דקלים	7784		73
18,171	381,601	381,601		1,459,339	1,144,802	21	314,537	בדולח	7786		74
2,504	17,531	17,531		52,593	52,593	7		נתיב העשרה	7850		75
460	460	460		3,677	1,380	1	2,297	ניסנית	7851		76
804	4,821	4,821		14,464	14,464	6		סוסיא	7866		77
1,055	3,165	3,165		9,495	9,495	3		אלי סיני	7867		78
	0			192,119			192,119	אדורה	7927		79
	518		518	1,553			1,553	עתניאל	7935	100%	80
807	4,036	4,036		418,603	12,108	5	406,495	רפיח ים	7958		81
264	6,081	6,081		18,243	18,243	23		חגי	7961		82
1,639	3,277	3,277		9,832	9,832	2		ליבנה	7964		83
	13,298		13,298	39,894			39,894	שמעה	7983	100%	84
	0			27,602			27,602	ארדון	8890		85
	3,438		3,438	10,313			10,313	פאת שדה	8891	100%	86
	9,393		9,393	28,179			28,179	כפר דרום	8964	100%	87

לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	פיגורים	פיגורים		פיגורים		סיכוי	
בחד	סה"כ	מתישב	אגודה	סה"כ	מתישב	מס'	אגודה	ישוב	מספר	החזר
י"ב	י"א	י'	ט'	ח'	ז'	ו'	ה'	ד'	ג'	ב'
1,433	11,462	11,462		34,387	34,387	8		מורג	8966	
	0			216,872			216,872	נצר - ים	8967	
13,656	327,749	327,749		1,290,606	983,247	24	307,359	גדיד	8969	
14,892	640,374	640,374		2,397,833	1,921,121	43	476,712	נצר חזני	8970	
6,441	5,942,850	3,510,178	2,432,671	40,270,620	10,530,535	545	29,740,085	סה"כ		45
	65,306	38,573	26,733	442,534	210,611	11	362,684	ממוצע לישוב		

339,343				שניר א	1132
3,925,073				ח.פ. חוף כינר	84
64,970				ח.פ. חוף גולן	91
717,012				מגדל עוז	3561
1,037,219				ח.פ. אתר סוסיא	92
258,349				ח.פ. גוש קטיף	536
6,341,966				סה"כ	
46,612,586				בקרה	

מסלול ישיבה
 חטיבת התיכון

לשנת הלימודים
 תשס"א

ההסתדרות הציונית העולמית
 החטיבה להתישבות
 חוזים וביטחונות

ישובי החטיבה

תחשיב להחזר לשנה ופיגורים

8/2/00
 צבי אוגרטן
 חטיב.2000

לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	פיגורים	פיגורים		פיגורים				
בחד	סה"כ	מתישב	אגודה	סה"כ	מתישב	מס'	אגודה	ישוב	מספר	אזור	סד'
י"ב	י"א	י'	ט'	ח'	ז'	ו'	ה'	ד'	ג'	ב'	א'
	118,324		118,324	354,973			354,973	כנף	7972	2	1
	309,159		309,159	927,477			927,477	קדמת צבי	7748	2	2
	44,076		44,076	132,228			132,228	כפר חרוב	4004	2	3
	35,169		35,169	105,506			105,506	חיספין	4005	2	4
2,545	104,335	104,335		313,006	313,006	41		מעלה גמלה	4008	2	5
	26,513		26,513	79,539			79,539	אורטל	4013	2	6
771	612,333	12,333	600,000	1,837,000	37,000	16	1,800,000	נווה אטי"ב	4303	2	7
	9,860		9,860	29,579			29,579	ברוכים	7736	2	8
	85,957	3,045	82,911	257,870	9,136		248,734	חד-נס	7852	2	9
	276,583		276,583	829,748			829,748	ריחן	1164	6	10
5,917	296,248	94,670	201,578	888,745	284,010	16	604,735	קדומים	3557	6	11
6,916	129,018	89,911	39,107	387,055	269,733	13	117,322	סלעית	3567	6	12
2,701	250,667	37,816	212,851	752,000	113,448	14	638,552	אלון מורה	7737	6	13
1,960	136,435	5,880	130,554	409,304	17,641	3	391,663	חמש	7742	6	14
629	108,422	2,515	105,908	325,267	7,544	4	317,723	יקיר	7746	6	15
3,118	163,805	28,062	135,743	491,415	84,186	9	407,229	מבוא דותן	7770	6	16
18,222	266,215	127,552	138,662	798,644	382,657	7	415,987	כפר תפוח	7783	6	17
1,595	85,548	3,190	82,358	256,643	9,570	2	247,073	ברקן	7804	6	18
3,656	52,385	10,967	41,418	157,155	32,902	3	124,253	עינב	7806	6	19
1,088	57,938	9,796	48,142	173,814	29,387	9	144,427	שקד	7807	6	20
410	11,360	410	10,951	34,081	1,229	1	32,852	קרית נטפים	7823	6	21
	50,822		50,822	152,467			152,467	עלי זהב	7857	6	22
	124,359		124,359	373,076			373,076	איתמר	7874	6	23
4,793	95,345	4,793	90,552	286,035	14,379	1	271,656	גנים	7875	6	24
139	27,048	1,248	25,799	81,143	3,745	9	77,398	ברכה	7891	6	25

ההסתדרות הציונית העולמית
 החטיבה להתישבות
 חוזים וביטחונות

ישוּבֵי החטיבה

תחשיב להחזר לשנה ופיגורים

8/2/00
 צבי אוגרטן
 חטיב.2000

לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	פיגורים	פיגורים		פיגורים					
בודד	סה"כ	מתישב	אגודה	סה"כ	מתישב	מס'	אגודה	ישוב	מספר	אזור	סד'	
י"ב	י"א	י'	ט'	ח'	ז'	ו'	ה'	ד'	ג'	ב'	א'	
2,978	52,682	14,889	37,792	158,045	44,668	5	113,377	חרמש	7920	6	26	
	36,496		36,496	109,487			109,487	כדים	7936	6	27	
	34,629		34,629	103,887			103,887	יזהר	7947	6	28	
	6,085		6,085	18,255			18,255	פדואל	7962	6	29	
	253,344		253,344	760,032			760,032	מגדלים	7966	6	30	
10,002	252,822	180,040	72,782	758,466	540,121	18	218,345	שבי שומרון	8897	6	31	
1,619	115,630	4,857	110,773	346,890	14,570	3	332,320	חננית	8933	6	32	
4,358	35,672	8,717	26,956	107,017	26,150	2	80,867	מעלה שומרון	8988	6	33	
11,146	883,406	312,098	571,308	2,650,219	936,294	28	1,713,925	כפר מחולה	7907	8	34	
5,246	36,723	36,723		110,170	110,170	7		תומר	3558	8	35	
	19,334		19,334	58,002			58,002	קליה	3601	8	36	
	185,935		185,935	557,804			557,804	בית הערבה	7002	8	37	
	19,334		19,334	58,002			58,002	אלמוג	3556	8	38	
	106,582		106,582	319,747			319,747	כפר עציון	3488	9	39	
	153,452		153,452	460,356			460,356	ראש צורים	3602	9	40	
6,618	116,220	92,651	23,568	348,659	277,954	14	70,705	תקוע	3563	9	41	
	561,805		561,805	1,685,416			1,685,416	אלעזר	3618	9	42	
	146,359		146,359	439,077			439,077	בית אריה	7760	9	43	
	54,852		54,852	164,557			164,557	גבעון החדשה	7782	9	44	
	90,719		90,719	272,158			272,158	נילי	7805	9	45	
1,734	92,171	3,468	88,703	276,514	10,404	2	266,110	מעלה עמוס	7811	9	46	
726	11,962	2,179	9,784	35,887	6,536	3	29,351	עטרת	7817	9	47	
1,403	75,083	4,209	70,873	225,248	12,628	3	212,620	נוקדים	7860	9	48	
	54,038		54,038	162,113			162,113	כרמי צור	7862	9	49	
	3,527		3,527	10,581			10,581	נווה דניאל	7869	9	50	
	107,531		107,531	322,594			322,594	דולב	7873	9	51	
2,860	32,130	5,720	26,410	96,390	17,161	2	79,229	עלמון	7890	9	52	

ההסתדרות הציונית העולמית
 החטיבה להתישבות
 חוזים וביטחונות

ישוּבֵי הַחֲטִיבָה

תחשיב להחזר לשנה ופיגורים

8/2/00
 צבי אוגרטן
 חטיב.2000

לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	פיגורים	פיגורים		פיגורים				
בחד	סה"כ	מתישב	אגודה	סה"כ	מתישב	מס'	אגודה	ישוב	מספר	אזור	סד'
י"ב	י"א	י'	ט'	ח'	ז'	ו'	ה'	ד'	ג'	ב'	א'
	99,809		99,809	299,428			299,428	מעלה מכמש	7921	9	53
1,460	60,547	7,299	53,248	181,640	21,896	5	159,744	בית אל	7922	9	54
1,803	340,190	39,667	300,524	1,020,571	119,000	22	901,571	עופרה	7923	9	55
1,893	128,025	24,603	103,422	384,076	73,810	13	310,266	שילה	7924	9	56
3,100	47,726	21,703	26,023	143,179	65,109	7	78,070	רימונים	7925	9	57
1,474	290,806	47,166	243,639	872,417	141,499	32	730,918	כוכב השחר	7926	9	58
	107,109		107,109	321,326			321,326	מעלה לבונה	7946	9	59
	72,902		72,902	218,707			218,707	מיצד	7951	9	60
	108,275		108,275	324,825			324,825	גבע בנימין	7952	9	61
1,883	182,140	7,530	174,610	546,420	22,591	4	523,829	עלי	7959	9	62
	75,274		75,274	225,821			225,821	קידר נ.אדומים	7970	9	63
	64,822		64,822	194,466			194,466	נחליאל	7971	9	64
	84,189		84,189	252,568			252,568	אביר יעקב	7982	9	65
	541,217		541,217	1,623,651			1,623,651	מתתיהו	8852	9	66
8,194	193,784	90,138	103,646	581,352	270,415	11	310,937	חלמיש	8898	9	67
2,658	176,152	18,607	157,545	528,455	55,820	7	472,635	מצפה יריחו	8903	9	68
1,956	73,197	5,869	67,328	219,590	17,607	3	201,983	בית חורון	8907	9	69
2,669	153,115	40,031	113,084	459,346	120,094	15	339,252	כפר אדומים	8950	9	70
	20,192		20,192	60,576			60,576	טלמון	8953	9	71
13,971	1,508,244	600,755	907,489	4,524,731	1,802,265	43	2,722,466	גני טל	5424	11	72
835	4,176	4,176		12,528	12,528	5		נווה דקלים	7784	11	73
18,171	486,446	381,601	104,846	1,459,339	1,144,802	21	314,537	בדולח	7786	11	74
2,504	17,531	17,531		52,593	52,593	7		נתיב העשרה	7850	11	75
460	1,226	460	766	3,677	1,380	1	2,297	ניסנית	7851	11	76
804	4,821	4,821		14,464	14,464	6		סוסיא	7866	11	77
1,055	3,165	3,165		9,495	9,495	3		אלי סיני	7867	11	78
	64,040		64,040	192,119			192,119	אדורה	7927	11	79

ההסתדרות הציונית העולמית
 החטיבה להתישבות
 חוזים וביטחונות

ישובי החטיבה

תחשיב להחזר לשנה ופיגורים

8/2/00
 צבי אוגרטן
 חטיב.2000

לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	פיגורים	פיגורים		פיגורים				
בחד	סה"כ	מתישב	אגודה	סה"כ	מתישב	מס'	אגודה	ישוב	מספר	אזור	סד'
י"ב	י"א	י'	ט'	ח'	ז'	ו'	ה'	ד'	ג'	ב'	א'
	518		518	1,553			1,553	עתניאל	7935	11	80
807	139,534	4,036	135,498	418,603	12,108	5	406,495	רפיח ים	7958	11	81
264	6,081	6,081		18,243	18,243	23		חגי	7961	11	82
1,639	3,277	3,277		9,832	9,832	2		ליבנה	7964	11	83
	13,298		13,298	39,894			39,894	שמעה	7983	11	84
	9,201		9,201	27,602			27,602	ארדון	8890	11	85
	3,438		3,438	10,313			10,313	פאת שדה	8891	11	86
	9,393		9,393	28,179			28,179	כפר דרום	8964	11	87
1,433	11,462	11,462		34,387	34,387	8		מורג	8966	11	88
	72,291		72,291	216,872			216,872	נצר - ים	8967	11	89
13,656	430,202	327,749	102,453	1,290,606	983,247	24	307,359	גדיד	8969	11	90
14,892	799,278	640,374	158,904	2,397,833	1,921,121	43	476,712	נצר חזני	8970	11	91
6,441	13,423,540	3,510,178	9,913,362	40,270,620	10,530,535	545	29,740,085	סה"כ			
	147,511	38,573	108,938	442,534	210,611	11	362,684	ממוצע לישוב			

339,343				שניר א	1132
3,925,073				ח.פ. חוף כינר	84
64,970				ח.פ. חוף גולן	91
717,012				מגדל עז	3561
1,037,219				ח.פ. אתר סוסיא	92
258,349				ח.פ. גוש קטיף	536
6,341,966				סה"כ	
46,612,586				בקרה	

סד'	אנ'	מספר	ישוב	תשתיות	בניה	ייצור	תשתיות	בניה	ייצור	תשתיות	בניה	ייצור	סה"כ	סה"כ	סה"כ
א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'	ז'	ח'	ט'	י'	יא'	יב'	יג'	יד'	טו'	כללי (25%)
32	6	1164	ריחן	354,878	512,997	14,927,483	469,165	19,196	33,950	824,043	532,193	14,961,433	16,317,669	4,564,401	סה"כ
33	6	8897	שבי שומרון	286,510	425,092	1,827,592	802,316	223,093	22,531	1,088,826	648,185	1,850,123	3,587,134	1,551,357	כללי (25%)
34	6	7807	שקד	971,833	10,607,080	4,451,460	328,445	53,520	5,837	1,300,278	10,660,600	4,457,297	16,418,175	2,414,602	סה"כ
35	8	3556	אלמוג	1,487,897	2,685,941	32,177,823	2,416,492	33,958	4,645,519	3,904,389	2,719,899	14,415,093	18,963,888	6,848,534	סה"כ
36	8	7002	בית הערבה	2,517,351	1,187,419	12,867,970	727,410	116,615	1,547,123	3,244,761	943,270	21,991,842	25,287,339	7,850,188	ייצור
37	8	7907	כפר מחולה	1,072,586	643,550	21,553,584	1,279,641	299,720	438,258	2,352,227	2,333,204	33,288,929	38,946,555	11,646,654	בניה
38	8	3601	קליה	1,359,630	2,333,204	31,455,510	1,964,792	123,628	3,091,577	3,324,422	482,619	28,837,104	32,411,300	10,300,853	תשתיות
39	8	3558	תומר	1,097,668	358,991	28,042,356	1,993,909	57,781	794,748	3,091,577	396,402	1,666,714	4,814,535	3,168,098	ייצור
40	9	7982	אביר יעקב	1,823,529	338,621	1,145,159	927,890		521,555	2,751,419	30,360	22,331,481	22,782,597	6,003,626	בניה
41	9	3618	אלעזר	139,246	30,360	21,988,356	281,510		343,125	420,756	30,360	2,190,741	14,303,105	942,313	תשתיות
42	9	7922	בית אל	336,950		1,861,748	57,678		328,993	394,628	11,717,736	2,190,741	14,303,105	1,608,709	ייצור
43	9	7760	בית אריה	447,355	3,287,472	4,645,415		24,514		447,355	3,287,472	4,645,415	8,380,242	1,009,819	בניה
44	9	8907	בית חורון	331,047	356,879	2,408,483	76,651	287,504	217,638	1,687,738	544,761	2,408,483	3,197,574	2,317,058	תשתיות
45	9	7952	גבע בנימין	1,372,665	257,257	2,299,641	315,073		447,555	528,417	3,640,943	2,706,733	6,876,093	1,205,100	בניה
46	9	7782	גבעון החדשה	528,417	3,640,943	2,259,178			3,566	1,844,121	249,829	1,033,977	3,127,927	2,102,615	ייצור
47	9	7873	דולב	1,382,966	225,263	1,030,411	461,155		1,580	1,120,789	12,097,350	3,584,368	16,802,507	2,016,881	בניה
48	9	8898	חלמיש	543,968	12,068,361	3,582,788	576,821		1,116,270	2,101,180	561,642	2,172,110	4,834,932	2,644,208	תשתיות
49	9	8953	טלמון	896,374	201,353	1,055,840	1,204,806		152,178	1,753,306	12,528,377	9,658,332	23,940,015	4,167,889	ייצור
50	9	7926	כוכב השחר	1,028,958	12,416,502	9,506,154	724,348		507,975	1,636,946	7,040,997	7,333,286	16,011,229	3,470,268	בניה
51	9	8950	כפר אדומים	469,387	6,998,447	6,825,311	1,167,559		1,628,863	1,811,785	129,760	10,975,024	12,916,569	4,555,541	תשתיות
52	9	3488	כפר עציון	610,131	129,760	9,346,161	1,201,654	1,040,930	471,866	1,537,759	1,268,373	2,042,534	4,848,666	2,048,393	ייצור
53	9	7862	כרמי צור	881,662	227,443	1,570,668	656,097		851,522	2,450,992	652,245	34,150,304	37,253,541	10,988,568	בניה
54	9	3561	מגדל עז	2,195,037	652,245	33,298,782	255,955		878,107	2,596,035	3,227,073	2,190,661	8,013,769	3,143,700	תשתיות
55	9	7951	מיצד	1,509,763	3,143,610	1,312,554	1,086,272		517,671	2,096,717	593,625	2,071,688	4,762,030	2,614,639	ייצור
56	9	7946	מעלה לבונה	1,551,652	362,765	1,554,017	545,065		230,860	911,494	8,577,032	3,902,087	13,390,613	1,887,016	בניה
57	9	7921	מעלה מכמש	618,337	8,476,953	3,553,147	293,157		348,940	1,424,320	7,676,216	2,969,419	12,069,955	2,166,675	תשתיות
58	9	7811	מעלה עמוס	769,855	7,611,310	2,620,479	654,465		348,940	1,876,843	389,916	6,097,102	8,363,861	3,401,119	ייצור
59	9	8903	מצפה יריחו	1,428,853	358,067	5,980,399	447,990		116,703	826,480	773,170	21,257,205	22,856,855	6,140,781	בניה
60	9	8852	מתתיהו	662,514	773,170	21,257,205	163,966		793,543	858,392	31,624	823,563	1,713,579	1,064,283	תשתיות
61	9	7869	נווה דניאל	211,303	30,020	3,595,841	647,089		586,028	2,511,139	920,842	4,181,869	7,613,850	3,556,606	ייצור
62	9	7860	נוקדים	776,486	487,657	783,431	1,734,653		1,317,609	2,511,139	498,183	783,431	2,599,223	1,513,467	בניה
63	9	7971	נחליאל	877,840	148,260	3,335,459	439,769		1,419,025	1,419,025	3,421,741	3,335,459	8,176,225	2,252,890	תשתיות
64	9	7805	נילי	1,122,916	3,329,502	3,335,459	296,109		552,214	1,031,021	7,437,548	11,328,555	19,797,124	3,863,160	ייצור
65	9	7923	עופרה	754,649	7,190,540	10,776,341	276,372		247,008	931,618	92,021	1,238,838	2,262,477	1,241,328	בניה
66	9	7817	עטרת	431,340	67,018	1,238,838	500,278		2,605,406	2,605,406	204,196	3,285,672	6,095,274	3,426,824	תשתיות
67	9	7959	עלי	2,132,879	204,196	3,285,672	472,527		141,307	918,438	759,637	807,609	2,485,684	1,120,340	ייצור
68	9	7890	עלמון	462,554	759,637	666,302	455,884		344,453	1,803,531	387,945	843,650	3,035,126	2,014,444	בניה
69	9	7970	קדר נ.אדומים	1,452,279	371,444	499,197	351,252		675,818	1,803,531	218,468	17,924,730	18,919,688	5,257,673	תשתיות
70	9	3602	ראש צורים	501,176	191,038	17,248,912	275,314		27,430	776,490	218,468	17,924,730	18,919,688	5,257,673	ייצור

סה"כ כ ל ל י (25%) ט"ו	סה"כ כ ל ל י י"ד	ייצור ס ה " כ י"ג	בניה ס ה " כ י"ב	תשתיות ס ה " כ י"א	ייצור 1995-99 י'	בניה 1995-99 ט'	תשתיות 1995-99 ח'	ייצור 1978-94 ו'	בניה 1978-94 ו'	תשתיות 1978-94 ה'	ישוב ד'	מספר ג'	או' ב'	סד' א'
1,390,709	2,684,359	1,428,133	222,550	1,033,676	46,444	65,656	359,681	1,381,689	156,894	673,995	רימונים	7925	9	71
4,858,144	18,799,110	7,233,482	8,515,855	3,049,773	1,145,775	80,063	2,405,942	6,087,707	8,435,792	643,831	שילה	7924	9	72
2,460,762	6,208,556	4,942,995	40,548	1,225,013	574,595	40,548	599,792	4,368,400		625,221	תקוע	3563	9	73
2,285,836	3,725,027	1,731,136	140,839	1,853,052			503,625	1,731,136	140,839	1,349,427	אדורה	7927	11	74
1,134,180	2,051,316	1,222,848	0	828,468	156,578		734,028	1,066,270		94,440	אלי סיני	7867	11	75
76,557	306,229	306,229	0	0				306,229			ארדון	8890	11	76
4,113,803	11,749,126	10,171,338	6,820	1,570,968	357,333		770,875	9,814,005	6,820	800,093	בדולח	7786	11	77
3,289,960	8,156,711	6,489,001	0	1,667,710	188,964		635,941	6,300,037		1,031,769	גדיד	8969	11	78
8,648,129	31,428,449	30,184,453	141,980	1,102,016	174,228		617,668	30,010,225	141,980	484,348	גני טל	5424	11	79
1,255,553	2,734,275	1,971,629	0	762,646	745,765		576,948	1,225,864		185,698	חגי	7961	11	80
2,543,954	5,961,542	4,324,883	173,926	1,462,733	4,198,096		851,605	126,787	173,926	611,128	כפר דרום	8964	11	81
1,486,012	2,535,806	1,399,726	0	1,136,080	72,648		320,544	1,327,078		815,536	ליבנה	7964	11	82
3,732,044	4,683,054	1,268,014	0	3,415,040	416,908		1,779,949	851,106		1,635,091	מורג	8966	11	83
249,098	961,460	949,816	0	11,644	948,694			1,122		11,644	נווה דקלים	7784	11	84
84,820	84,820	0	0	84,820			84,820				ניסנית	7851	11	85
5,492,764	14,621,348	11,854,145	237,975	2,529,228			722,714	11,854,145	237,975	1,806,514	נצר - ים	8967	11	86
5,385,398	16,460,624	14,763,988	2,235	1,694,401	165,912		1,089,161	14,598,076	2,235	605,240	נצר חזני	8970	11	87
1,123,746	4,361,497	4,317,002	0	44,495				4,317,002		44,495	נתיב העשרה	7850	11	88
2,963,493	8,241,424	6,751,614	214,221	1,275,589	971,653	97,945	622,855	5,779,961	116,276	652,734	סוסיא	7866	11	89
1,566,202	2,902,655	1,308,243	355,271	1,239,141		116,276	533,058	1,308,243	238,995	706,083	עתניאל	7935	11	90
1,127,788	1,213,376	114,117	0	1,099,259	2,047		834,073	112,070		265,186	פאת שדה	8891	11	91
3,462,295	5,690,769	2,852,555	89,058	2,749,156			1,055,845	2,852,555	89,058	1,693,311	רפיח ים	7958	11	92
1,296,311	1,897,068	748,363	39,485	1,109,220	615,087	39,485	637,918	133,276		471,302	שמעה	7983	11	93
312,691,125	980,616,331	658,256,643	174,232,724	148,126,964	47,157,565	7,415,669	71,811,796	611,099,078	166,817,055	76,315,168	סה"כ			
3,362,270	10,544,262	7,078,028	1,873,470	1,592,763	673,680	134,830	835,021	6,642,381	2,194,961	847,946	מ"מ לישוב			

ההסתדרות הציונית העולמית
 החטיבה להתיישבות
 חוזים וביטחונות

ישובי החטיבה

פרוט ההשקעות לפי שנים

מהוון ל- 31/12/99 בשקלים

1/6/00
 צבי אוגרטן
 חטיב.2000
 השקעות

סה"כ	סה"כ	ייצור	בניה	תשתיות	ייצור	בניה	תשתיות	ייצור	בניה	תשתיות	ישוב	מספר	אז'	סד'
כל ל י (25%)	כל ל י	ס ה כ	ס ה כ	ס ה כ	1995-99	1995-99	1995-99	1978-94	1978-94	1978-94	ד'	ג'	ב'	א'
ט"ו	י"ד	י"ג	י"ב	י"א	י	ט'	ח'	ו'	ו'	ה'				
11,216,600	39,891,513	36,051,038	1,636,635	2,203,840	2,638,028		802,263	33,413,010	1,636,635	1,401,577	אורטל	4013	2	1
1,354,364	2,643,314	131,010	1,190,693	1,321,611		323,101	658,512	131,010	867,592	663,099	ברוכים	7736	2	2
4,180,239	5,460,132	1,651,721	41,102	3,767,309	1,243,891	41,102	2,059,387	407,830		1,707,922	חד-נס	7852	2	3
373,361	4,498,006	1,145,272	3,265,691	87,043				1,145,272	3,265,691	87,043	חיספין	4005	2	4
5,624,146	12,697,856	9,345,326	64,716	3,287,814	1,616,173		1,858,211	7,729,153	64,716	1,429,603	כנף	7972	2	5
5,422,321	18,925,840	16,682,207	991,864	1,251,769	362,279		845,102	16,319,928	991,864	406,667	כפר חרוב	4004	2	6
7,781,502	26,325,681	24,000,642	543,698	1,781,341	201,963	15,091	1,215,922	23,798,679	528,607	565,419	מעלה גמלה	4008	2	7
4,957,617	13,044,359	10,019,309	572,260	2,452,790	3,157,402		1,328,864	6,861,907	572,260	1,123,926	נווה אטי"ב	4303	2	8
9,789,996	34,150,697	26,499,001	4,486,450	3,165,246	1,300,473		1,269,435	25,198,528	4,486,450	1,895,811	קדמת צבי	7748	2	9
1,527,854	6,130,033	5,706,854	322,039	101,140				5,706,854	322,039	101,140	שניר א	1132	2	10
4,064,510	5,927,824	2,024,435	344,988	3,558,401	255,599	149,905	1,952,633	1,768,836	195,083	1,605,768	איתמר	7874	6	11
3,516,615	20,460,316	8,202,715	10,656,665	1,600,936	399,583	235,466	1,073,586	7,803,132	10,421,199	527,350	אלון מורה	7737	6	12
2,518,352	4,926,689	2,590,174	465,707	1,870,808	377,449	167,890	1,475,547	2,212,725	297,817	395,261	ברכה	7891	6	13
1,084,077	3,341,963	2,976,739	25,332	339,892			73,213	2,976,739	25,332	266,679	ברקן	7804	6	14
2,200,521	4,295,188	2,230,521	421,776	1,642,891	50,580	92,741	774,837	2,179,941	329,035	868,054	גנים	7875	6	15
2,712,475	5,689,469	3,379,353	442,479	1,867,637	118,323	151,283	1,061,325	3,261,030	291,196	806,312	חמש	7742	6	16
3,562,960	5,777,409	2,831,773	90,619	2,855,017	109,000	73,278	1,933,064	2,722,773	17,341	921,953	חננית	8933	6	17
2,222,041	5,083,245	3,518,949	221,992	1,342,304	1,084,267	221,992	955,859	2,434,682		386,445	חרמש	7920	6	18
2,829,068	4,838,699	2,058,672	465,627	2,314,400	255,599	149,905	1,952,633	1,803,073	315,722	361,767	יצהר	7947	6	19
1,050,238	3,140,566	2,596,670	142,826	401,070		18,683	117,274	2,596,670	124,143	283,796	יקיר	7746	6	20
2,034,606	3,960,073	2,053,717	385,179	1,521,177	702,537	136,739	713,555	1,351,180	248,440	807,622	כדים	7936	6	21
2,206,050	14,010,629	4,272,795	8,599,983	1,137,851	85,466	179,020	518,241	4,187,329	8,420,963	619,610	כפר תפוח	7783	6	22
2,363,043	5,085,155	3,350,412	209,303	1,525,440	38,475	174,019	715,679	3,311,937	35,284	809,761	מבוא דותן	7770	6	23
4,070,124	5,193,240	1,387,981	82,130	3,723,129		6,021	908,070	1,387,981	76,109	2,815,059	מגדלים	7966	6	24
1,821,968	4,387,510	3,165,928	191,096	1,030,486	481,956	105,417	714,304	2,683,972	85,679	316,182	מעלה שומרון	8988	6	25
1,377,493	4,405,545	3,074,390	722,260	608,895			268,286	3,074,390	722,260	340,609	סלעית	3567	6	26
1,871,013	4,330,752	3,085,406	145,685	1,099,661	25,336	81,170	533,512	3,060,070	64,515	566,149	עינב	7806	6	27
3,158,331	3,511,756	276,496	146,053	3,089,207			1,756,020	276,496	146,053	1,333,187	עלי זרב	7857	6	28
1,292,653	1,469,205	141,970	70,075	1,257,160		70,075	1,240,120	141,970		17,040	פדואל	7962	6	29
2,219,017	25,182,251	6,956,103	17,746,157	479,991	195,986		203,161	6,760,117	17,746,157	276,830	קדומים	3557	6	30
924,578	1,998,482	1,431,872	0	566,610	458,678		566,610	973,194			קרית נטפים	7823	6	31

אמ"ק
אמ"ק
אמ"ק

גביית הלוואות שניתנו למתיישבים ולאגודות שיתופיות
מתקציבי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית

תשובת יושב-ראש הנהלת הסוכנות היהודית

א"ב
א"ב
א"ב
א"ב
א"ב

גביית הלוואות שניתנו למתיישבים ולאגודות שיתופיות מתקציבי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית העולמית

תמצית, ממצאים והמלצות

- לסוכנות היהודית ולהסתדרות הציונית העולמית אין, עד למועד סיום הביקורת, נתון רשמי ואחיד בדבר סך כל ההלוואות המענקים שניתנו למתיישבים, הסכומים העומדים לפירעון, הזאת למרות שמדובר בסכום כספי נכבד שנאמד בלמעלה ממיליארד ש"ח.
- העדר ניהול תקין, העדר מידע כולל וחוסר טיפול הולם בנושא, היו ידועים להנהלת של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית העולמית, אולם לא ננקטו צעדים עניינים לטיפול בנושא.
- במהלך השנים הוקמו מספר ועדות שהמלצותיהן לא יושמו, או שלא עמדו בלוחות זמנים שנקבעו ליישומן.
- המערכות הממוחשבות הקיימות אינן עומדות בסטנדרטים הנדרשים והמקובלים לשם אבטחת שלמות הנתונים. חוסר האחידות ואופן ניהול הנתונים אינם מאפשרים "הידברות" בין המערכות ואינם עונים על צרכי המידע ברמה הנדרשת לטיפול במתן הלוואות למתיישבים וגבייתן.
- מסמכי המקור הנמצאים בתיק המתיישב והמהווים אסמכתא יחידה להתחייבותו, אינם מאובטחים כראוי כפני אוכדן או נזק.
- מומלץ כי מסמכים אלו יגובו וישמרו באמצעות פתרונות הולמים.
- מומלץ למנות גורם בכיר בעל סמכות ואחריות לניהול ופיקוח על הטיפול בחובות המתיישבים.

ופיתוחם של ישובים מעבר לקו הירוק. החזרי הלוואות, במסגרת חוזי הלוואה חתומים על-ידי המתיישבים ואגודות שיתופיות יגבו לטובת המדינה. הכנסות מגבייה מהוות תמורה לנכסים שנוצרו באמצעות תקציב המדינה.

תקרת הסיוע הכספי ליזמות מתיישב המחזיק ביחידה משקית או ליזמות אגודה שיתופית, מחושבת בכפולות של יחידות משק, לפי סוג ההתארגנות של הישוב והאזור בו הוא ממוקם. תקרת הסיוע לפיתוח אמצעי ייצור בלבד, ליחידת משק במרכז הארץ וליחידה בישוב קהילתי נקבעה החל מיום 1.1.92 ל- 56,400 דולר. תקרת סיוע ליחידה בישוב מרוחק ממרכז הארץ נקבעה ל- 84,600 דולר. עד 1992 הופעל תקן התיישבותי לטיפול ביישובי המשק השונים וגובה עלותו נקבע בהתאם למרכיבי האובייקטים שהיו כלולים בו. תקרת הסיוע הכלכלי משמשת מעין תקציב רב-שנתי של המתיישב והישוב וממנה מנכים את ההשקעה השנתית באמצעי ייצור.

בהתאם לנתוני אגף חוזים ובטחונות, לגבי הישובים שבטיפול הסוכנות היהודית הוצאו במהלך 18 השנים האחרונות (1978 - 1995) כ- 76% מהתקציב על אמצעי ייצור ואילו 24% הוצאו על תשתיות צרכניות ויצרניות ובנייה צרכנית. בישובים שבטיפול ההסתדרות הציונית - החטיבה להתיישבות הוצאו בשנים האמורות 47% על פיתוח אמצעי ייצור ואילו 53% הוצאו על תשתיות והם אינם מנוכים מתקרת הסיוע הכלכלי שנקבעה, כפי שיוסבר בהמשך.

חוזה ההתיישבות (ראה להלן) מסדיר את תנאי החזר של השקעות הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית במסגרת הסיוע למתיישבים ולאגודות בתשתית ואמצעי ייצור שחלקן הלוואות וחלקן הופך למענקים.

המחלקה לפיתוח והתיישבות והחטיבה להתיישבות מסרו כי על פי תנאי חוזה ההתיישבות גביית החובות בגין הלוואות שניתנו מ- 1978 עבור אמצעי ייצור ותשתית הייתה צריכה להתחיל לאחר תקופת חסד (גרייס) ב- 1988, וגביית החובות שניתנו מ- 1978 ל"תשתיות בתמורה" הייתה צריכה להתחיל לאחר תקופת חסד (גרייס) ב- 1985.

במערכות התמיכה והסיוע הכספי הניתן למתיישבים ולאגודות, מעורבות בעיקר המחלקה לפיתוח והתיישבות, החטיבה להתיישבות, מחלקות הכספים של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית וכן

• מומלץ לקבוע כללים ונהלים אחידים לטיפול במתן הלוואות למתיישבים ולגבייתן.

• מומלץ כי יושם דגש על הפרדת סמכויות בין תחומי הפעולה הבאים: אישור ומתן הלוואה, לבין אישור פעולות חריגות (כגון ועדות ערר), לבין פעולות הגבייה ולבין פעולות הבקרה והפיקוח.

• מומלץ כי מערכות המידע הנוגעות בדבר, יפעלו בהתאם לכללים המקצועיים הנהוגים בענף המחשוב ובהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים.

• מומלץ להקפיד על ניהול אחיד של מאגרי המידע שבשימוש המערכות השונות ועל שמירת כללי אבטחת מידע מקובלים.

• לדעת הביקורת, על היחידות המטפלות בהלוואות לפעול בנחישות לגביית החוב בהתאם

• להסדרים שנקבעו, תוך שימוש בכלים ובאמצעים, כולל המשפטיים, העומדים לרשותן.

מבוא

הסוכנות היהודית (המחלקה לפיתוח והתיישבות ובעבר - המחלקה להתיישבות) וההסתדרות הציונית (החטיבה להתיישבות) עוסקות בהקמת ישובים כפריים מסוגי התארגנות שונים, הרחבתם, פיתוחם, ביסוסם החברתי, הארגוני והכלכלי וזאת עד למועד הוצאתם מטיפול הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית.

הסיוע למתיישבים בישובים שבטיפול הסוכנות היהודית - המחלקה לפיתוח והתיישבות מקורו בהכנסות מתרומות והכנסות אחרות. התקציב נדון בוועדת ההתיישבות ובתת-ועדת הכספים של המחלקה ומאושר על-ידי חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית.

הסיוע הכספי למתיישבים ולישובים שבטיפול ההסתדרות הציונית - החטיבה להתיישבות מקורו בתקציב המדינה, המאושר על-ידי הכנסת במסגרת חוק התקציב. כספי המדינה מועברים להסתדרות הציונית - החטיבה להתיישבות המשמשת שלוחה של הממשלה לצורך הקמתם

חברת "עידוד" בע"מ האחראית לגביית חובות ההתיישבות (החל מסדרת ביסוס ה' וה' מורחב) לאלה מסייעות הלשכה המשפטית וחברת ל.ל.ג. בע"מ העוסקת בעיבוד נתונים.

הכספים הנגבים בגין חובות ההתיישבות מוחזרים לגורם המממן: לממשלה - החובות הנגבים ממתיישיבים המטופלים על-ידי החטיבה להתיישבות של ההסתדרות הציונית; לסוכנות היהודית - החובות הנגבים ממתיישיבים המטופלים על ידה.

אגף חוזים ובטחונות משותף לשתי היחידות המטפלות בהתיישבות הכפרית: המחלקה לפיתוח התיישבות והחטיבה להתיישבות. תפקידו של האגף על תאיו הפועלים במרחבים ובחבלים להבטיח את השקעות הסוכנות היהודית (המחלקה לפיתוח והתיישבות) וההסתדרות הציונית (החטיבה להתיישבות) במקרקעין וברכוש שנמסר למתיישיבים ולאגודות, באמצעות חוזים, כתיב התיישבות, ערבויות ובטחונות אחרים.

חווה התיישבות

חווה ההתיישבות הינו בסיס ההתקשרות בין הסוכנות היהודית (המחלקה לפיתוח והתיישבות) וההסתדרות הציונית (החטיבה להתיישבות) לבין מתיישב או אגודה, ונחתם בין גורמים אלו. בחווה מפורטים ומסווגים תנאי ההלוואה כפי שיפורטו בהמשך. כל סכום שמוקצב למתיישב או לאגודה במהלך שנות הטיפול מהווה הלוואה של אותה שנה. המתיישב מאשר קבלת ההלוואה ב"כתב קבלת ההלוואה", המצורף כנספח א' לחווה ההתיישבות.

דו"ח זה עוסק בגביית הלוואות שניתנו על פי תנאי חוזה ההתיישבות שבתוקף מיום 1.4.78, אם כי המתיישיבים חתמו על החוזים בשנים מאוחרות יותר עד 1988 ובתקופת הביניים חתמו על תשלום דמי שימוש.

ישובים, שקיבלו עד ל- 1.4.78 את מלוא אמצעי הייצור על-פי תקן, וההתחשבות עם המתיישיבים והאגודות, נסתיימה עד לאותו מועד, הוצאו מטיפול הסוכנות היהודית והועברו לטיפולו השוטף של משרד החקלאות. תהליך העברתו של ישוב מטיפול הסוכנות למצב של עצמאות נקרא ביסוס.

הדיקה החוזית בין הישובים הנ"ל לבין הסוכנות היהודית ממשיכה גם לאחר פירעון החוב הכספי, הן במסגרת החווה לשכירת משכנת הקרקע ("החווה המשולש") והן במסגרת חווה ההתיישבות שאינו מוגבל בזמן ומסדיר את ההתחייבויות לקיום מטרות ההתיישבות.

הישובים הכלולים בסדרת ביסוס ה' וה' מורחב, הם האחרונים שהוצאו לביסוס וזאת החל מיום 1.4.78. ההתחשבות הסופית עם יישובי סדרות ביסוס אלה טרם הושלמה. תנאי חווה ההתיישבות של סדרות אלה שונים מתנאי ההלוואה שניתנו לסדרות ביסוס קודמות. כאמור, דו"ח זה עוסק בגביית ההלוואות לפי חווה ההתיישבות מסדרת ביסוס ה' ו-ה' מורחב וחוזי התיישבות מאוחרים יותר.

בהתאם להחלטות שנתקבלו בחבר הנאמנים ובעצרת הסוכנות היהודית ביוני 1978, כל הסכומים שנתקבלו עד ליום 1.4.78 יוחזרו על פי התנאים שנקבעו לסדרות הביסוס הקודמות.

כסדרות הביסוס הקודמות א' - ד' ניתנו ההלוואות ללא הצמדה, ב- 2% ריבית לשנה ולאגודות כשיעור של 3% ריבית לשנה. סכום החזר השנתי נקבע על-ידי ועדה בהתחשב בכושר החזר של התכרים והאגודה. סכומי החזר שנקבעו לפי סיווג הישובים היו מזעריים. רק לאחר שלוש שנים היו החזרי התשלומים צמודים ל- 75% מעליית מדד המחירים לצרכן בשעה שהחוב עצמו נשאר לא צמוד, ונשחק עקב האינפלציה.

בידי הגורמים הנוגעים בדבר, כסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית מצויים נתונים שונים בדבר היקף ההלוואות והמענקים לשנים 1978 - 1995 והם נעים בין כ- 1.4 מיליארד ש"ח לבין כ- 2.1 מיליארד ש"ח בערכים נומינליים. (בהתחשב באורך התקופה וכשיעורי האינפלציה במהלכה, נתונים אלה בעלי משמעות מועטה שכן ריאלית הסכומים הינם גבוהים הרבה יותר).

התנהלות של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית העבירו לטיפול חברת "עידוד" את ביצוע הגבייה של חובות המתיישיבים. לשם ביצוע הגבייה היה על הגופים השונים כסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית להעביר ל"עידוד" את מלוא הנתונים על פרטי החוב של המתיישיבים ותנאי גבייתו.

פעולת הגבייה אינה מתבצעת באופן מלא ושוטף ונתקלת בקשיים שונים שמקורם בתהליכי קבלת ההחלטות בסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית, כשיטות העבודה, בחוסר ההידברות בין המערכות הממוחשבות של גופים אלה, באיכות מערכת המידע שהועמדה לרשות חברת "עידוד", שהיא החוליה הארגונית האחרונה בהליך הגבייה.

כתגובתה לדר"ח הציגה "עידוד" בפני הביקורת מספר מסמכים מהשנים 1988 ו-1990 בהם התריעה על שיבושים בנתוני ההלוואות ופיגורים בהעברת החומר.

על-פי תגובת המחלקה להתיישבות והחטיבה להתיישבות הדבר פגע באמינות המידע ולא ניתן היה לבצע גבייה.

הטיפול בחובות המתיישבים נבדק ונבחן פעמים מספר בעבר על-ידי צוותים ועדות שונות שהוקמו על-ידי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית שהגישו את מסקנותיהם והמלצותיהם. הביקורת מציינת כי רוב ההמלצות שניתנו על-ידי הגורמים הנ"ל לא מומשו ולא יושמו.

פעולות הביקורת

הביקורת בדקה את סדרי העבודה, תהליך קבלת ההחלטות, הביצוע והשימוש במחשוב בכל הנוגע לתחום רישום וגבייה של ההלוואות והמענקים שניתנו למתיישבים ולאגודות השונות.

הביקורת בחנה מסמכים, נהלים, טפסים, פרוטוקולים ודוחות קודמים של ועדות שונות, שעסקו בנושא הנדון. לביקורת נמסרו נתונים ודוחות שהופקו או הוכנו לפי בקשתה. כמו כן התקיימו שיחות עם ממלאי תפקידים הנוגעים בדבר.

הבדיקה נערכה בחודש מרץ 1996 – עד חודש אוקטובר אותה שנה. נתנים עודכנו עד לסוף חודש דצמבר 1996. דוח הביקורת הופץ לקבלת הערות בינואר 1997 ועודכן בעקבות תגובות המבוקרים בתחילת מרץ 1997.

לאור העובדה כי נושא גביית החובות הועלה ונבחן בעבר במספר מסגרות, מצביעה הביקורת בדר"ח זה רק על עיקרי הממצאים הנותנים תמונה כוללת של הנושא ובעיותיו, וכן ממצאים שלהם השלכה ישירה על המסקנות וההמלצות לדר"ח זה.

רקע

תקציב פעולות המתיישבים והאגודות שיתופיות נקבע במסגרת התקציב השנתי של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית, לפי תקן התיישבות - תקרת סה"מ (סיוע התיישבותי מותנה) שנקבע לאזורי ההתיישבות השונים.

כאמור, התקציב ניתן בחלקו כמענק ובחלקו כהלוואה שתנאיה הוגדרו בחוזה ההתיישבות.

המענקים וההלוואות משנת 1978 ואילך, ניתנו ונרשמו במסמכים השונים על פי הקבוצות הבאות:

- **נכסי תשתית** שניתנו ללא תמורה לפי נספח ב' (א') של חוזה ההתיישבות (סימנם קוד 0)

- **נכסים שנתנו לפי תנאי תשתית**, (סימנם קוד 1) על-פי נספח ב' (ב') בחוזה ההתיישבות הינם הלוואה לא צמודה ל-30 שנה וב-2% ריבית. החזר ההלוואה יחל לאחר שבע שנים מיום קבלתה. אם המתיישב יתגורר חמש שנים רצופות כמשקל מיום חתימת החוזה, המיישבת תיתן לו פטור מהחזר ההלוואה.

כתגובה לדר"ח נמסר מאגף חוזים ובטחונות כי הלוואות בסיווג זה הועברו לראשונה לגבייה בחברת "עידוד" בשנת 1991 (עבור תקציב 1981 - 1983) אחר כך הועבר כל המידע פעם נוספת בשנת 1995 (עבור שנות תקציב 1981 - 1992). המידע לא נקלט כראוי בשל החלפת מערכות המחשוב (גם בחברת "עידוד").

- **בתי מגורים ומבני ציבור** (לפי פרוש מורחב) (סימנם קוד 2) שנבנו מתקציב משרד הבינוי והשיכון עבור החטיבה להתיישבות, יהיו בנוסח וכתנאים עליהם הוסכם בין

המיישבת, המרכז החקלאי וממשלת ישראל לפי סעיף 6 (א) של חוזה ההתיישבות, בהעדר הסכם כאמור, יהיו תנאי החזר ההלוואה בנוסח, בתנאים ובבטוחות כפי שתקבע הממשלה. קביעת הממשלה תהיה סופית וללא ערעור. מ- 1.4.78 ועד מועד הביקורת טרם נקבעו תנאי החזר.

בתגובה לדו"ח הביקורת נמסר מאגף חוזים ובטחונות כי "במקרים רבים גם לא ברור מי היה הגורם המממן - הסוכנות היהודית או משרד הבינוי והשיכון. אמנם נרשמו אסמכתאות גזברותיות והחוב נכלל במצבת החובות, אולם בהעדר תנאי ההחזר, הלוואות אלו לא הועברו לגבייה בחברת "עידוד".

אמצעי ייצור, הלוואה ל- 30 שנה, ממנה:

25% הלוואה צמודה בריבית צמודה של 3%. מועד תחילת החזר לאחר עשר שנים מיום קבלתה.
75% הלוואה עומדת ההופכת למענק בתנאים מסוימים. (סימנס קוד 3).

הסדר חובות

תשלומים על חשבון הסדר חוב (תוכנית "בודה") בסוכנות היהודית נרשמו כהלוואה עומדת ל- 30 שנה, צמודת מדד ובריבית של 3% שבסיומן תהפוך למענק. על אופן הרישום כמוסבר, המליצה ביולי 1990 ועדה פנימית של המחלקה להתיישבות ומנכ"ל המחלקה דאו קיבל המלצותיה.

בחטיבה להתיישבות תשלום הסדר חוב נרשם כמענק (סימנו קוד 4 - מגרש 800).

ממצאים

היקף כספי

הביקורת מצאה כי פרטי המענקים וההלוואות שניתנו למתיישבים על-ידי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית מפורזלים בין מערכות מידע שונות המצויות במחלקות הכספים, באגף חוזים

ובטחונות, בל.ג. (החברה לעבוד נתונים של הסוכנות היהודית) וב"עידוד" (חברה למתן הלוואות מיסודה של הסוכנות היהודית).

על-פי תגובת מנכ"ל המחלקה לכספים של הסוכנות היהודית, "מערך ההשקעות וההלוואות לא היה מנוהל ועדיין איננו מנוהל במלואו על-ידי המחלקה לכספים". יחד עם זאת, בשנים האחרונות נעשות פעולות לריכוז הטיפול בנושא במחלקה לכספים על זרועותיה.

הלוואות שניתנו על ידי הסוכנות היהודית (בערכים נומינליים):

- כ- 787 מיליון ש"ח, לשנים 1978 - 1995, על-פי דיווח האגף לחוזים ובטחונות לוועדת נתיב.
- כ- 514 מיליון ש"ח, לשנים 1978 - 1992, על-פי דיווח שהופק על-ידי ל.ל.ג.
- כ- 198 מיליון ש"ח, לשנים 1993 - 1995, על-פי דיווח שהופק על-ידי המחלקה לכספים.
- כ- 1.124 מיליארד ש"ח, עד שנת 1992, יתרת קרן שנתקבלה לגבייה על-פי דו"ח כספי של "עידוד" נכון ל- 31.12.95.

על-פי נתוני ל.ל.ג, ערך ההלוואות לאמצעי ייצור שנתנו בשנים 1978 - 1995 כולל הצמדה מסתכם ב- 2.7 מיליארד ש"ח (ל- 15.1.96).

הלוואות שניתנו על ידי ההסתדרות הציונית (בערכים נומינליים):

- כ- 615 מיליון ש"ח, לשנים 1978 - 1992, על-פי דיווח האגף לחוזים ובטחונות לוועדת נתיב".
- כ- 582 מיליון ש"ח, לשנים 1978 - 1994, על-פי דיווח שהופק על-ידי ל.ל.ג.
- כ- 98 מיליון ש"ח, לשנת 1995 בלבד על-פי דיווח שהופק על-ידי המחלקה לכספים.
- כ- 1 מיליארד ש"ח, משנת 1978 עד שנת 1994, יתרת קרן שנתקבלה לגבייה על-פי דווח מסכם של "עידוד" נכון ל- 31.12.95.

על-פי נתוני ל.ל.ג, ערך ההלוואות לאמצעי ייצור, כולל הצמדה ל- 15.1.96 מגיע לסך 1.6 מיליארד ש"ח.

בישובים אחדים שבטיפול החטיבה ההתיישבות נמצא תישיבים/אגודות שלא חתמו על חוזה ההתיישבות, למרות זאת הם קיבלו סיוע כספי. לאגף חוזים ובטחונות אין מידע זמין כדי לאמדם את היקף התופעה. בקשות חוזרות ונשנות של הביקורת לקבלת הנתונים האמורים לא נענו, בנימוק שאיסופם כרוך בהשקעת עבודה רבה.

בתגובת המחלקה לפיתוח והתיישבות והחטיבה להתיישבות נמסר כי ממערכת המידע הקיימת ניתן לקבל מידע פרטני לגבי כל מתיישב בנפרד.

כן נמסר כי חוזה ההתיישבות ליישובי החטיבה הופק רק בשנת 1988 והוחל טרוראקטיבית מאפריל 1978. מסיבה זו ניתנו מספר רב של הלוואות מבלי שהמתיישבים חתמו על החוזה, אלא על תלושים בלבד.

בתגובת המחלקה לכספים של ההסתדרות הציונית נמסר כי נתונים שהותנו למערכת באופן ידני אינם ניתנים לאימות.

הביקורת לא מצאה בסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית כל גורם מוסמך שבידו מידע מלא, אמין וזמין, על ההיקף הכספי של המענקים וההלוואות שניתנו על-ידי מוסדות אלו, תחזית גבייה לסך ההלוואות במועדים מוגדרים ונתוני גיול חובות.

גביית החובות

גביית החובות בגין ההלוואות עבור הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית הועברה לטיפול חברת "עידוד". הגבייה הינה כהתאם לתנאי ההלוואה המוגדרים בחוזה ההתיישבות של המתיישבים והאגודות השיתופיות. על פי תנאים אלו, היה על חברת "עידוד" לגבות החזר הלוואות עד מועד תחולתו של "חוק גל" בראשית 1992 ולאחר מכן לפי ההסדר עם המשקם ביחס לכל ישוב כדלהלן:

הלוואות לאמצעי ייצור שניתנו משנת 1978 עד סוף שנת 1982 (לאחר עשר שנות "חסד" - "Grace-Period") (ראה בספח).

בתגובה לחברת "עידוד" לדו"ח נמסר כי נתונים לגבי ההלוואות לאמצעי ייצור לשנות התקציב 1978 - 1982 נתקבלו ב"עידוד" בין השנים 1988 - 1991.

נתונים לגבי הלוואות לאמצעי ייצור שניתנו בשנות התקציב 1983 ואילך הועברו ל"עידוד" בסוף שנת 1994.

נתונים לגבי הלוואות לתשתית יצרנית לשנות תקציב 1978 - 1982 לא נתקבלו כלל ב"עידוד". נתקבלו רק נתונים לגבי שנות התקציב 1982 ואילך. עוד הוסיפו כי כל הנתונים שנתקבלו ב"עידוד" היו שגויים וחסרים.

בתגובת המחלקה לכספים של ההסתדרות הציונית נמסר כי היא דרשה להעביר לגבייה את כל החוב מדי שנה החל משנת 1978.

חברת "עידוד" נמסר לביקורת כי לצורך ביצוע הגבייה קיבלה חברה "עידוד" את הפרוט המלא (הקן וכל תנאי הצמדה של ההלוואה, כולל מדד בסיס ושיעור הריבית שנקבע) של ההלוואות לאמצעי הייצור בלבד, בערכים נומינליים המחושבים לכל שנת תקציב.

בתגובה לדו"ח נמסר על-ידי המחלקה לפיתוח והתיישבות והחטיבה להתיישבות כי החל מסוף 1996 מעבירים ל"עידוד" גם הלוואות שניתנו לפי תנאי "תשתית בתמורה" וכן הלוואות בסעיף בניה שטרם נקבעו להן תנאי החזר.

על פי נתונים שנמסרו על-ידי "עידוד" עולה כי במהלך שנת 1995 נשלחו לגבייה בגין הלוואות לאמצעי ייצור:

- כ- 8 מיליון ש"ח עבור הסוכנות היהודית (קן הצמדה וריבית).
- כ- 4 מיליון ש"ח עבור ההסתדרות הציונית (קן הצמדה וריבית).

בתגובה לדו"ח מסרה חברת "עידוד" כי במהלך 1995 נגבו בפועל כ- 3 מיליון ש"ח עבור הסוכנות היהודית וכ- 250,000 ש"ח עבור ההסתדרות הציונית.

על פי הנתונים הרשומים בדו"ח "ועדת נתיב" גבתה "עידוד" בשנים 1988 - 1995 :

- 14 מיליון ש"ח עבור הסוכנות היהודית, מתוכם כ- 3 מיליון ש"ח בשנת 1995.
- 855 אלף ש"ח עבור ההסתדרות הציונית, מתוכם כ- 250,000 ש"ח בשנת 1995.

סכומים אלו הינם תוצאה של גבייה שבוצעה בעת העברת זכויות במשקים (מכירה) ובעת שינוי יעוד מקרקעין, ולא כתוצאה מהליך גבייה שוטף, שיטתי ויזום.

בהתאם לדו"חות הנ"ל של "עידוד", נכון ל- 31.12.95, היה עליה לגבות בנוסף לסכומים שכבר גבתה, עוד כ- 17 מיליון ש"ח עבור הסוכנות היהודית וכ- 23 מיליון ש"ח עבור ההסתדרות הציונית.

מהנהלת חברת "עידוד" נמסר לביקורת כי נכון למועד עריכת הביקורת לא נוקטת חברת "עידוד" בהליכי גבייה אפקטיביים, זאת בתאום עם הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית מן הסיבות הבאות:

- היתרות שנתקבלו ב"עידוד" אינן מעודכנות שכן נעשית גם גבייה שלא באמצעות "עידוד" ושאינה מקבלת ביטוי בחשבונות ובנתוני "עידוד". לדוגמא: גבייה על-ידי גזבריות המרחבים של המחלקה והחטיבה להתיישבות וכן על-ידי אגף הכספים של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית.
- אין בידי "עידוד" אסמכתאות להוכחת החוב - האסמכתאות נמצאות באגף חוזים ובטחונות ויועברו ל"עידוד" עבור כל מקרה שיטופל בהליך משפטי.
- כפי שנמסר לביקורת על-ידי הגורמים הרלוונטים, המוסדות האומיים הנחו את "עידוד" להימנע מלהפעיל הליכים משפטיים והליכי הוצאה לפועל לשם אכיפת תשלומים.
- סיבות נוספות פורטו בדו"ח נתיב".

מאגף חוזים ובטחונות נמסר בתגובה לדו"ח הביקורת כי הגבייה בפועל הייתה חלקית בלבד וכי הגבייה עוכבה בהוראות שניתנו על-ידי הנהלות הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית, ועם חקיקת "חוק גל" בשנת 1992 נעצרה כליל.

לשנת 1995 חייבה "עידוד" את הסוכנות היהודית בסך של 799 אלף ש"ח תמורת:

שמירת הנתונים	395 אלף ש"ח
גבייה	404 אלף ש"ח
סה"כ	799 אלף ש"ח

החל משנת 1996 "עידוד" גובה עמלה של 5% מסה"כ הכסף שהיא מעבירה להסתדרות הציונית תמורת גביית חובות מתיישבים. כמו כן גובה "עידוד" עמלות נוספות הכוללות תשלומים חד-פעמיים, חודשיים ושנתיים תמורת פעולות שונות הקשורות בעיבוד נתוני ההלוואה.

בתגובה נמסר מחברת "עידוד" כי היא טרם גבתה עמלות או דמי טיפול, למעט 5% תמורת הגבייה.

סדרי רישום וניהול מסמכים

מתאם המחשוב באגף חוזים ובטחונות מסר לביקורת כי בתיק המתיישב הנמצא בתאי החוזים ו/או באגף חוזים ובטחונות, נמצאים החוזים החתומים והמסמכים המקוריים ובהם רישום מפורט של המשאבים שהועמדו לרשות המתיישב או אגודה. מסמכים אלו מהווים אסמכתא לתשלום לספקי המשאבים ולחייב חשבון המתיישב או אגודה בהתאמה.

הובהר כי בעת חילופי מתיישבים במשק מסוים, מועברת יתרת החוב לחובת המתיישב החדש. אולם כל עוד לא הוסדר החשבון של המתיישב הקודם, אין מערכנים את פרטי המתיישב החדש במערכת הממוחשבת, למרות שהחילופין בוצעו בפועל. לאחר הסדרת החוב, נמחק שם המתיישב הקודם מן המערכת הממוחשבת ולא נשארים בה עקבות לגבי הבעלים הקודמים של אותה יחידת משק.

נתוני המתיישב המועברים למערכת הממוחשבת מכילים מידע כגון: פרטים מזהים, הסכום הכספי, האסמכתא וכד', ללא פירוט האמצעים שניתנו כגון סוגי ההשקעות לרכישת ציוד, חומרי גלם וכד'.

לבקשת הביקורת לקבלת מידע מפורט על תכולת רשומת מתיישב במחשב, נמסר מאגף חוזים ובטחונות כי במערכת הממוחשבת אין נתונים על פירוט הפעולות והמשאבים שניתנו למתיישב, הנתונים המלאים והמפורטים נמצאים בתיק המתיישב בלבד.

על-פי תגובת המחלקה להתיישבות והחטיבה להתיישבות, המשאבים שניתנו לכל מתיישב רשומים בדר"ח ההשקעות.

כמו כן נמסר כי במקרה שמסמך לא תויק במקומו, אין אפשרות לדעת על קיומו ולא ניתן לאתר. כן נמסר כי המסמכים הם מסמכי מקור, אין להם עותקים או מסמכי גיבוי זמינים.

בבדיקה שערכה הביקורת בארכיב אגף חוזים ובטחונות בתל-אביב נמצא כי המקום אינו מאובטח כנגד פריצה וחזירה. במקום הותקנו שני גלאי אש במרכז חדר הארכיב. לא נמצאו כל מתקני כיבוי אש להפעלה אוטומטית או יזומה.

דפוסי ניהול ובקרה

מעיון במסמכים מצאה הביקורת כי נושא גביית חובות מתיישבים עלה לדיון בהרכבים ובוועדות שונות שקמו אד-הוק. המלצות הוועדות היו טכניות בעיקרן.

הביקורת מצאה כי לא מונה צוות קבוע בראשות עובד בכיר, שיקבע את המהות, הכללים, לוח הזמנים והבקורות לשם ביצוע שוטף ותקין של תהליכי גביית חובות מתיישבים. בפברואר 1992, מונתה על-ידי מנכ"ל המחלקה לכספים ומנכ"ל המחלקה להתיישבות ועדה בראשות מנהל החשבונות הראשי של המחלקה לכספים.

הוועדה דנה במאי 1992 ב"רישום נכסי התיישבות". בדברי הסיכום והמלצות הוועדה צויין בין היתר:

- האחזיות על מערכת גביית החובות וארגונה תוטל על גזברות הסוכנות היהודית באמצעות "עידוד". (סע' 2).
- ביצוע התאמה שנתית בין ביצוע התקציב במחלקה להתיישבות לבין סכום החובות שנשלחו ל"עידוד" לגבייה, באחריות אגף חוזים ובטחונות (סע' 5).

- יש להעביר מיד ל"עידוד" את החומר לגבייה בגין כל השנים הקודמות (סע' 11).
- יש להעמיד לרשות "עידוד" על-פי דרישתה את כל החומר הנדרש על ידה להוכחת חוב המתיישב.

הוועדה הגישה את המלצותיה ביולי 1992 והן אושרו על-ידי מנכ"ל המחלקה להתיישבות ועל-ידי מנכ"ל המחלקה לכספים של הסוכנות היהודית, ליישום באופן מידי ולא יאוחר מאוקטובר 1992. עד למועד ביצוע הביקורת, לא בוצעו מרבית המלצות הוועדה.

ועדה מוסדית נוספת (אוגוסט 1994) עסקה בתנאי החתמת מתיישבים על חלקם היחסי בהפקדות בארגוני הקניות כתנאי להפעלה תקציבית, וזאת בעקבות החלטת המשקם במסגרת "חוק גל" המכיר בחובות הנ"ל כחלק מהחוב הבסיסי של האגודות, וקובע כי ניתן להקצות את החוב לחברי האגודות באופן אישי.

בעקבות דיון שהתקיים בפברואר 1996 בנושא "הסדר קיבוצים צעירים" (ראה נספח א') כתב מנהל החשבונות הראשי של מחלקת הכספים של הסוכנות היהודית אל מנכ"ל הסוכנות ומנכ"ל המחלקה לפיתוח והתיישבות בהתייחסו לטיטת ההסדר, כי קיימות "מספר נקודות אשר לא באו לפתרון ואשר לא מצאתי להן כיסוי בהסדר: חובות לגבי בנייה ותשתית, חובות משנת התקציב 1993 והלאה".

בסיכום דיון בנושא "גביית חובות התיישבות" מיום 29.1.96, סיכם גזבר הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית את הבעיות. בין היתר צויין כי:

1. ההלוואות לא הועברו בצורה תקינה מל.ל.ג. ל"עידוד" בחודש ינואר 1995.
2. בסיס הנתונים הקיים ב"עידוד" אינו אמין ומחייב עבודה ידנית.
3. אין פתרון מערכתי שיענה על צרכי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית.

בסיכום הדיון הוחלט להקים שתי ועדות:

- ועדה לבדיקת היבטי הנתונים ומחשוב הארגון.
- ועדה לבדיקת ההיבטים המשפטיים.

על הוועדות הוטל "להתייחס לכל ההיבטים תוך מתן פתרון לנושא העבר ופתרון מקיף ומערכתית לעתיד, שיאפשר גביית החוב וקבלת מאגר ממוחשב אחד אמין, כולל דו"חות מנהלים". לא נקבע לוח זמנים לפעילות ועדות אלו ולא נמצאו מסמכים או פרוטוקולים המסמכים את דיוני הוועדות.

"חוק ההסדרים במגזר החקלאי והמשפחתי" ממרס 1992 (להלן - "חוק גל"), קובע הסדר חובות למגזר החקלאי שנצרכו עד 31.12.91. נתונים ורשימות מתיישבים לשם טיפול בגביית החובות לפי הסכם "חוק גל", הועברו ל"עידוד" לקראת סוף שנת 1996.

במסמך שהכין הממונה על יישום הגבייה על-פי "חוק גל", ממרס 1996, בפרק 6 "היערכות לגביית חובות" צוין "... עד כה סוכמו הסדרים... טרם הוחל בגבייה מסיבית.. בין הפעולות המוצעות כפתרון נרשם: "בקרה שוטפת בין נתוני ל.ל.ג. לנתוני "עידוד" על-ידי המחלקה לכספים" (סעיף ה').

בחדש יוני 1996, בישיבה בהשתתפות ממלאי תפקידים הנוגעים בדבר, נקבע לוח זמנים לפעולות הגבייה הנוגעות ל"חוק גל", ובין היתר ל"היערכות לקראת גבייה", כשמועד סיום הטיפול בתהליכי העברת ועדכון נתונים וכן עריכת גיבויים, צריך להסתיים ביולי 1996. מטלות אלו טופלו מאוחר יותר על-ידי צוות בראשות מנכ"ל הסוכנות הנוכחי - ראה "צוות בראשותו של מנכ"ל הסוכנות היהודית" בהמשך.

בפברואר 1996 מינו יו"ר ההנהלה והגזבר ועדה בראשות מנכ"ל הסוכנות דאז להלן "ועדת מנכ"ל". הוועדה בדקה את "נושא גביית ההלוואות שניתנו על-ידי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית על-פי חוזה ההתיישבות החל משנת 1978". הוועדה טיפלה באחידות רישום ההלוואות והביטחונות ובמצב הגבייה וכן העלתה הצעות לפתרון הליקויים.

בדו"ח הוועדה ממאי 1996 צוינו מספר גורמים עיקריים להעדר מדיניות גבייה, בין היתר:

- הימנעות מנקיטת צעדי גבייה אפקטיביים.
- פיצול ארגוני ומחשוכי בסוכנות היהודית ואי התאמה בין הרישומים (אגף חוזים ובטחונות, ל.ל.ג., "עידוד").

הוועדה הטילה את האחריות לאי-הגבייה על מחלקות הכספים וההתיישבות ש"לא מילאו תפקידן בכך שלא גבו או לא גרמו לגביית כספי ההלוואות". הוועדה המליצה בין היתר על הקמת צוות

מקצועי לליווי ביצוע המלצות הוועדה והתאמתן לשטח. צוות זה יפעל בכפיפות למנכ"ל הסוכנות היהודית. לא צוין מועד לסיום יישום ההמלצות.

הביקורת התייחסה לדו"ח "ועדת מנכ"ל" במסמך ממאי 1996, המצורף כנספח ב' לדו"ח זה.

ביולי 1996 הודיע גזבר הסוכנות היהודית על הקמת צוות בראשות מנכ"ל הסוכנות היהודית הנוכחי. על הצוות הוטל לפעול "כדי להקים בתוך חודשיים (עד אוקטובר 1996), מסד נתונים אחיד הכולל את נתוני אגף חוזים ובטחונות, חברת "עידוד" ויחידת "חוק גל", באופן שבו ניתן יהיה לקבל בו זמנית, נתונים זהים בדבר חובות אגודות המתיישבים ויאפשרו גביית חובות אלו". כמו כן נקבע כי "צוות זה יטפל וילווה בהמשך את נושא גביית החובות".

מתוך הפרוטוקולים של הצוות הנ"ל, שנמסרו לביקורת לקראת מועד סיום כתיבת דו"ח זה, עולה כי הצוות עסק בקביעת סדרי כדיקת והעברת הנתונים מיחידת "חוק גל" ל"עידוד" באמצעות ל.ל.ג.. אגף חוזים ובטחונות בדק ואישר הנתונים שהועברו. הצוות הגדיר מטלות ולוח זמנים והוחל בפעילות לשם גביית חובות המתיישבים על-פי "חוק גל".

על-פי הנתונים שנמסרו על-ידי "עידוד" גבתה החברה בעקבות הפעולות הנ"ל, תמורת חובות המתיישבים לפי "חוק גל", נכון ל- 30.12.96 סך 276,000 ש"ח. זאת בעקבות הודעות גבייה שנשלחו ל- 1,354 מתיישבים שסך חובם - 1,939,765 ש"ח. כמו כן נשלחו הודעות גבייה ל- 1,253 מתיישבים נוספים שסך חובם 8,968,925 ש"ח, המועד האחרון לתשלום הוא 12.1.97.

בתגובה נמסר מחברת "עידוד" כי בעקבות פעולות שנקטה החברה החל ממחצית דצמבר 1996 נגבו עד 26.1.97 כ- 1,091,856 ש"ח. סכום זה כולל 200,000 ש"ח שנחקלו בהמחאות דחיות.

המערכת הממוחשבת

מערכות המידע לניהול הכספי של ההלוואות והמענקים למתיישבים של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית, נוהלו עד 1994 על-ידי חברת ל.ל.ג. במרכז המחשבים שלה, באמצעות מחשב מרכזי מסוג Mainframe.

עד שנת 1990 עבדה המערכת הממוחשבת בטכנולוגיה בה ניתן היה לקבל את המידע הדרוש באמצעות דו"חות מחשב מודפסים בלבד, שהופקו בפרקי זמן קצובים.

מהנהלת ל.ל.ג. נמסר כי בשנים 1991 - 1992 פותחה מהדורה חדשה של מערכת המידע לניהול ההלוואות והמענקים בשיטת עיבוד מקוונת (On Line), תוך שימוש בטכנולוגיה חדשה לניהול בסיס הנתונים ולנגישות למידע באמצעות שאילתות. (בסיס נתונים DBI עם מחולל יישומים ספיאנס).

לשאלת הביקורת, נמסר כי בעת הסבת הנתונים מהמערכת הישנה למערכת החדשה היו רשומות שלא תורגמו כהלכה מסיבות טכניות שונות, והן נשמטו מבסיס הנתונים המוסב. עוד הוסיפו, כי לא נעשתה כל פעולת שיחזור למקרים אלה והם לא הוסבו למערכת החדשה.

בידי ל.ל.ג. לא נמצא כל מסמך המצביע על כך שגורם כלשהו מהמחלקה לכספים, בסוכנות היהודית ו/או בהסתדרות הציונית, בחן את התגוננות והיתרות שהועברו מהמערכת הישנה לזו המחליפה אותה, ואישר את תקפות היתרות.

במקביל לפיתוח המהדורה החדשה, התקבלה בהנהלות הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית החלטה כלל ארגונית לבזר את מערכות המידע הפועלות על מחשב Mainframe ולהפעילן על מחשבי מיני ומחשבי P.C.

על-פי הנתונים שנמסרו לביקורת על-ידי ל.ל.ג. נמצא כי ביזור המערכות הביא לחלוקה ולניהול מערכת המידע בכל גוף בנפרד כדלהלן:

א. ניהול התקציב השוטף, ההלוואות והמענקים באמצעות מחשבי דיגיטל ותוכנה לניהול כספי בשם "מנכ"ל 2000", הועברו למחלקה לכספים של הסוכנות היהודית בשנת 1993 ולחטיבה לכספים של ההסתדרות הציונית העולמית בשנת 1995. כל הנתונים הנוגעים לתקופה שלפני העברת בסיסי הנתונים למערכות עצמאיות אלו, לא הוסבו למערכות החדשות ונשארו מאוחסנים בל.ל.ג. על-גבי סרטים מגנטיים.

ב.

נתוני חוזה ההתיישבות, פרטי המתיישבים ופרטים כספיים שונים הוסבו למערכת P.C. שהוקמה במיוחד לכך עבור אגף חוזים ובטחונות, המכונה "P.C. התיישבות". מתאם המחשוב באגף חוזים ובטחונות מסר לביקורת כי מערכת זו נועדה רק לקבלת נתונים שהצטברו עד ליום המעבר אליה, אולם בפועל הפכה להיות מערכת פעילה המאפשרת גם עדכון נתונים, לגבי הלוואות שניתנו עד 1992 במחלקה להתיישבות ועד 1994 בחטיבה להתיישבות.

ג.

נתוני הכספים לגבייה הועברו לחברה "עידוד" שיועדה לטפל בגביית החובות כדלהלן:

- הלוואות הסוכנות היהודית שניתנו בשנים 1978 - 1992.

- הלוואות ההסתדרות הציונית העולמית שניתנו בשנים 1978 - 1994.

מ"עידוד" נמסר לביקורת כי עם קבלת הקבצים לא התקבל כל מסמך נלווה המכיל פרטים ברמה מפורטת או מקובצת של הנתונים הכספיים שהועברו. כמו כן לא נערך סיכום כנ"ל בעת קליטת הנתונים במחשבי "עידוד" ולא נערכה כל השוואה והתאמה של הנתונים בין שתי המערכות (של ל.ל.ג. ושל "עידוד").

עוד נמסר כי "עידוד" לא נתבקשה להמציא למחלקות הכספים של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית, מסמכים או דו"חות לשם בקרת נכונות ושלימות הנתונים שנקלטו.

בתגובתם לדו"ח אישרו מנכ"ל המחלקה להתיישבות ומנכ"ל החטיבה להתיישבות כי העברת הנתונים ל"עידוד" ועדכון נתוני ההלוואות במערכת לא היו תקינים וכתוצאה מכך נפגעה שלמותם ואמינותם.

מערכת ה- Mainframe בל.ל.ג. נסגרה סופית בינואר 1995. לשאלת הביקורת מסר מנהל הפרויקט בל.ל.ג. כי נערך ניסיון גיבוי לסרט אחד, שדרש משאבים רבים. לאור זאת הוחלט לוותר על גיבוי קבצי הנתונים.

כתוצאה מהעדר נתונים שהיוו את בסיס הנתונים המקורי, ובעקבות החלטה לקדם את הגבייה על-פי "חוק גל", הוטל על ל.ל.ג., באוקטובר 1996, להקים מחדש בסיס נתונים על סמך נתוני מאגר המידע שבאגף חוזים ובטחונות, כפי שהועברו לשם קודם לכן מל.ל.ג. נתונים אלה יועברו שנית

מל.ל.ג. ל"עידוד" לשם טיפול בגבייה כהתאם לפעילות שנקט מנג' הסוכנות כמועד כתיבת דו"ח זה.

מניחות עיקרי תהליך עדכון נתונים עולה כי לא קיים קשר ותיאום בין המערכות השונות. כתוצאה מכך אין התאמה בין הנתונים במאגרי המידע השונים. עדכון בסיס הנתונים במערכת מסוימת אינו מעדכן את בסיסי הנתונים במערכות האחרות.

על-פי תגובת מנכ"ל המחלקה לכספים של הסוכנות היהודית מקובל עליו כי ניהול תקין של המערכות הנ"ל דורש הקמת "מסד נתונים שינהל בצורה אחידה ומתואמת יהיה משותף לכל הגורמים הנוגעים בדבר".

במהלך השנים נעשו שינויים כספיים בעקבות החלטות ועדות ערר, הפיכת הלוואה למענק, העברות בעלות על יחידות משקיות ואמצעי יצור, העברת רישום ההלוואות מקוד לקוד, גביית כספים שלא דרך מערך הגבייה של חברת "עידוד". עדכון תנועות אלו נעשה במערכות שונות ללא עדכון הדדי וללא בקרה.

על-פי תגובת המחלקה להתיישבות והחטיבה להתיישבות סוכם על יצירת מנגנון מתואם בין המערכות כדי שהמידע יימצא הן ב"עידוד" והן באגף חודים ובטחונות.

כמערכות הפועלות כיום אין נתונים שלמים על המתיישב והתחייבויותיו, אף לא באותה מערכת שלכאורה עוסקת באותה קבוצת נתונים. לדוגמא:

- מערכת אגף חודים ובטחונות אינה מכילה את הנתונים העדכניים של המתיישב ופירוט עסקאותיו.
- מערכות הכספים במחלקות הכספים, אינן מכילות מידע פרטני לגבי פירעון התשלומים על-ידי כל מתיישב או אגודה.
- מערכת הגבייה בחברת "עידוד" חסרה פרטים על מלוא ההלוואות והאסמכתא לכך וכן עדכון תשלומים בגין ההלוואות שהוחזרו שלא באמצעות מערכת הגבייה של "עידוד".

על פי תגובת מנכ"ל מחלקת התיישבות והחטיבה להתיישבות, הנתונים קיימים, אך כדי להציגם יש צורך לערוך סיכומים בין נתוני מערכת המידע המצטבר של מערכת "P.C. התיישבות" למערכת "מנכ"ל 2000".

בחברת "עידוד" לא נמצא מידע שלם וזמין על נתונים ופעולות שנעשו לגביית הלוואות שזמן פירעונן הגיע. כתגובה לבקשת הביקורת לקבל מספר דיווחי ניהול ובקרה, כגון דו"ח מפורט לפי גיל ההלוואה, נמסר על-ידי הנהלת "עידוד" כי דו"חות אלו יש לכתוב כמיוחד, ולכן הביקורת ויתרה עליהם. לדעת הביקורת הדו"חות שביקשה מ"עידוד" הם חלק מהכלים הניהוליים שהיו אמורים להימצא בידי הנהלת "עידוד".

על-פי תגובת "עידוד", החברה לא נדרשה לנקוט כאמור הליכים להעמקת הגבייה ולכן לא היה צורך בדו"חות האמורים ולא היה מקום להשקיע בפיתוחם. עתה, עם שינוי המדיניות ייבנו כלים שונים וכללם דו"חות שיאפשרו ניהול נכון של תהליכי הגבייה.

חוק הגנת הפרטיות התשמ"א - 1981, פרק ב': הגנה על הפרטיות במאגרי מידע כסעיף 7 קובע: "מאגר מידע" - מרכזו להחסנת מידע באמצעות מערכת עיבוד נתונים אוטומטית. "מידע" נתונים על אישיותו של אדם... מצבו הכלכלי..."

בתקנות הגנת הפרטיות (תנאי החזקת מידע ושמירתו וסדרי העברת מידע בין גופים ציבוריים), תשמ"ו - 1986 (4), בפרק א': פרשנות, סעיף 1 נכתב: "שלמות המידע" - זהות הנתונים במאגר המידע למקור ממנו נשאבו, בלא ששנו או נמסרו או הושמדו ללא הרשאה";

"אבטחת מידע" - הגנה על מידע מפני שינוי, השמדה או חשיפה כמיד או בשגרה. בפרק ב': הוראות כלליות לניהול מאגר מידע, סעיף 3 (ב) נכתב:

- (1) קיום הגנה פיסיית על מערכת עיבוד הנתונים האוטומטית ועל תשתיתה לרבות מבה, אמצעי תקשורת... מפני סיכונים סביבתיים ופגיעות;
- (2) קביעת סדרי ניהול של מאגר מידע, וכללים להרשאת גישה למידע, לאיסוף, לסימון לאימות, לעיבוד ולהפצה של המידע, הכל כהתאם להוראות החוק והתקנות..."
- (3) קיום הוראות תפעול של המערכת תוך אבטחת המידע ושמירה על שלמות המידע.

- (4) נקיטת אמצעי אבטחה סבירים, בהתאם לרמת רגישות המידע, שימנעו חדירה מכוונת או מקרית למערכת מעבר לתחומי המידע שאושרו למשתמש.
- (5) קביעת סדרי בקרה לגילוי פגיעות בשלמות המידע ותיקון ליקויים.

הביקורת מצאה כי ניתן להוסיף, לגרוע ולשנות נתונים ברשומות המתיישבים ללא השארת עקבות כלשהם, וכי מערכת המידע העומדת לרשות אגף חוזים ובטחונות חסרה מנגנוני בקרה ותחבי ביקורת.

עוד נמצא כי אין בקרה ואימות של שלימות הנתונים הכספיים בין ההוצאה התקציבית של המחלקה לבין ההלוואות שנתנו, בהתאם לתנאים המסווגים בחוזה ההתיישבות בתוספת הוצאות מינהל ומענקים. כתוצאה מכך, קיימת אי ודאות שאכן כל הכספים שניתנו לפי חלוקת הקודים המפורטת, שולמו ונמסרו לגבייה לחברת "עידוד".

מסקנות

סדרי העבודה במתן ההלוואות והמענקים והטיפול בפירעון ההלוואות, לא זכו עד לאחזתה לתשומת הלב ולטיפול הראויים מצד הנהלות הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית. זאת, למרות ההיקף הכספי הנכבד של החובות, שהצטבר ללמעלה ממיליארד ש"ח.

לוטכנות היהודית ולהסתדרות הציונית אין, עד מועד סיום הביקורת, נתון רשמי ואחיד בדבר סך כל ההלוואות והמענקים שניתנו למתיישבים, וכן סכומי ההלוואות העומדות לפירעון או שכבר נפרעו.

העדר ניהול תקין, העדר מידע כולל וטיפול הולם בנושא היו ידועים להנהלות המוסדות הלאומיים ולמנהלי המחלקות הנוגעות בדבר, אולם לא ננקטו צעדים ענייניים לטיפול נאות בניהול ופיקוח על התהליכים ובניהול גביית החובות.

הצעדים הננקטים כמועד ערכת ביקורת זו, כמסגרת עבודת הצוות בראשותו של מנכ"ל הסוכנות היהודית, מהווים אמנם התקדמות לקראת פתרון כולל בתחום זה. אולם, אלה עוסקים רק בגביית חובות כמסגרת "חוק גל".

במהלך השנים הוקמו מספר ועדות לבידוקת הנושא, שהגישו המלצות. מרבית ההמלצות, שהיו טכניות בעיקרן, לא יושמו או שלא עמדו בלוח הזמנים שנקבע ליישומן.

לא נקבע עובד בכיר מטעם הנהלת המוסדות הלאומיים שיהיה בעל סמכות ואחריות כוללת לניהול ופיקוח-על בנושא תהליכי ניהול מתן הלוואות ומענקים להתיישבות וגבייתם.

בהעדר סמכות כזו ובהעדר מנגנוני בקרה הולמים, פעלו המנהלים בדרגים השונים, כל אחד כפי הבנתו, בין אם בסמכות ובין אם לא, ויש שבחרו שלא לנקוט כל צעד שהוא.

מחלקת הכספים וחברת "עידוד" הסתפקו במשלוח הודעות תשלום לחייבים ולא נקטו בצעדים אופרטיביים לגביית החובות. בשנת 1996 לא נשלחו הודעות לחייבים בשל איכות הנתונים. כמו כן לא גבו חובות שניתן היה לגבות על-פי "חוק גל".

ניהול תקציב ההתיישבות וההלוואות הוא בעיקרו מערכת כספית ולוגיסטית עתירת נתונים. ניהולה התקין מותנה בקיום מערכת מידע ממוחשבת אמינה ואינטגרטיבית העונה על צרכי המידע הנדרש.

מבלי להיכנס לתהליך ההיסטורי ולשגיאות שנעשו בנוגע לרכש ו/או לפיתוח המערכות הממוחשבות הנוכחיות ולאופן ניהול הנתונים בהן, הביקורת סבורה כי המערכות הנמצאות כיום בשימוש בנושא חובות המתיישבים, אינן עונות על צרכי המידע הנדרש לדרגי הניהול והתפעול השונים. חוסר אחידות במערכות, מונע יכולת "הידברות" ביניהן. המערכות אינן בניות על-פי הסטנדרטים הנדרשים והמקובלים בתחום שלימות הנתונים, קיום מנגנוני בקרה הולמים, ובטחון המידע.

הגורם המקצועי איננו האחראי הבלעדי לרמה המתוארת לעיל של מערכת המידע. לדרג הניהולי והנבחר יש חלק נכבד בכך, בהעדר מעורבות פעילה ושוטפת והעדר דרישות למנגנוני בקרה יעילים ולביצוע מבחנים לבידוקת תקפות המערכת לפני הפעלתה.

מסמכי המקור הנמצאים בתיק המתיישב כתאי החוזים מהווים את מקור המידע המוסמך היחיד להתחייבויותיו. מסמכים אלו נמצאים ברמת סיכון גבוהה ואובדנם או פגיעה בהם עשויים לפגוע ביכולת המוסדות הלאומיים לגבות חובות, שכן הם מהווים מסמך משפטי.

כעת עריכת הביקורת הוחל בכיצוע תהליך גביית חובות מתיישבים על-פי "חוק גל" על-ידי הצוות בראשות מנכ"ל הסוכנות.

הביקורת ממליצה כי מנכ"ל הסוכנות ימשיך לרכז את הצוות העוסק בנושא, כל עוד לא ימונה גורם בכיר מטעם הנהלת הסוכנות, שיהיה בעל סמכות ואחריות לניהול ופיקוח על התקדמות הטיפול בחובות המתיישבים מכל הסוגים הקיימים.

הביקורת ממליצה כי במקביל להיערכות לגביית החובות שניתן לגבותם באופן מידי, תפעלנה הנהלות הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית למיסוד התהליכים לניהול רישום המעקים וההלוואות וגביית חובות העבר ולהפעלה מסודרת של הליכים אלו בהווה ובעתיד.

במסגרת זו יש לגבש שיטה וכללים אחידים, בהתאם למפורט בהסכמים, להכנת לוחות סילוקין לשימוש הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית וחברת "עידוד", המבצעת את הגבייה.

הביקורת ממליצה כי בהתאם למדיניות ההנהלה, ובאחריות ובכפיפות למנכ"ל הסוכנות, יוגדרו הסמכויות שבטיפול כל אחת מן היחידות הנוגעות בדבר, כגון: המחלקה והחטיבה להתיישבות, מחלקת הכספים, אגף חרזים ובטחונות ו"עידוד", וייקבעו הנחיות ונהלים בהתאם.

בגיבוש התפיסה הניהולית ממליצה הביקורת כי יושם דגש על:

- רישום כל נתון וכל פעילות במערכת פעם אחת בלבד, כסכיכה הטבעית בה נוצרו, לשימוש בכל יתר המערכות הפועלות.
- רישום וניהול אחיד של מסמכים ונתונים ביחידות השונות.
- יכולת לספק נתונים ומסמכים רלבנטיים לפי דרישה, לכל יחידה, בהתאם לכללים שייקבעו.
- קיום מערכת בקרה למניעה וגילוי של פעולות חריגות.
- הכנסת מנגנוני הגנה ובקרה על כסיסי הנתונים למניעת כיצוע על ידי גורמים בלתי מורשים.

הביקורת ממליצה כי במסגרת ההיערכות מחדש יושם דגש על הפרדת סמכויות בין תחומי הפעולה הבאים:

אישור ומתן ההלוואה, לבין אישור לפעולות חריגות (כגון ועדת ערער), לבין פעולות הגבייה, ולבין פעולות הבקרה והפיקוח.

הביקורת ממליצה לרכז את המסקנות וההמלצות שניתנו על-ידי ועדות שקמו בעבר לטיפול בנושא, על מנת לסייע בתכנון המערכות בעת ההיערכות מחדש.

טיוב מערכת הנתונים הממוחשבת הוא כורח המציאות.

הביקורת ממליצה כי קביעת סדר העדיפות לפעולות הטיוב ייעשו על פי מועדי הפירעון של החובות ובהתאם ל"בשלות" החוב לגבייה.

כעת שיקום מערכות המידע או בנייתן מחדש בהתאם להמלצות הצוות המקצועי של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית, ממליצה הביקורת כי יישמו לקחי העבר ויושם דגש, בין היתר, על:

- שיתוף נציג המשתמש בכל התהליך, החל משלב הגדרת הצרכים ועד לביצוע מבחני קבלה.
- הגדרה אחידה של תכולת הנתונים, הסמלים והטבלאות למיניהן, לכל המערכות, ללא תלות בגורם המפעיל אותן.
- עדכון הנתונים יעשה פעם אחת בלבד, כמערכת האחראית לתקפותם. שאר המערכות יעדכנו אוטומטית בהתאם.
- שינוע נתונים ממערכת למערכת יבוצע בטכניקות של שיכפול (Replicated Data) או גזירת נתונים מבסיס נתונים אחד למשנהו, תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות לניהול בסיסי נתונים מבוזרים.
- שילוב מנגנוני בקרה נאותים, קיום "נתיבי ביקורת" (Audit Trail) וניהול מערכות כספיות על-פי כללים חשבונאים מקובלים.
- שמירה על כללי אבטחת מידע כגון: מידור, הרשאות גישה, גיבוי וכר וכן על החוק והתקנות להגנת הפרטיות, כחלק אינטגרלי ממערכות המידע.
- שילוב דו"חות מידע ניהולי ובקרה לשימוש המנהלים, בנוסף על הדיווחים התפעוליים.

הגדרות ומונחים

ביסוס - השלב בו המתיישב/הישוב/האגודה גמר התחשבות עם הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית על בסיס תקן הסיוע המגיע והעברתו של הישוב לטיפולו השוטף של משרד החקלאות.

תקופת "חסד" - ("Grace-Period") - התקופה הראשונה לאחר מתן ההלוואה (של 10 שנים) בה אין מחזירים את ההלוואה (קרן וריבית), הריבית הנצברת באותה תקופה מצורפת לקרן.

אגף חוזים ובטחונות - תפקידו לדאוג לבטוחות ותייעוד, להבטחת ההשקעות של המוסדות הלאומיים כמתיישבים או אגודות עד כדי יכולת לממש השקעות אלה.

תא חוזים ובטחונות - כפוף מבחינה מינהלית למנהל המרחב/חכל ומבחינה מקצועית לאגף חוזים ובטחונות. תפקידו לפעול בהתאם להנחיותיו המקצועיות של האגף, כולל פתיחת תיק מתיישב או אגודה ובהתאם לכל המסמכים הרלוונטיים הנוגעים לקבלת נכסים ותקציבים.

הסדר רביד - ועדת היגוי עליזנה, בראשות דר' שמעון רביד, בעבר - מנכ"ל המחלקה לכספים בסוכנות היהודית, שמונתה באוקטובר 1986 על-ידי שר האוצר ושר החקלאות לטפל במשק המושבי, על פי המלצות ועדת גבתון ודו"ח רביד הראשון, הון בתוכנית הסיוע למגזר חקלאי-מושבי וביישומה.

הסדר הקיבוצים - כ- 1989 נחתם הסדר הקיבוצים עם הבנקים והממשלה. ההסדר מחק חלק מחובות הקיבוצים והתאגידים ופרס את החלק הנותר, כיטל את הערכות ההדדית וקבע כללים חדשים בתחום הערכות.

הסדר קיבוצים משלים - כ- 1995 נערך הסדר קיבוצים משלים (על בסיס דו"ח ועדת סוארי). נועד להסדיר חובם של אותם קיבוצים אשר לאחר ההסדר ראשון, אין כושר ההחזר שנקבע להם מאפשר את פרעון מלוא חובותיהם.

מומלץ כי תיקי המתיישב המאוחדים בתאי החודים יגובו ויאוחסנו באמצעות פתרונות הולמים וניתנים ליישום. בפתרונות אלו יש לאפשר נגישות למידע שבמסמכי המקור, בעת הצורך, מבלי להזדקק למסמכי המקור עצמם.

לדעת הביקורת על היחידות המטפלות בחובות המתיישבים לפעול בנחישות לגביית החוב בהתאם להסדרים שנקבעו, תוך שימוש בכלים ובאמצעים, כולל המשפטיים, העומדים לרשותן.

**גביית הלוואות לפי חוזה התיישבות
התייחסות המבקר לדו"ח "מנכ"ל הסוכנות היהודית"**

1 נושא גביית הלוואות שניתנו לאגודות ולמתיישבים, לפי חוזה התיישבות, על-ידי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית, הועלה במספר מסגרות דיון שונות ונבדק בעבר על-ידי ועדות שונות.

2 הוועדה לרישום נכסי התיישבות הגישה את מסקנותיה והמלצותיה המפורטות ביום 18.5.92, אשר התייחסו לאופן הפעלת התקן התיישבותי, רישום החוזים, החזרי הלוואות, רישום בספרי הגזברות, בטחונות. מנכ"ל מחלקת הכספים ומנכ"ל המחלקה להתיישבות דאז אישרו את ההמלצות ויישומן היה צריך להסתיים לא יאוחר מ- 1.10.92.

3 הביקורת העלתה שהמלצות מהותיות של הוועדה הנ"ל לא קוימו. להלן דוגמאות אחדות:

- טרם נקבעו תנאי החזר הלוואות לשיכון.
- הלוואות לתשתית אינן מועברות לחברת "עידוד" לגבייה.
- עריכת התאמה שנתיית בין הוצאה התקציבית של המחלקה לבין הלוואות שניתנו, בהתאם לתנאים המסווגים בחוזה התיישבות, כתוספת הוצאות מינהל ומענקים. התאמה, כאמור, של בקרת שלמות הנתונים הכספיים אינן נערכות.

ב- 4.2.96 מונחה על-ידי יו"ר ההנהלה וגזבר הסוכנות, ועדה לבדיקת מצב גביית הלוואות בהתיישבות (להלן "הוועדה"). הוועדה הגישה המלצותיה במסמך הנושא תאריך 25.3.96. במקביל, פנה יו"ר ההנהלה אל המבקר שיתן דעתו על הליך הטיפול בגביית החובות הנ"ל.

הסדר קיבוצים צעירים - בנובמבר 1996 נחתם הסכם בין הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית לבין כל אחד מ- 30 הקיבוצים שבטיפול הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית בנוגע למחיקה, פריסה והחזר החוב בגין אמצעי ייצור בלבד (קוד 3) (שנוצר עד 31.11.92) לפי סיווג כושר החזר שנקבע בשיפוט. עקרונות ההסדר סוכמו בינואר 1996 עם הממשלה.

- חובות בגין נכסים שניתנו בתמורה לפי תנאי תשתית ובגין בניה למגורים ולמבניציבור, אינם נכללים בהסדר.

הסדר במגזר החקלאי המשפחתי - במאוס 1992 נתקבל חוק ההסדרים במגזר החקלאי המשפחתי, המכונה "חוק גל". החוק קובע כיצד להסדיר את חובם של המתיישבים והאגודות שישוביהם מפורטים בחוק המתיחס לחוב שהתהווה עד 31.12.91.

משרד המבקר עורך ביקורת בנושא גביית הלוואות מהמתיישבים ומהאגודות על-ידי חברת "עידוד" בע"מ. כמסגרת הביקורת הועלו הערות אחדות המתייחסות למסגרותיה והמלצותיה של הוועדה בנוגע למצב גביית החובות, כטרם ישומן וההשלכות העוללות לנכס מכך.

תנאי פירעון הלוואות שניתנו לשיכון היו צריכים להיקבע, כאמור, בין המיישבות (הסוכנות היהודית או ההסתדרות הציונית), המרכז החקלאי וממשלת ישראל. בהעדר הסכם יהיו תנאי החוזה כפי שתקבע הממשלה. קביעת תנאי החזר ההלוואה לשיכון טרם נקבעו עד היום. עניין תנאי ההחזר נשאר פתוח מאז הכנסתו של חוזה המתיישבות חרש ב- 1987. הוועדה שהגישה המלצותיה ומסקנותיה ב- 1992 והוועדה הנוכחית חזרו והצביעו על הצורך בקביעת תנאי החזר לצורך גביית הלוואות.

לדעת הביקורת על הירור והגזר להטיל על גורם במוסד לסיים את הטיפול בנושא בפרק זמן מוגדר.

סיוע כספי לכיסוי חובות המתיישבים והאגודות ניתן בצורת מענק. הוועדה לא מצאה שקביעת צורה זו של סיוע נעשתה בסמכות.

כדין וחשבון של הביקורת במחלקה לפיתוח והתיישבות, שנידון בוועדת הביקורת של חבר הנאמנים, ביוני 1995, העלתה הביקורת כי סכומי החזר הלוואות המשולמים על-ידי הסוכנות היהודית במקום הישובים השיתופיים, אינם מחושבים במסגרת היתרה ההתיישבותית התקנית המגיעה לישוב ואינם ניתנים כתנאים של הלוואה התיישבותית, שלא בהתאם לתנאי חוזה ההתיישבות (ראה סעיף 10 להלן). במקום זה סכומי הפרעון רשומים כהלוואה עומדת ל- 30 שנה, צמודת מדד וברכית בשיעור של 3%, שבסיומה תהפוך כולה למענק. על אופן רישום החזר הלוואות עבור ישובים שיתופיים כמבואר לעיל, המליצה ביולי 1990 ועדה פנימית של המחלקה להתיישבות ומנכ"ל המחלקה דאז קיבל המלצותיה.

לדעתנו, נספח ב' של חוזה ההתיישבות קובע כאילו סעיפים יחויבו המתיישב או האגודה, לפי תנאי תשתית ואילו ביתר הסעיפים, שאינם מפורטים בנספח ב', החיובים הם לפי תנאי הלוואה של אמצעי ייצור. (דהיינו 75% הלוואה עומדת ו- 25% להחזר אחרי תקופת "חסד" של 10 שנים).

בחוזה ההתיישבות אין אסמכתא למיין של סוג זה של סיוע כהלוואה עומדת שתהפוך למענק כעבור 30 שנה.

לדעתנו, על ההנהלה להתייחס לתופעה המתוארת לעיל של עובדים, בכירים ככל שיהיו, החורגים מסמכותם על-ידי שינוי תנאי הלוואות או ויתור על חובות או בקביעת זכאות תקציבית שלא בהתאם לכללים.

ישום ההמלצה על ביצוע הלוואות תקציביות להתיישבות על-ידי "עידוד", בצירוף כל המסמכים הקשורים להלוואה, יצור לדעתנו, מערך תשלומים נוסף לשבע הגזבריות הקיימות באתרים שונים. גזבריות אלה של החטיבה להתיישבות והמחלקה לפיתוח והתיישבות ימשיכו בתפקידיהם בפעולה ובפריסה אזורית (השונה מזו של פריסת סניפי "עידוד"). על-ידי כך יפוצלו התשלומים התקציביים של ההתיישבות בין אלה הניתנים כתנאי הלוואה לבין אלה הניתנים כמענק.

ישום ההמלצה בקשר לניהול תיקיה מקבילה של מסמכים מחייב עלויות של כוח אדם ואחסון. הדבר עלול להביא להיווצרות שני מאגרי מידע שלא יעודכנו במקביל ולכן לא תמיד יהיו זהים. ההזדקקות לתיקים ומסמכים עשויה להיות רק באותם מקרים של צורך בהוכחת החוב. למיקומם של תיקים לצורך עניין זה אין חשיבות וכלכד שתוכנם יהיה מאורגן ומסודר, ויונהגו סידורים שיכתיחו את שלמותם, אפשרות גישה נוחה לאיתור וסידור הגנה בפני שריפה, גניבה, ומניעת גישה של גורמים לא מורשים.

הביקורת ממליצה כי המסמכים המקומיים ימשיכו להיות מנוהלים באגף חוזים ובטחונות. האגף יעביר את הנתונים הרלוונטיים שיוגדרו באופן אוטומטי/ממוחשב לגורם הגובה - חברת "עידוד".

בהתייחס להמלצת הוועדה שחברת "עידוד" תהיה אחראית כלעדית על מחיקת חוב, פריסת חוב וויתור על החוב, לדעתנו יש בכך מתן סמכות רבה מדי כדי להטילה על החברה. על כן יש להטיל סמכות זו על ועדה קבועה שסמכותה ומסגרתה יוגדרו ויותאמו לסעיפים הרלוונטיים של חוזה ההתיישבות, כאשר "עידוד", כגורם מבצע, חייבת להיות חלק ממנה.

תשובת יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית
לדו"ח הביקורת על
גביית הלוואות שניתנו למתיישבים ולאגודות שיתופיות
מתקציבי הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית

בהתאם לסעיף 15(ב') לתקנון מבקר הסוכנות היהודית וכן בהתאם לסעיף 18(ב') לתקנון מבקר
ההסתדרות הציונית, להלן תשובת יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית לדו"ח הביקורת הנ"ל מיום 23
כיוני 1997.

נושא גביית הלוואות שניתנו למתיישבים ולאגודות שיתופיות הוא נושא מורכב ומסוכן ששזורים
בו נושאים כלכליים, פוליטיים ואחרים שכאו לידי ביטוי ב"חוק גל" ובהחלטות אחרות שלהם
השפעה על הסוכנות היהודית והחטיבה להתיישבות.
מערכת הגבייה של הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית, לא עמדה כדרישות לגבות את
ההלוואות שכשלו לפירעון מסיבות רבות ושונות שחלקן כאות לידי ביטוי בדו"ח "ועדת נתיבי"
שהוקמו על ידי.

לאחר בדיקה ראשונית בעקבות דו"ח ועדת נתיבי ודו"ח הביקורת, ביקשתי מהגורמים המקצועיים
להגיש לי תכנית עבודה לפיתוח מערכת ממוחשבת לאגף חוזים וכטחנות, חברת "עידוד"
ומחלקות הכספים, אשר טפל בכל ההיבטים של מתן הלוואות וגביית חובות.

כשלב ראשון תתבצע סקירת מערכות כדי לקבוע את סדרי העדיפויות ותכנית העבודה. הערכת
אנשי המקצוע, כי שלב א' יארך כ- 4 חודשים ותוך 8 - 10 חודשים ניתן יהיה להפעיל את המערכת
הממוחשבת ולבצע את מערך גביית החובות במלואן.

(-) א' כורג

ירושלים, יוני 1997

למנהל חטיבת
הת"ש

הסוכנות היהודית לארץ-ישראל
The Jewish Agency for Israel

לשכת היועץ המשפטי

כ"ח-תשרי-תשנ"ט
15-אוקטובר-98

א ל: מר אברהם דובדבני

מאת: אהרון אברמוביץ, ע"ד

שלום רב,

1. תצ"ב מכתבו של מר צבי חיימוביץ מיום 8.9.98, אליו צורף מכתבו של מר רון שכנר.
2. החסמדרות הציונית פועלת כשלוחה של הממשלה (או כקבלן של הממשלה עפ"י עמדת הממשלה) ולפיכך הייבת לפעול באמנות כלטיה ועל פי הנחיותיה.

בברכה,

אהרון אברמוביץ, ע"ד

תעמל: מר יהואל שמשוני
מר רון שכנר
מר צבי חיימוביץ ✓

50

